

2η έκδοση

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Π. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Ελληνικά λογιστικά πρότυπα
 - Γενικό εμπορικό μητρώο
- Διαδικασία σύστασης εταιρειών
 - Ηλεκτρονική δημοσιότητα
 - Τακτικός έλεγχος
- Μηδενικό εταιρικό κεφάλαιο

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΚΑΙΟ
ΙΚΕ & ΕΠΕ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

Το Νέο Δίκαιο ΙΚΕ & ΕΠΕ - Ερμηνεία κατ' άρθρο
Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος

ISBN 978-960-562-480-4

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Γ. Δεδούσης, Λ. Μαντζαβίνος, Αγγ. Μαυρογιάννη
Παραγωγή: NB Production AM221015M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομικάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομικάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Π. ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΚΕ & ΕΠΕ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΠΙΝΑΚΕΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Ελληνικά λογιστικά πρότυπα
 - Γενικό εμπορικό μητρώο
- Διαδικασία σύστασης εταιρειών
 - Ηλεκτρονική δημοσιότητα
 - Τακτικός έλεγχος
- Μηδενικό εταιρικό κεφάλαιο

2η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

The new Private Company (P.C.) and Limited Liability Company (Ltd.) law
Alexandros P. Spyridonos

ISBN 978-960-562-480-4

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address above.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

© 2015, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

Στον πατέρα μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ.....	LXIX
--------------------------	------

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΙΔΡΥΣΗ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΠΙΛΟΓΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

I. Γενικά	2
II. Πλεονεκτήματα του νομικού προσώπου της ΙΚΕ	3
Α. Μηδενικό κεφάλαιο - η ΙΚΕ ως «Ειλικρινής εταιρεία»	3
Β. Εξωκεφαλαιακές εισφορές στην ΙΚΕ - Εταιρικοποίηση ενοχικών υποχρεώσεων - Προσδοκία στην υπεραξία της εργασίας και των υπηρεσιών	4
Γ. Εγγυητικές εισφορές στην ΙΚΕ - Κεφαλαιοποίηση της εγγυητικής ευθύνης	4
Δ. Αντιστάθμισμα ακύρωσης προστατευτικών κανόνων εργατικού δικαίου στην ΙΚΕ....	5
Ε. Η ΙΚΕ ως εταιρεία-πλαίσιο - Ευχέρεια μετάβασης από τον κεφαλαιουχικό στον προσωπικό χαρακτήρα	5
ΣΤ. Απόλυτη επιχειρηματική ευελιξία - εκτεταμένη συμβατική ελευθερία στην ΙΚΕ	5
Ζ. Ευρωπαϊκή Ιδιωτική Εταιρεία.....	5
III. Συγκριτική εξέταση ΙΚΕ και ΕΠΕ	6
IV. Γιατί όχι ομόρρυθμη εταιρεία.....	6
Α. Απεριόριστη ευθύνη στην ΟΕ	7
Β. Εκτέλεση κατά των εταίρων ΟΕ	7
Γ. Εμπορική ιδιότητα των εταίρων ΟΕ	8
Δ. Το ζήτημα του τραπεζικού δανεισμού στην ΟΕ.....	9
Ε. Πτώχευση των εταίρων ΟΕ.....	9
ΣΤ. Προβάδισμα στο προσωπικό στοιχείο	10

V. Γιατί όχι ετερόρρυθμη εταιρεία	10
Α. Συνύπαρξη περιορισμένα και απεριόριστα ευθυνόμενων εταίρων.....	10
Β. Απεριόριστη ευθύνη ομορρύθμων εταίρων ΕΕ.....	11
Γ. Αδυναμία συμμετοχής των ετερορρύθμων εταίρων στην εταιρική διοίκηση και εκπροσώπηση και αδυναμία εμφάνισης στην επωνυμία.....	11
VI. Γιατί όχι ανώνυμη εταιρεία	12
Α. Περιορισμός ευθύνης.....	12
Β. Διαχειριστής και όχι διοικητικό συμβούλιο	12
1. Μονομελές όργανο διοίκησης - Ένα και όχι τρία πρόσωπα	12
2. Αόριστη και όχι ορισμένης διάρκειας θητεία.....	14
3. Απλούστερο σύστημα εταιρικής διοίκησης.....	14
Γ. Γενική Συνέλευση ΑΕ	14
Δ. Γενική απλούστευση λειτουργίας ΑΕ - Μικρή ή κλειστή ΑΕ	14
Ε. Πλειοψηφία κεφαλαίου και κεφαλών και προστασία της μειοψηφίας	15
ΣΤ. Απεικόνιση της εταιρικής συμμετοχής σε μετοχές.....	17
VII. Γιατί όχι ατομική επιχείρηση	18
VIII. Γιατί όχι αστική εταιρεία	18
IX. Γιατί όχι κοινοπραξία	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Εταιρική δικαιοπραξία - Η ΙΚΕ ως νέα εταιρική μορφή	22
II. Τύπος ιδρυτικής πράξης ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	23
Α. Ιδιωτικό έγγραφο σύστασης ΙΚΕ και εξαιρέσεις (άρθρο 49 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	23
Β. Συμβολαιογραφική πράξη σύστασης ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 1 Ν 3190/1955)	23
III. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ	24
Α. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	24
1. Στοιχεία εταίρων ΙΚΕ – Ασυμβίβαστα	24
2. Επωνυμία ΙΚΕ	25

3. Σκοπός ΙΚΕ	26
4. Διάρκεια ΙΚΕ	27
i. Ορισμός συγκεκριμένης διάρκειας ΙΚΕ.....	27
ii. Παράταση διάρκειας και αναβίωση ΙΚΕ (άρθρο 46 εδ. γ', άρθρο 68 παρ. 2 εδ. ε', άρθρο 72 παρ. 5 και άρθρο 105 παρ. 7 Ν 4072/2012)	27
5. Έδρα ΙΚΕ.....	27
6. Ιδιότητα ΙΚΕ ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας	29
7. Εισφορές εταίρων κατά κατηγορία και αξία αυτών, εταιρικό κεφάλαιο, αριθμός εταιρικών μεριδίων στην ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 εδ. στ', ζ' και ν' σε συνδυασμό προς άρθρα 77-79 Ν 4072/2012) – Το ζήτημα του μηδενικού κεφαλαίου μετά τον Ν 4155/2013.....	29
i. Εταιρικό κεφάλαιο ΙΚΕ – ΙΚΕ με μηδενικό κεφάλαιο.....	30
ii. Εταιρικές εισφορές κατά κατηγορία - Συμμετοχή στην ΙΚΕ – Το ζήτημα των εταιρικών εισφορών στην ΙΚΕ μηδενικού κεφαλαίου.....	30
iii. Αξία εισφορών στην ΙΚΕ.....	32
iv. Συνολικός αριθμός εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ	32
v. Αρχικός αριθμός μεριδίων κάθε εταίρου ΙΚΕ και είδος εισφοράς που εκπροσωπούν.....	32
vi. Ονομαστική αξία εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ	33
vii. Αρχή αδιαιρέτου του εταιρικού μεριδίου ΙΚΕ και κοινωνία επ' αυτού.....	34
viii. Χρόνος και βεβαίωση καταβολής του τυχόν υφιστάμενου κεφαλαίου ΙΚΕ	34
ix. Κεφαλαιουχικός ή προσωπικός χαρακτήρας ΙΚΕ.....	35
8. Τρόπος διαχείρισης και εκπροσώπησης της ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 εδ. θ' σε συνδυασμό προς άρθρο 55 επ. Ν 4072/2012).....	35
Β. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	35
1. Στοιχεία εταίρων ΕΠΕ.....	36
2. Επωνυμία ΕΠΕ.....	38
3. Σκοπός ΕΠΕ	44
4. Διάρκεια ΕΠΕ	46
i. ΕΠΕ αόριστης διάρκειας.....	46
ii. Αυτοδίκαιη λύση ΕΠΕ με παρέλευση καταστατικής διάρκειας	47
iii. Παράταση διάρκειας και αναβίωση ΕΠΕ.....	47
5. Έδρα ΕΠΕ	49
6. Ιδιότητα εταιρείας ως περιορισμένης ευθύνης.....	50
7. Εταιρικό κεφάλαιο ΕΠΕ, μερίδα συμμετοχής και εταιρικά μερίδια (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. ε', άρθρο 4 παρ. 1, 2, 3 και άρθρο 27 παρ. 1, 3 - 4 Ν 3190/1955)	50
8. Βεβαίωση των ιδρυτών ΕΠΕ περί καταβολής του κεφαλαίου κατά την υπογραφή του καταστατικού της ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. ε' Ν 3190/1955)	56

9. Στοιχεία σχετικά με τις εις είδος εισφορές στην ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. στ' Ν 3190/1955).....	57
IV. Ειδικά επί των κεφαλαιακών, εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών στην ΙΚΕ (άρθρα 78 και 79 Ν 4072/2012)	57
1. Κεφαλαιακές εισφορές στην ΙΚΕ (άρθρο 7 Ν 4072/2012).....	58
i. Αντικείμενο	58
ii. Εισφορά εταιρικού κεφαλαίου της ΙΚΕ σε είδος (άρθρο 77 παρ. 1 και 2 Ν 4072/2012 σε συνδυασμό προς άρθρα 8 παρ. 5, 9 και 9α ΚΝ 2190/1920)58	
2. Εξωκεφαλαιακές εισφορές στην ΙΚΕ (άρθρο 78 Ν 4072/2012).....	59
i. Αντικείμενο εξωκεφαλαιακής εισφοράς σε ΙΚΕ	60
ii. Θέματα ρυθμιζόμενα στο καταστατικό ΙΚΕ	60
iii. Αδιαίρετος χαρακτήρας παροχών προς ΙΚΕ	60
iv. Διαχειριστικές υπηρεσίες προς την ΙΚΕ	61
v. Αμοιβή εταίρου ΙΚΕ με εξωκεφαλαιακή εισφορά	61
vi. Εφαρμοστέες διατάξεις στην εξωκεφαλαιακή εισφορά ΙΚΕ	61
vii. Διάκριση εξωκεφαλαιακής εισφοράς ΙΚΕ από συγγενείς περιπτώσεις.....	61
viii. Ανάλυση εξωκεφαλαιακών εισφορών ΙΚΕ	62
ix. Αποτίμηση εξωκεφαλαιακών εισφορών ΙΚΕ - Μερική παροχή εισφοράς	62
x. Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων με εξωκεφαλαιακή εισφορά σε ΙΚΕ.....	62
xi. Επιστροφή εισφορών - Απαλλαγή εταίρων ΙΚΕ - Εξαγορά υποχρεώσεων	63
xii. Ολοσχερής παροχή ή μη παροχή εισφοράς στην ΙΚΕ.....	63
xiii. Ακύρωση και μεταβίβαση μεριδίων ΙΚΕ	63
xiv. Έξοδος εταίρου με δήλωση ΙΚΕ.....	64
xv. Μετατροπή ΙΚΕ.....	64
xvi. Εκκαθάριση ΙΚΕ	64
3. Εγγυητικές εισφορές (άρθρο 79 Ν 4072/2012).....	64
i. Αντικείμενο εγγυητικής εισφοράς σε ΙΚΕ.....	65
ii. Αδιαίρετος χαρακτήρας εγγυητικής εισφοράς σε ΙΚΕ	67
iii. Ενστάσεις - Δεδικασμένο προβαλλόμενο από εταίρο ΙΚΕ με εγγυητική εισφορά	67
iv. Διαφορά ευθύνης εταίρου ΙΚΕ με εγγυητική εισφορά από εγγύηση και από ευθύνη ομορρύθμου εταίρου	68
v. Εμπράγματα ασφάλεια υπέρ εταίρου ΙΚΕ με εγγυητική εισφορά	68
vi. Θέματα ρυθμιζόμενα στο καταστατικό ΙΚΕ	69
vii. Επιστροφή εισφορών - Απαλλαγή εταίρων ΙΚΕ - Εξαγορά υποχρεώσεων	69
viii. Ενημέρωση ΓΕΜΗ - Ιστοσελίδας ΙΚΕ	70
ix. Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρου ΙΚΕ με εγγυητική εισφορά.....	70
x. Ολοσχερής παροχή εγγυητικής εισφοράς ΙΚΕ	70
xi. Ικανοποίηση δανειστών - Πτώχευση εταίρου ΙΚΕ	70
xii. Δικαίωμα αναγωγής - Οικονομική λογική εγγυητικής εισφοράς στην ΙΚΕ	71
xiii. Ακύρωση και μεταβίβαση μεριδίων ΙΚΕ.....	72

xiv. Μετατροπή ΙΚΕ.....	72
xv. Εκκαθάριση ΙΚΕ.....	72
4. Εξαγορά εξωκεφαλαιακών ή εγγυητικών εισφορών ΙΚΕ (άρθρο 82 Ν 4072/2012)	72
V. Επικαρπία και ενέχυρο επί εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ και ΙΚΕ (άρθρο 75 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	74
1. Δικαίωμα επικαρπίας επί εταιρικού μεριδίου ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	74
2. Δικαίωμα ενεχύρου επί εταιρικού μεριδίου ΙΚΕ και ΕΠΕ	75
VI. Ειδικά επί της εισφοράς του εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ σε είδος (άρθρο 5 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955)	76
1. Εισφορά μέρους κεφαλαίου ΕΠΕ	76
2. Περιουσιακό στοιχείο πλην χρημάτων εισφερόμενο στην ΕΠΕ	77
3. Πρόβλεψη στο καταστατικό ΕΠΕ, δυνατότητα αποτίμησης σε χρήμα και εμφάνισης στον ισολογισμό, περιπτώσεις αντικειμένων εισφοράς	77
4. Συμπλήρωση αξίας εισφοράς σε είδος στην ΕΠΕ με μετρητά (άρθρο 4 παρ. 3 Ν 3190/1955)	79
5. Πρόβλεψη στο καταστατικό ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 εδ. στ' Ν 3190/1955).....	79
i. Αντικείμενο κάθε εισφοράς εις είδος στην ΕΠΕ.....	79
ii. Αποτίμηση κάθε εισφοράς εις είδος στην ΕΠΕ ξεχωριστά	81
iii. Στοιχεία εισφέροντος εταιρίου ΕΠΕ	81
iv. Συνολική αξία εισφορών εις είδος στην ΕΠΕ.....	81
6. Τήρηση ειδικής διαδικασίας αποτίμησης στην ΕΠΕ (άρθρο 5 παρ. 2 και αρ. 9 και 9α ΚΝ 2190/1920).....	81
VII. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	81
A. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 2 Ν 4072/2012)	81
B. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	83
1. Προαιρετικές καταστατικές συμφωνίες του άρθρου 6 παρ. 3 Ν 3190/1955 στην ΕΠΕ	83
2. Προαιρετικές καταστατικές ρήτρες στην ΕΠΕ μη προβλεπόμενες στο άρθρο 6 παρ. 3 Ν 3190/1955	84
3. Διακριτικός τίτλος ΕΠΕ	84
4. Παραεταιρικές συμφωνίες στην ΕΠΕ	86
5. Συνέπειες ακυρότητας καταστατικής ρήτρας στην ΕΠΕ.....	86

VIII. Καταστατικό ΙΚΕ σε αλλοδαπή γλώσσα	86
IX. Απαγόρευση έκδοσης μετοχών ΙΚΕ και ΕΠΕ - Έκδοση εγγράφου που αποδεικνύει την εταιρική ιδιότητα του εταίρου ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρο 1 παρ. 2 και άρθρο 27 παρ. 2 Ν 3190/1955 και άρθρο 75 παρ. 1 Ν 4072/2012)	87
X. Λοιπά χαρακτηριστικά ΙΚΕ και ΕΠΕ	88
Α. Κτήση αντικειμενικώς της εμπορικής ιδιότητας από την ΙΚΕ και την ΕΠΕ (άρθρο 3 παρ. 1 Ν 3190/1955 και άρθρο 43 παρ. 1 Ν 4072/2012)	88
1. Εμπορική ιδιότητα εταίρων ΙΚΕ και ΕΠΕ	88
2. Πτωχευτική ικανότητα ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρο 2 παρ. 1 Ν 3588/2007)	89
3. Ικανότητα δικαίου, δικαιοπρακτική ικανότητα, ικανότητα διαδίκου και ικανότητα παράτασης στο δικαστήριο της ΙΚΕ και της ΕΠΕ	89
XI. ΕΠΕ και ΙΚΕ υπό ίδρυση	90
Α. Στάδια και νομική αντιμετώπιση στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ	90
Β. Υπαναχώρηση ιδρυτή εταίρου πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας κατά την ίδρυση ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 5 εδ. α' Ν 3190/1955) - Καταγγελία	91
Γ. Θάνατος, πτώχευση ή θέση εταίρου υπό δικαστική συμπαράσταση πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας στην ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 5 εδ. β' Ν 3190/1955)	92
XII. Εταιρική διαφάνεια στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ	92
Α. Υποχρέωση διατήρησης ιστοσελίδας ΙΚΕ (άρθρο 47 παρ. 2-3 Ν 4072/2012)	92
Β. Υποχρεωτική αναφορά στοιχείων στα εταιρικά έντυπα ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρο 4 παρ. 5 Ν 3190/1955 και άρθρο 47 παρ. 1 Ν 4072/2012)	94
XIII. Προσαρμογή ΙΚΕ στις γενικές διατάξεις (άρθρο 116 Ν 4072/2012)	95
Α. Γενικός ερμηνευτικός κανόνας ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012)	96
Β. Ειδικός ερμηνευτικός κανόνας ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012)	97
Γ. Υπαγωγή ΙΚΕ στο πεδίο εφαρμογής άλλων νόμων (άρθρο 116 παρ. 2-11 Ν 4072/2012)	97
Δ. Κατάργηση τελών υπέρ τρίτων σε σχέση με την ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 12 Ν 4072/2012)	98

XIV. Ειδικές διατάξεις επίλυσης διαφορών στην ΙΚΕ.....	98
Α. Αρμοδιότητα και διαδικασία για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 1 Ν 4072/2012)	99
Β. Διαιτησία για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 2 Ν 4072/2012)	99
Γ. Διαμεσολάβηση για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 3 Ν 4072/2012)	100
XV. Υποδείγματα καταστατικών ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	100
Α. Υπόδειγμα καταστατικού ΙΚΕ	100
Β. Υπόδειγμα καταστατικού ΕΠΕ.....	116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ (ΓΕΜΗ) - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΕΜΗ - ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΦΕΚ (ΤΕΥΧΟΣ ΑΕ-ΕΠΕ) - ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Ν 3419/2005 ΚΑΙ ΥΑ Κ2-4946/2014

I. Γενικό εμπορικό μητρώο και υπόχρεοι (αρ. 1 παρ. 1-3 Ν 3419/2005)	127
Α. Θέσπιση Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) (αρ. 1 παρ. Ν 3419/2005)	127
Β. Υποχρεωτική καταχώριση στο ΓΕΜΗ (αρ. 1 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	127
1. Έμποροι με κάποια μορφή εγκατάστασης στην ημεδαπή	127
2. Ενώσεις προσώπων και εμπορικές εταιρείες	127
3. ΕΟΟΣ	128
4. Ευρωπαϊκές εταιρείες.....	128
5. Ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρείες	128
6. Υποκαταστήματα στην ημεδαπή.....	128
7. Υποκαταστήματα ή πρακτορεία εταιρειών ΕΕ στην ημεδαπή	128
8. Υποκαταστήματα ή πρακτορεία εταιρειών εκτός ΕΕ στην ημεδαπή.....	128
9. Υποκαταστήματα ή πρακτορεία λοιπών προσώπων στην ημεδαπή.....	128
Γ. Προαιρετική εγγραφή στο ΓΕΜΗ (αρ. 1 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	128
Δ. Ενδεχόμενη εγγραφή στο ΓΕΜΗ μετά από Υπουργική Απόφαση (αρ. 1 παρ. 3 Ν 3419/2005).....	129
II. Σύστημα διασύνδεσης μητρώων κρατών - μελών ΕΕ (αρ. 1 παρ. 4-5 Ν 3419/2005).....	129

A. Ελληνικό Μητρώο - Σύστημα διασύνδεσης μητρώων κρατών - μελών ΕΕ - Πύλη ενιαίας ηλεκτρονικής πρόσβασης ΕΕ (αρ. 1 παρ. 4-5 Ν 3419/2005, όπως προστέθηκαν με το αρ. 80 Ν 4314/2014).....	129
B. Υποχρεώσεις Ελληνικού ΓΕΜΗ (αρ. 1 παρ. 4-5 Ν 3419/2005, όπως προστέθηκαν με το αρ. 80 Ν 4314/2014).....	129
III. Κατάργηση δημοσιότητας στο ΦΕΚ (ΤΑΕ - ΕΠΕ και ΓΕΜΗ) - Δημοσιότητα στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ με ηλεκτρονικά μέσα - Έννοια εγγράφου (αρ. 2 παρ. 1 Ν 4250/2014 με τίτλο «Κατάργηση της υποχρέωσης δημοσίευσης στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ΤΑΕ - ΕΠΕ και ΓΕΜΗ», όπως συμπληρώθηκε με το αρ. 207 Ν 4281/2014 και αρ. 30 παρ. Α.2 Ν 3419/2005).....	130
A. Κατάργηση δημοσιότητας στο ΦΕΚ (ΤΑΕ - ΕΠΕ και ΓΕΜΗ) - Αντικατάσταση από υποχρέωση δημοσιότητας στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ - Δημοσιότητα αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα από υποχρέους (αρ. 2 παρ. 1 Ν 4250/2014, όπως συμπληρώθηκε με το αρ. 207 Ν 4281/2014).....	130
B. Δημοσίευση με ηλεκτρονικά μέσα (αρ. 7 παρ. 3 Ν 3419/2005 σε συνδυασμό προς αρ. 2 παρ. 1 εδ. δ' Ν 4250/2014).....	130
Γ. Προθεσμίες - Αφετηρία η δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 2 παρ. 2 Ν 4250/2014).....	131
Δ. Κατάργηση βασικών διατάξεων περί δημοσιότητας στο ΦΕΚ (αρ. 2 παρ. 3 Ν 4250/2014).....	131
E. Κατάργηση του Τεύχους ΑΕ-ΕΠΕ και ΓΕΜΗ του ΦΕΚ (αρ. 2 παρ. 4 Ν 4250/2014).....	132
ΣΤ. Έννοια εγγράφου (αρ. 30 παρ. Α.2. Ν 3419/2005 και αρ. 13 περίπτ. γ' ΠΚ).....	132
Ζ. Εγκύκλιος με αρ. πρωτ. 5285/16.1.2015 σχετικά με την κατάργηση υποχρέωσης δημοσίευσης στο ΦΕΚ πράξεων, στοιχείων και ανακοινώσεων καταχώρισης στο ΓΕΜΗ.....	132
IV. Ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων δικαιολογητικών και συνοδευτικών εγγράφων στο ΓΕΜΗ και τέλη καταχώρισης στο ΓΕΜΗ (ΥΑ Κ2-4946, ΦΕΚ Β' 2919/30.10.2014).....	134
A. Ορισμοί (αρ. 1 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	134
B. Διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων, δικαιολογητικών, συνοδευτικών εγγράφων και εταιρικών πράξεων και ηλεκτρονικής καταβολής τέλους καταχώρισης (Μέρος Α' ΥΑ Κ2-4946/2014, ΠΟΛ. 1163/2013 (ΦΕΚ Β' 1675).....	136

1. Ηλεκτρονική αίτηση και λήψη ηλεκτρονικών κωδικών πρόσβασης από τους υπόχρεους μέσω του διαδικτυακού τόπου του ΓΕΜΗ (www.businessportal.gr) (αρ. 2 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	136
i. Ηλεκτρονική αίτηση λήψης κωδικού χρήστη (username) και κωδικού πρόσβασης (password) μέσω του διαδικτυακού τόπου του ΓΕΜΗ (www.businessportal.gr) - Αυθεντικοποίηση.....	136
ii. Δήλωση διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για επικοινωνία με το ΓΕΜΗ.....	137
α. Ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων και στοιχείων από τους υπόχρεους (αρ. 3 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	137
β. Ηλεκτρονική διαβίβαση και διεκπεραίωση εγγράφων που καταχωρίστηκαν ηλεκτρονικά στο ΓΕΜΗ μέσω του πληροφοριακού συστήματος του ΓΕΜΗ - Αριθμός πρωτοκόλλου αιτήσεων (αρ. 4 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	137
γ. Ηλεκτρονική καταβολή τέλους καταχώρισης - Ηλεκτρονικό παράβολο (αρ. 5 ΥΑ Κ2-4946/2014 και ΠΟΛ. 1163/2013 (ΦΕΚ Β' 1675)).....	138
Γ. Διαδικασίες ηλεκτρονικής αίτησης και λήψης πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων - Τέλη χορήγησης και ηλεκτρονική καταβολή αυτών (Μέρος Β' ΥΑ Κ2-4946/2014).....	139
1. Διαδικασία ηλεκτρονικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και απάντηση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ με υποχρεωτική ηλεκτρονική ενημέρωση (αρ. 6 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	139
i. Εγγραφή.....	139
ii. Αίτηση.....	139
iii. Επιβεβαίωση λήψης αίτησης.....	140
iv. Πληρωμή κόστους - Λήψη αριθμού πρωτοκόλλου.....	140
v. Απάντηση Υπηρεσίας ΓΕΜΗ - Ηλεκτρονική ολοκλήρωση διαδικασίας.....	140
2. Αρμοδιότητες Υπηρεσιών ΓΕΜΗ - Αποστολή αιτηθέντος εγγράφου σε ψηφιακή μορφή με ψηφιακή υπογραφή (αρ. 7 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	140
3. Αυτόματη ηλεκτρονική ενημέρωση στο σύστημα διαχείρισης πιστοποιητικών και αντιγράφων - Τεχνικά σφάλματα (αρ. 8 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	141
4. Τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου για 5 έτη - Αναζήτηση βάσει αριθμού ΓΕΜΗ επιχειρήσεων, ΑΦΜ ενδιαφερομένων ή αριθμού πρωτοκόλλου αίτησης (αρ. 9 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	141
5. Ανταποδοτικά τέλη χορήγησης πιστοποιητικών και αντιγράφων (αρ. 10 ΥΑ Κ2-4946/2014).....	142
V. Υπηρεσίες ΓΕΜΗ και αρμοδιότητες αυτών (αρ. 2 και 4 Ν 3419/2005).....	143
A. Κεντρική Υπηρεσία ΓΕΜΗ στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων (ΚΕΕ) (αρ. 2 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	143
B. Υπηρεσία ΓΕΜΗ σε κάθε Επιμελητήριο (αρ. 2 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	144
Γ. Κατάργηση Αυτοτελούς Τμήματος ΓΕΜΗ (αρ. 10 παρ. 6 Ν 4155/2013).....	144

Δ. Υπηρεσίες Καταχώρισης στο ΓΕΜΗ και αρμοδιότητα (αρ. 2 παρ. 4 Ν 3419/2005).....	145
Ε. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ως Υπηρεσία Μίας Στάσης (αρ. 25 παρ. 2 Ν 4233/2014).....	145
Στ. Εξ αποστάσεως διασύνδεση ΓΕΜΗ με άλλα μητρώα (αρ. 2 παρ. 7 Ν 3419/2005).....	145
Ζ. Αρμοδιότητα άλλων υπηρεσιών διατηρούμενη και μετά την έναρξη λειτουργίας του ΓΕΜΗ (αρ. 4 Ν 3419/2005).....	146
VI. Εποπτεία (αρ. 3 Ν 3419/2005).....	147
VII. Διάρθρωση του ΓΕΜΗ - Καταχωρίσεις - Αριθμός ΓΕΜΗ - Διαδικτυακός τύπος ΓΕΜΗ (αρ. 5 και 6 Ν 3419/2005).....	148
Α. Στοιχεία ΓΕΜΗ (αρ. 5 παρ. 1-2 Ν 3419/2005).....	148
Β. Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών (αρ. 5 παρ. 3 Ν 3419/2005).....	148
Γ. Μερίδα (αρ. 5 παρ. 4 Ν 3419/2005).....	148
Δ. Φάκελος (αρ. 5 παρ. 5 Ν 3419/2005).....	149
Ε. Ολοκλήρωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ - Μεταγενέστερες καταχωρίσεις (αρ. 5 παρ. 7 Ν 3419/2005).....	149
ΣΤ. Χορήγηση Αριθμού ΓΕΜΗ στον υπόχρεο με την αρχική καταχώριση στο ΓΕΜΗ και σημασία αυτού (αρ. 5 παρ. 7-8 Ν 3419/2005).....	149
Ζ. Συντέλεση καταχώρισης - Κωδικός Αριθμός Καταχώρισης (αρ. 5 παρ. 7 Ν 3419/2005).....	150
Η. Διαδικτυακός τύπος του ΓΕΜΗ - Εθνικό Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας - Δικαιώματα πρόσβασης τρίτων σχετικά με πληροφορίες αναρτώμενες στον διαδικτυακό τύπο του ΓΕΜΗ (αρ. 5 παρ. 9 Ν 3419/2005).....	150
Θ. Καταχωρίσεις στη Μερίδα κάθε υποχρέου στο ΓΕΜΗ (αρ. 6 Ν 3419/2005).....	151
VIII. Διαδικασία καταχώρισης στο ΓΕΜΗ (αρ. 7 Ν 3419/2005).....	154
Α. Υποβολή αίτησης καταχώρισης (αρ. 7 παρ. 1-2 Ν 3419/2005).....	155
Β. Τρόπος υποβολής αίτησης - Ηλεκτρονική υποβολή - Ηλεκτρονική και ψηφιακή υπογραφή (αρ. 7 παρ. 3 Ν 3419/2005).....	155
Γ. Καταχώριση και δημοσίευση στον διαδικτυακό τύπο του ΓΕΜΗ μεταβολών στις πράξεις και στοιχεία του αρ. 6 παρ. 2α Ν 3419/2005 (αρ. 7 παρ. 9 Ν 3419/2005).....	156

IX. Λοιπές προϋποθέσεις εγγραφής, τήρησης της μερίδας και καταχώρισης στο ΓΕΜΗ και προϋποθέσεις χορήγησης αντιγράφων, αποσπασμάτων και πιστοποιητικών (αρ. 8 Ν 3419/2005)	157
Α. Είσπραξη τέλους (αρ. 8 παρ. 1 Ν 3419/2005)	157
Β. Χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων ή πιστοποιητικών από το ΓΕΜΗ μόνο σε ηλεκτρονική μορφή - Υποβολή αιτήσεων μόνο σε ηλεκτρονική μορφή (αρ. 8 παρ. 2-3 Ν 3419/2005)	158
Γ. Προηγούμενη καταβολή ενιαίου ειδικού τέλους για χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων ή πιστοποιητικών από το ΓΕΜΗ (αρ. 8 παρ. 4 Ν 3419/2005).....	158
X. Διόρθωση - μεταβολή καταχωρίσεων στο ΓΕΜΗ (αρ. 9 Ν 3419/2005).....	159
XI. Διαγραφή υπόχρεων και καταχωρίσεων απο το ΓΕΜΗ (αρ. 10 Ν 3419/2005).....	159
Α. Διαγραφή υποχρέων (αρ. 10 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	159
Β. Διαγραφή καταχωρίσεων (αρ. 10 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	160
XII. Αυτεπάγγελτες καταχωρίσεις, διορθώσεις, μεταβολές και διαγραφές (αρ. 11 Ν 3419/2005)	161
Α. Πράξεις αυτεπαγγέλτως καταχωριζόμενες (αρ. 11 παρ. 1-2 Ν 3419/2005).....	161
Β. Αυτεπάγγελτη καταχώριση μετά από πρόσκληση του υποχρέου (αρ. 11 παρ. 3 Ν 3419/2005)	161
Γ. Αυτεπάγγελτη καταχώριση χωρίς πρόσκληση του υποχρέου (αρ. 11 παρ. 4-5 Ν 3419/2005).....	161
XIII. Έννομη προστασία (αρ. 12 Ν 3419/2005)	162
Α. Αρμοδιότητα (αρ. 12 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	162
Β. Διαδικασία - Κλητεύσεις (αρ. 12 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	163
Γ. Δικαστική απόφαση και εκτέλεση αυτής (αρ. 12 παρ. 3 Ν 3419/2005).....	163
XIV. Ξενόγλωσσες καταχωρίσεις σε μια απο τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ (αρ. 14 Ν 3419/2005).....	163
XV. Αποτελέσματα καταχώρισης στο ΓΕΜΗ (αρ. 15 Ν 3419/2005).....	164
Α. Συστατικός χαρακτήρας καταχώρισης πράξεων και γεγονότων στο ΓΕΜΗ (αρ. 15 παρ. 1 Ν 3419/2005)	164

B. Μαχτό τεκμήριο εμπορικής ιδιότητας (αρ. 15 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	164
Γ. Μαχτό τεκμήριο ορθότητας εγγραφών και καταχωρίσεων (αρ. 15 παρ. 4 Ν 3419/2005)	165
XVI. Εμπορική δημοσιότητα - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ - Ο διαδικτυακός τόπος του ΓΕΜΗ ως «εθνικό δελτίο εμπορικής δημοσιότητας» (αρ. 16 παρ. 1-2 Ν 3419/2005).....	165
A. Εμπορική δημοσιότητα (αρ. 16 παρ. 1 περίπτ. α' Ν 3419/2005).....	165
B. Διαδικτυακός τόπος του ΓΕΜΗ (αρ. 16 παρ. 1 περίπτ. β', γ' και δ' Ν 3419/2005)	165
Γ. Υπεύθυνα πρόσωπα (αρ. 16 παρ. 2 Ν 3419/2005).....	166
XVII. Στοιχεία αντιτασσόμενα στους τρίτους σε σχέση με τη δημοσιότητα (αρ. 16 παρ. 3 Ν 3419/2005).....	166
XVIII. Διοικητικές κυρώσεις (αρ. 17 Ν 3419/2005).....	167
XIX. Έναρξη λειτουργίας του ΓΕΜΗ και μεταβατικές διατάξεις (αρ. 18 Ν 3419/2005).....	167
XX. Στοιχεία αντιτασσόμενα από ΕΠΕ προς τρίτους με βάση το προ του ΓΕΜΗ σύστημα δημοσιότητας (άρθρο 8α παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955)	169

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ - ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Ν 3853/2010 ΚΑΙ ΚΥΑ Κ1-802/2011

I. Απλουστευμένη διαδικασία σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών κατά τον Ν 3853/2010 και την ΚΥΑ Κ1-802/2011 - Σκοπός και ορισμοί - Υπηρεσίες μίας στάσης και αρμοδιότητες αυτών (αρ. 1-4 Ν 3853/2010).....	173
A. Πεδίο εφαρμογής Ν 3853/2010 και λοιπές σχετικές ρυθμίσεις.....	173
B. Βασικοί ορισμοί (αρ. 2 Ν 3853/2010 και αρ. 2 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	177
Γ. Γενικές διατάξεις περί αρμοδιότητας Υπηρεσιών Μίας Στάσης (αρ. 4 Ν 3853/2010).....	179
Δ. Αρμόδιο Επιμελητήριο (υπ' αριθμ. πρωτ. 180/19-07-2013 έγγραφο του Εποπτικού Συμβουλίου του ΓΕΜΗ)	182

II. Διαδικασία σύστασης προσωπικών εταιρειών (αρ. 5 Ν 3853/2010).....	182
Α. Ενέργειες ιδρυτών.....	182
Β. Ενέργειες ΥΜΣ.....	183
Γ. Στοιχεία ΟΕ ή ΕΕ καταχωριζόμενα στη Μερίδα αυτής (αρ. 4 ΥΑ Κ1-884 οικ./2012).....	185
III. Διαδικασία σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (αρ. 5Α Ν 3853/2010).....	185
Α. Ενέργειες ιδρυτών.....	185
Β. Ενέργειες ΥΜΣ.....	187
Γ. Στοιχεία ΙΚΕ καταχωριζόμενα στη Μερίδα αυτής (αρ. 20 ΥΑ Κ1-884 οικ./2012)..	189
Δ. Ειδικές διατάξεις νομοθεσίας περί ΙΚΕ για τη σύσταση αυτής μέσω ΥΜΣ (άρθρα 51, 52, 117 και 118 Ν 4072/2012).....	190
Ε. Άδεια λειτουργίας ή έγκριση καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 51 εδ. β' και γ' Ν 4072/2012).....	191
ΣΤ. Συγκεντρωτικός πίνακας ίδρυσης ΙΚΕ μέσω ΥΜΣ.....	192
Ζ. Υποδείγματα και παραρτήματα.....	198
Η. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσιότητα τροποποιήσεων καταστατικού ΙΚΕ και λοιπών στοιχείων - Συστατικός χαρακτήρας καταχωρίσεων (άρθρο 15 παρ. 1 και άρθρο 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 και άρθρα 52 παρ. 2 και 3 και 118 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	207
IV. Διαδικασία σύστασης εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (αρ. 6 Ν 3853/2010).....	207
Α. Ενέργειες ιδρυτών.....	207
Β. Ενέργειες ΥΜΣ.....	208
Γ. Στοιχεία ΕΠΕ καταχωριζόμενα στη Μερίδα αυτής (αρ. 6 ΥΑ Κ1-884 οικ./2012)....	210
Δ. Συγκεντρωτικός πίνακας ίδρυσης ΕΠΕ μέσω ΥΜΣ.....	211
Ε. Υποδείγματα και παραρτήματα.....	217
ΣΤ. Τροποποιήσεις καταστατικού ΕΠΕ (άρθρα 1 και 15 Ν 3419/2005 και ΚΥΑ Κ2-3332/4.4.2011).....	220
Ζ. Κατ' εξαίρεση σύσταση ΕΠΕ κατά την προϊσχύουσα διαδικασία χωρίς τη σύμπραξη της ΥΜΣ και καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρο 1 ΚΥΑ Κ1-802/2011 και παρ. Γ' ΚΥΑ Κ2-3332/2011 σε συνδυασμό προς Κ2-3144/30.3.2011, ΠΟΛ. 1059/1.4.2011 και ΠΟΛ. 1081/8.4.2011).....	221

Η. Πίνακας κατ' εξαίρεση διαδικασίας ίδρυσης ΕΠΕ εκτός ΥΜΣ (άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρο 1 Κ.Υ.Α. Κ1-802/23.3.2011 και παρ. Γ' ΚΥΑ Κ2-3332/2011 σε συνδυασμό προς Κ2-3144/30.3.2011, ΠΟΛ. 1059/1.4.2011 και ΠΟΛ. 1081/8.4.2011)	228
Θ. Αυτοαπογραφή παλαιών ΕΠΕ στο ΓΕΜΗ	229
V. Διαδικασία σύστασης ανωνύμων εταιρειών (αρ. 7 Ν 3853/2010)	230
Α. Ενέργειες ιδρυτών	230
Β. Ενέργειες ΥΜΣ	231
Γ. Στοιχεία ΑΕ καταχωριζόμενα στη Μερίδα αυτής (αρ. 5 και 7 ΥΑ Κ1-884 οικ./2012)	232
Δ. Συγκεντρωτικός πίνακας ίδρυσης ΑΕ μέσω ΥΜΣ	233
Ε. Κατ' εξαίρεση διαδικασία ίδρυσης ΑΕ κατά την προϊσχύουσα διαδικασία χωρίς τη σύμπραξη ΥΜΣ - Στάδια, απαιτούμενες ενέργειες και δικαιολογητικά (άρθρο 7β Ν 2190/1920, άρθρο 1 Ν 3853/2010, άρθρο 1 Κ.Υ.Α. Κ1-802/23.3.2011, παρ. Γ' ΚΥΑ Κ2-3332/2011 και ΚΥΑ Κ1-170/7.2.2013)	239
VI. Καταχώριση στοιχείων υποκαταστημάτων ημεδαπών υπόχρεων του αρ. 1 παρ. 1 περίπτ. στ' Ν 3419/2005 (αρ. 12 ΥΑ Κ1-884 οικ./2012)	239
VII. Υπόχρεα πρόσωπα για την υποβολή των απαιτούμενων εγγράφων σύστασης όλων των εταιρειών - παροχή εξουσιοδοτήσεων από τους ιδρυτές-δικαιούχοι υπογραφής (αρ. 3 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	240
Α. Παροχή εξουσιοδότησης	240
Β. Ενέργειες εξουσιοδοτούντων	240
Γ. Υπογραφή πράξης σύστασης	241
Δ. Ορισμός τραπεζικού λογαριασμού - Καταβολές	241
Ε. Προσέλευση όλων των ιδρυτών στην ΥΜΣ - Εκπρόσωπος ένας από αυτούς	241
VIII. Προσκομιζόμενα έγγραφα για τη σύσταση όλων των εταιρειών και έλεγχος αυτών απο την ΥΜΣ (αρ. 4 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	242
IX. Υποδείγματα και παραρτήματα	248
X. Ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων μίσθωσης, υπομίσθωσης η παραχώρησης χρήσης ακινήτου (ΠΟΛ. 1013/2014, ΦΕΚ Β' 32/14.1.2014, ΠΟΛ. 1028/2015, ΦΕΚ Β' 294/27.2.2015 και ΠΟΛ. 1030/23.1.2015)	255
Α. Γενικά	255

B. Δήλωση στοιχείων μίσθωσης ακινήτων υποχρεωτικά με ηλεκτρονικό τρόπο από τους εκμισθωτές.....	255
Γ. Εγγραφή υποχρέων στο TAXISnet.....	256
Δ. Υποβαλλόμενα στοιχεία.....	256
Ε. Ολοκλήρωση υποβολής - Απόδειξη υποβολής.....	256
ΣΤ. Κυρώσεις.....	256
Z. Υπεκμίσθωση - Παραχώρηση χρήσης - Κοινόχρηστοι χώροι.....	256
Η. Ενημέρωση συμβαλλομένων - Συνεκμισθωτές - Ηλεκτρονική αποδοχή από μισθωτή.....	257
Θ. Έλεγχος - Ενημέρωση Δ.Ο.Υ.....	257
Ι. Ισχύς της απόφασης.....	257
ΙΑ. Υπόδειγμα.....	257
XI. Παραχώρηση εντολής προς την υπηρεσία μιας στάσης για τη σύσταση όλων των εταιρειών - Υποβολή αιτήσεων - Πληρωμή γραμματίου κόστους σύστασης εταιρείας (αρ. 5 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	258
XII. Προέλεγχος επωνυμίας όλων των εταιρειών και προέγκριση χρήσης αυτής (αρ. 6 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	263
XIII. Φορολογική ενημερότητα - Χορήγηση ΑΦΜ στους ιδρυτές της εταιρείας (αρ. 8 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	263
XIV. Ακίνητο εισφερόμενο εις είδος.....	265
XV. Σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης- πληρωμές (αρ. 9 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	265
XVI. Καταχώριση της εταιρείας στο ΓΕΜΗ (αρ. 10 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	266
XVII. Δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 2 Ν 4250/2014).....	268
XVIII. Έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) της ιδρυόμενης εταιρείας, μεταγενέστερες ενέργειες ενώπιον της Δ.Ο.Υ. (αρ. 8 Ν 3853/2010) και λοιπές περιπτώσεις.....	268
A. Διαβίβαση στοιχείων από ΥΜΣ στην αρμόδια αρχή (αρ. 8 παρ. 1 Ν 3853/2010, αρ. 11 ΚΥΑ Κ1-802/2011 και ΠΟΛ. 1081/8-4-2011).....	268
B. Χορήγηση ΑΦΜ στη νέα εταιρεία (αρ. 8 παρ. 2 Ν 3853/2010, αρ. 11 ΚΥΑ Κ1-802/2011 και ΠΟΛ. 1081/8-4-2011).....	269

Γ. Δυνατότητα διενέργειας αυτοψίας στην έδρα της νέας εταιρείας (ΠΟΛ. 1154/19.7.2011 και ΠΟΛ. 1173/25.11.2010)	270
Δ. Διαχείριση της εικόνας των εταιρειών, των οποίων η σύσταση ολοκληρώθηκε από τις ΥΜΣ (ΠΟΛ. 1081/8.4.2011)	271
XIX. Εγγραφή της νέας εταιρείας στο επιμελητήριο (αρ. 11 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	271
XX. Χορήγηση βεβαίωσης σύστασης - διαβίβαση εγγράφων (αρ. 12 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	272
XXI. Διαδικασία πληρωμών και επιστροφών για όλες τις εταιρείες (αρ. 13 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	275
XXII. Γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και λοιπά κόστη για όλες τις εταιρείες (αρ. 14 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	276
XXIII. Πληροφοριακά συστήματα ΓΕΜΗ και υπηρεσίας μιας στάσης (Μέρος Β', αρ. 15-18 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	277
Α. Διαβίβαση στοιχείων (αρ. 15 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	277
Β. Διαδικτυακός Τόπος ΓΕΜΗ (αρ. 16 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	277
Γ. Ασφαλής Πρόσβαση στα Πληροφοριακά Συστήματα ΓΕΜΗ και Υπηρεσίας Μιας Στάσης (αρ. 17 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	278
Δ. Παρατεταμένη Αδυναμία Πρόσβασης και Αποθήκευσης Δεδομένων (αρ. 18 ΚΥΑ Κ1-802/2011)	281
XXIV. Τελικές - μεταβατικές διατάξεις (αρ. 19 ΚΥΑ Κ1-802/2011).....	281
XXV. Κατάργηση ελέγχου νομιμότητας διοίκησης για σύσταση ΑΕ (αρ. 11 Ν 3853/2010)	282
XXVI. Προτυποποιημένα καταστατικά (αρ. 12 Ν 3853/2010).....	282

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕ

I. Εξουσία διαχειριστών ΙΚΕ και ΕΠΕ	284
A. Εξουσία διαχειριστών ΙΚΕ (άρθρα 55, 58 και 64 Ν 4072/2012).....	284
1. Εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης στην ΙΚΕ	284
2. Διαχειριστής ΙΚΕ φυσικό ή νομικό πρόσωπο (άρθρο 58 Ν 4072/2012)	286
B. Εξουσία διαχειριστών ΕΠΕ (άρθρο 16Ν 3190/1955).....	287
1. Διαχείριση εταιρικών υποθέσεων και εκπροσώπηση της ΕΠΕ	288
2. Υπογραφή διαχειριστών ΕΠΕ κάτωθι της εταιρικής επωνυμίας – Κατάργηση υποχρεωτικής χρήσης εταιρικής σφραγίδας (άρθρο 21 Ν 3190/1955 και άρθρο 3 παρ. 12 Ν 4156/2013).....	288
3. Εκπροσώπηση σε δίκες της ΕΠΕ.....	290
4. Επιδόσεις προς την ΕΠΕ	290
5. Εξουσία του διαχειριστή ΕΠΕ για εκ των υστέρων έγκριση πράξεων τρίτων που δεν εκπροσωπούν νόμιμα την ΕΠΕ.....	291
6. Διαχειριστής ΕΠΕ εν τοις πράγμασιν	292
7. Πράξεις διαχειριστών ΕΠΕ καλυπτόμενες ή μη από τον εταιρικό σκοπό (άρθρο 18 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	292
i. Εξουσία διαχειριστών ΕΠΕ για διενέργεια πράξεων εντός σκοπού - Γενική δέσμευση εταιρείας	292
ii. Δέσμευση της ΕΠΕ έναντι τρίτων από πράξεις διαχειριστών εκτός σκοπού (άρθρο 18 παρ. 1 εδ. Β' Ν 3190/1955).....	293
iii. Μη δέσμευση της ΕΠΕ έναντι κακόπιστων τρίτων από πράξεις διαχειριστών εκτός σκοπού (άρθρο 18 παρ. 1 εδ. Β' και γ' Ν 3190/1955).	294
8. Διάκριση υπέρβασης σκοπού από έλλειψη διαχειριστικής εξουσίας στην ΕΠΕ.....	295
9. Περιορισμοί εξουσίας διαχειριστών ΕΠΕ από το καταστατικό ή τη Συνέλευση των Εταίρων (άρθρο 18 παρ. 1 εδ. δ' Ν 3190/1955)	295
10. Περιορισμοί εξουσίας διαχειριστών ΕΠΕ από τον νόμο ή τη νομολογία	297
i. Αντιδικία της ΕΠΕ με διαχειριστή και διορισμός προσωρινού ειδικού εκπροσώπου (άρθρο 69 ΑΚ).....	297
ii. Αντιπρόσωπος της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	298
iii. Απαγόρευση χρήσης εταιρικών χρημάτων και λήψης αμοιβών από διαχειριστή ΕΠΕ...	299
11. Διαχειριστής ΕΠΕ φυσικό ή νομικό πρόσωπο	299

II. Καταστατικός έλεγχος διαχείρισης στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ	300
A. Καταστατικός έλεγχος διαχείρισης ΙΚΕ	300
B. Καταστατικός έλεγχος διαχείρισης ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955).....	300
III. Περιπτώσεις διαχείρισης και εκπροσώπησης ΙΚΕ και ΕΠΕ	301
A. Διαχείριση και εκπροσώπηση ΙΚΕ	301
1. Νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση ΙΚΕ (άρθρο 56 Ν 4072/2012)	301
2. Καταστατική διαχείριση και εκπροσώπηση ΙΚΕ (άρθρο 57 Ν 4072/2012).....	302
3. Διαχειριστής ΙΚΕ διοριζόμενος από εταίρο (άρθρο 60 Ν 4072/2012)	303
B. Διαχείριση και εκπροσώπηση ΕΠΕ.....	304
1. Γενική αρχή της συλλογικής διαχείρισης και εκπροσώπησης ΕΠΕ από το σύνολο των εταίρων - Νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση (άρθρο 16 Ν 3190/1955)	304
2. Εξαίρεση από τη γενική αρχή της συλλογικής διαχείρισης και εκπροσώπησης από όλους τους εταίρους με καταστατική ρήτρα ή απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρα 16 και 17 παρ. 1 Ν 3190/1955)	306
i. Εξαίρεση από τη νόμιμη συλλογική διαχείριση ΕΠΕ.....	306
ii. Διάκριση ιδιότητας εταίρου και διαχειριστού στην ΕΠΕ	306
iii. Ανάθεση διαχείρισης ΕΠΕ σε εταίρο ή μη εταίρο.....	307
iv. Ανάθεση διαχείρισης ΕΠΕ για ορισμένο ή αόριστο χρόνο - Ιδιαίτεροι κίνδυνοι σε περίπτωση ανάθεσης για αόριστο χρόνο	307
v. Ανάθεση διαχείρισης ΕΠΕ σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα με ή χωρίς καθορισμό των επιμέρους αρμοδιοτήτων καθενός εξ αυτών (άρθρο 17 παρ. 2 Ν 3190/1955)	308
α. Ορισμός περισσότερων διαχειριστών ΕΠΕ.....	308
β. Γενική αρχή της συλλογικής δράσης των περισσότερων διαχειριστών ΕΠΕ.....	308
γ. Δυνατότητα εξαίρεσης από την αρχή της συλλογικής δράσης των διαχειριστών ΕΠΕ.....	309
δ. Λήψη αποφάσεων περισσότερων διαχειριστών ΕΠΕ κατά πλειοψηφία	309
ε. Ειδική εξαίρεση ατομικής διαχείρισης και εκπροσώπησης ΕΠΕ σε περίπτωση επείγοντος ή απειλούμενης ζημίας εις βάρος της εταιρείας	310
IV. Δημοσιότητα σχετικά με τη διαχείριση και εκπροσώπηση ΙΚΕ και ΕΠΕ	311
A. Δημοσιότητα ΙΚΕ.....	311
B. Δημοσιότητα ΕΠΕ	313
1. Διατυπώσεις δημοσιότητας ΕΠΕ (άρθρο 17 παρ. 3 σε συνδυασμό προς άρθρο 8 παρ. 4 εδ. ζ' Ν 3190/1955, άρθρα 6 παρ. 2α περιπτ. γ' και παρ. 2γ, 15 και 16 Ν 3419/2005, άρθρο 2 Ν 4250/2014)	313
2. Συνέπειες μη τήρησης δημοσιότητας στην ΕΠΕ (αρ. 8α Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρα 15 και 16 Ν 3419/2005 περί ΓΕΜΗ και προς αρ. 2 Ν 4250/2014).....	314

i. Δηλωτικός ή συστατικός χαρακτήρας δημοσιότητας στην ΕΠΕ.....	315
ii. Έγκυρες πράξεις χωρίς δηλωτική δημοσιότητα στην ΕΠΕ.....	315
iii. Επίκληση πράξεων χωρίς δηλωτική δημοσιότητα στην ΕΠΕ - Οι αρχές ως τρίτοι	316
V. Αμοιβή διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	317
A. Αμοιβή διαχειριστή ΙΚΕ.....	317
B. Αμοιβή διαχειριστή ΕΠΕ	318
VI. Ασυμβίβαστα σε ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	319
VII. Μη κτήση εμπορικής ιδιότητας από διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ	320
VIII. Κτήση παγίων των διαχειριστών ή συγγενών τους από την ΕΠΕ (άρθρο 5 παρ. 3 Ν 3190/1955)	320
IX. Υποχρεώσεις διαχειριστών ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	321
A. Γενική υποχρέωση διαχείρισης και εκπροσώπησης ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	321
B. Υποχρέωση πίστης διαχείρισης ΙΚΕ (duty of loyalty) (άρθρο 65 Ν 4072/2012)	322
Γ. Υποχρέωση διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ για ορθή διαχείριση (duty of care)	325
Δ. Υποχρέωση τήρησης βιβλίων ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρα 66 και 72 παρ. 7 Ν 4072/2012 και άρθρο 25 Ν 3190/1955).....	325
1. Υποχρεωτικά βιβλία ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	325
2. Προαιρετικά βιβλία ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	328
E. Υποχρέωση λογοδοσίας από διαχειριστές ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	328
X. Ανάκληση διαχειριστών ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	329
A. Ανάκληση διαχειριστών ΙΚΕ (άρθρα 59-62 Ν 4072/2012)	329
1. Ανάκληση καταστατικού διαχειριστή ΙΚΕ με απόφαση εταίρων (άρθρο 59 Ν 4072/2012)	329
2. Έλλειψη διαχειριστή ΙΚΕ μετά την ανάκληση καταστατικού διαχειριστή (άρθρο 62 Ν 4072/2012)	330
3. Αξίωση αποζημίωσης του ανακαλούμενου διαχειριστή ΙΚΕ.....	331
4. Ανάκληση καταστατικού διαχειριστή ΙΚΕ με δικαστική απόφαση και διαχείριση μετά την ανάκληση (άρθρο 60 Ν 4072/2012).....	331
5. Ανάκληση διαχειριστή ΙΚΕ που διορίσθηκε από εταίρο ή εταίρους (άρθρα 60 και 61 Ν 4072/2012)	332
B. Ανάκληση διαχειριστών ΕΠΕ (άρθρο 19 Ν 3190/1955).....	333

1. Σκοπός διατάξεων ανάκλησης διαχειριστών ΕΠΕ.....	334
2. Δυσχέρειες ανάκλησης διαχειριστών ΕΠΕ	334
3. Οφέλη εταιρών από δυσχέρεια ανάκλησης διαχειριστών ΕΠΕ	334
4. Κριτήρια διάκρισης περιπτώσεων ανάκλησης διαχειριστών ΕΠΕ.....	334
5. Πίνακας: Τρόποι ορισμού και ανάκλησης διαχειριστών ΕΠΕ	335
6. Προϋποθέσεις ανάκλησης εταίρου διαχειριστού ΕΠΕ ορισθέντος από το καταστατικό για ορισμένο χρόνο (άρθρο 19 παρ. 1 εδ. α', β' και γ' Ν 3190/1955) και διαχειριστού δυνάμει της νόμιμης διαχείρισης (άρθρο 19 παρ. 5 Ν 3190/1955 που παραπέμπει στην παρ. 1)	336
i. Πεδίο εφαρμογής.....	336
ii. Προϋποθέσεις.....	336
α. Σπουδαίος λόγος.....	336
β. Απόφαση Συνέλευσης ΕΠΕ, εκτός αν η εταιρεία είναι διμελής	337
γ. Διόρθωση στο καταστατικό ΕΠΕ	338
δ. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Βιβλίο Πρακτικών Συνέλευσης εταίρων ΕΠΕ.....	338
ε. Αίτηση και απόφαση του Ειρηνοδικείου και μετά την 1.1.2016 του Μονομελούς Πρωτοδικείου (εκουσία δικαιοδοσία)	338
στ. Σε περίπτωση επείγοντος αίτηση και απόφαση του Ειρηνοδικείου και μετά την 1.1.2016 του Μονομελούς Πρωτοδικείου (ασφαλιστικά μέτρα)	339
7. Προϋποθέσεις ανάκλησης εταίρου διαχειριστού ΕΠΕ ορισθέντος από το καταστατικό για αόριστο χρόνο (άρθρο 19 παρ. 1 εδ. δ' Ν 3190/1955) και διαχειριστού εταίρου ή τρίτου ορισθέντος από τη Συνέλευση για ορισμένο χρόνο (άρθρο 19 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955)	339
i. Πεδίο εφαρμογής.....	339
ii. Προϋποθέσεις.....	340
iii. Αξίωση αποζημίωσης (άρθρο 19 παρ. 1 εδ. δ' και άρθρο 19 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955)	340
8. Προϋποθέσεις ανάκλησης διαχειριστού ΕΠΕ εταίρου ή τρίτου ορισθέντος από τη Συνέλευση για ορισμένο χρόνο σε διμελή ΕΠΕ (άρθρο 19 παρ. 4 εδ. β' και γ' Ν 3190/1955)	341
i. Πεδίο εφαρμογής.....	341
ii. Προϋποθέσεις.....	341
iii. Αναστολή εκτέλεσης καθηκόντων διαχειριστή ΕΠΕ σε περίπτωση επείγοντος με απόφαση του Ειρηνοδικείου και μετά την 1.1.2016 του Μονομελούς Πρωτοδικείου (ασφαλιστικά μέτρα) (άρθρο 19 παρ. 4 εδ. γ' Ν 3190/1955)	343
9. Προϋποθέσεις ανάκλησης διαχειριστού ΕΠΕ ορισθέντος με το καταστατικό για αόριστο χρόνο σε διμελή ΕΠΕ (άρθρο 19 παρ. 4 εδ. δ' Ν 3190/1955)	343
10. Εκλογή νέου διαχειριστού ΕΠΕ ως σιωπηρή ανάκληση του παλαιού.....	345
11. Ελαττώματα αποφάσεων ανάκλησης διαχειριστή ΕΠΕ	345
12. Έξοδος, αποκλεισμός, λύση, αποζημίωση ως επιπλέον δυνατότητες της ΕΠΕ έναντι του διαχειριστή της	345

XI. Λοιπές πλιν της ανάκλησης περιπτώσεις λήξης θητείας διαχειριστού ΙΚΕ και ΕΠΕ	346
1. Παραίτηση διαχειριστή στην ΙΚΕ και ΕΠΕ	346
2. Θάνατος διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	348
3. Παρέλευση ορισμένου χρόνου διάρκειας θητείας διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	348
4. Πτώχευση διαχειριστή ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	348
5. Έλλειψη προσώπου διαχειριστού ΙΚΕ και ΕΠΕ ή σύγκρουση συμφερόντων (αρ. 69 ΑΚ σε συνδυασμό προς αρ. 740 και 786 ΚΠολΔ).....	349
XII. Υποδείγματα ρητρών καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ για θέματα διαχειριστού	353
1. Υπόδειγμα ρήτρας με έναν διαχειριστή	353
2. Υποδείγματα ρητρών με πολλούς διαχειριστές	353
3. Υπόδειγμα ρήτρας με εξουσίες διαχειριστού περιοριζόμενες από τη Συνέλευση των Εταίρων	354
4. Υπόδειγμα ρήτρας με εκτεταμένες εξουσίες διαχειριστού	354
5. Υπόδειγμα ρήτρας με από κοινού δράση των περισσοτέρων διαχειριστών.....	356
6. Υπόδειγμα ρήτρας με δράση κάθε διαχειριστού και μεμονωμένα	356
7. Υπόδειγμα ρήτρας με σημαντική εξάρτηση του διαχειριστού από Συνέλευση των Εταίρων	356
8. Υπόδειγμα ρήτρας με αόριστη διάρκεια θητείας διαχειριστού	357
9. Υπόδειγμα ρήτρας με ορισμένη διάρκεια θητείας διαχειριστού	357
XIII. Υποδείγματα πρακτικών λήψης αποφάσεων του ή των διαχειριστών ή αποφάσεων της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ σχετικών με τους διαχειριστές (αναλογικώς προσαρμοζόμενα και ως πρακτικά σώματος εταιρών ΙΚΕ).....	358
1. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για λήψη απόφασης αγοράς ακινήτου, εφόσον ο Διαχειριστής δεν έχει σχετική εξουσία από το καταστατικό λόγω περιορισμού αυτής με καταστατική ρήτρα	358
2. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για λήψη απόφασης για σύναψη σύμβασης δανείου, εφόσον ο Διαχειριστής δεν έχει σχετική εξουσία από το καταστατικό λόγω περιορισμού αυτής με καταστατική ρήτρα	360
3. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για λήψη απόφασης προσημείωση εταιρικού ακινήτου, εφόσον ο Διαχειριστής δεν έχει σχετική εξουσία από το καταστατικό λόγω περιορισμού αυτής με καταστατική ρήτρα	362
4. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για λήψη απόφασης άνοιγμα εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού, εφόσον ο Διαχειριστής δεν έχει σχετική εξουσία από το καταστατικό λόγω περιορισμού αυτής με καταστατική ρήτρα	364

5. Υπόδειγμα πρακτικού διαχειριστών για λήψη απόφασης σύγκλησης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ	366
6. Υπόδειγμα πρακτικού λήψης απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για ανάκληση διαχειριστού ορισθέντος για ορισμένο χρόνο	367

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΩΜΑ ΕΤΑΙΡΩΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΠΕ

I. Σώμα εταίρων ΙΚΕ	372
A. Λήψη αποφάσεων των εταίρων ΙΚΕ εντός και εκτός συνέλευσης (άρθρα 69 παρ. 1 και 73 Ν 4072/2012).....	373
B. Σύγκληση Συνέλευσης Εταίρων ΙΚΕ και λήψη αποφάσεων εταίρων ΙΚΕ χωρίς Συνέλευση.....	373
1. Πίνακας: Περιπτώσεις σύγκλησης Συνέλευσης των Εταίρων ΙΚΕ	373
2. Σύγκληση από τους διαχειριστές της ΙΚΕ - Πρόσκληση - Διαδικασία - Τόπος (άρθρο 70 παρ. 1 και 3 και άρθρο 71 Ν 4072/2012)	373
3. Συχνότητα και χρονικό περιθώριο σύγκλησης - Τακτική και έκτακτη Συνέλευση ΙΚΕ (άρθρο 69 Ν 4072/2012).....	374
4. Σύγκληση έκτακτης Συνέλευσης από τη μειοψηφία του 10% των εταίρων ΙΚΕ (άρθρο 70 παρ. 2 Ν 4072/2012)	375
5. Μη τήρηση διατυπώσεων σύγκλησης και πρόσκλησης - Καθολική και αυτόκλητη Συνέλευση ΙΚΕ (άρθρο 70 παρ. 4 Ν 4072/2012)	375
6. Αποφάσεις εταίρων ΙΚΕ χωρίς Συνέλευση – Σώμα εταίρων ΙΚΕ (άρθρο 73 Ν 4072/2012)	376
Γ. Δικαίωμα ψήφου εταίρων ΙΚΕ (άρθρο 72 Ν 4072/2007)	376
1. Τρόπος άσκησης δικαιώματος ψήφου εταίρων ΙΚΕ - Άσκηση με αντιπρόσωπο	377
2. Σχηματισμός κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας στην ΙΚΕ και εξαιρέσεις (άρθρο 72 παρ. 2 και 6 Ν 4072/2012).....	377
3. Απουσία έννοιας απαρτίας και εκπροσωπούμενου κεφαλαίου στην ΙΚΕ	378
4. Αποκλεισμός δικαιώματος ψήφου εταίρου ΙΚΕ σε θέματα ορισμού ειδικού εκπροσώπου για διεξαγωγή δίκης κατά του ιδίου, απαλλαγής από ευθύνη ή αποκλεισμού (άρθρο 72 παρ. 3 Ν 4072/2012)	379
5. Απαιτούμενη πλειοψηφία ή ομοφωνία για τη λήψη αποφάσεων των εταίρων ΙΚΕ - Πίνακας	379
Δ. Αρμοδιότητα των εταίρων ΙΚΕ (άρθρο 68 Ν 4072/2012)	382
1. Το σώμα εταίρων ΙΚΕ ως ανώτατο όργανο - Τεκμήριο αρμοδιότητας - Λήψη αποφάσεων επί παντός θέματος (άρθρο 68 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	383

2. Θέματα νόμιμης αποκλειστικής αρμοδιότητας εταιρών ΙΚΕ (άρθρο 68 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	383
3. Θέματα καταστατικής αποκλειστικής αρμοδιότητας εταιρών ΙΚΕ.....	384
Ε. Τροποποίηση καταστατικού ΙΚΕ.....	384
ΣΤ. Απόφαση εταιρών ΙΚΕ για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 90 Ν 4072/2012).....	385
1. Τροποποίηση καταστατικού ΙΚΕ.....	386
2. Αρμόδιο όργανο ΙΚΕ.....	386
3. Τρόπος αύξησης κεφαλαίου ΙΚΕ.....	387
4. Δικαίωμα προτίμησης εταιρών ΙΚΕ.....	388
5. Βεβαίωση καταβολής της αύξησης κεφαλαίων ΙΚΕ.....	389
6. Μη ολοσχερής καταβολή ποσού αύξησης κεφαλαίων ΙΚΕ.....	389
7. Αύξηση βάσει εγκεκριμένου κεφαλαίου ΙΚΕ (authorized capital) (άρθρο 90 παρ. 3 Ν 4072/2012).....	390
8. Αύξηση σε περίπτωση εξαγοράς εξωκεφαλαιακών ή εγγυητικών εισφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 82 Ν 4072/2012).....	391
Ζ. Απόφαση εταιρών ΙΚΕ για μείωση ή μηδενισμό του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 91 Ν 4072/2012).....	391
1. Τροποποίηση καταστατικού ΙΚΕ.....	391
2. Προϋποθέσεις μείωσης ή μηδενισμού κεφαλαίου ΙΚΕ.....	392
3. Υποχρεωτικές περιπτώσεις μείωσης κεφαλαίου ΙΚΕ από τον διαχειριστή.....	393
4. Τρόπος μείωσης κεφαλαίου ΙΚΕ.....	394
Η. Ακυρότητα και ακυρωσία αποφάσεων των εταιρών ΙΚΕ (άρθρο 74 Ν 4072/2012).....	394
1. Ακυρώσιμες αποφάσεις εταιρών ΙΚΕ (άρθρο 74 παρ. 1 Ν 4072).....	395
2. Άκυρες αποφάσεις εταιρών ΙΚΕ (άρθρο 74 παρ. 2-3 Ν 4072/2012).....	397
ΙΙ. Συνέλευση εταιρών ΕΠΕ.....	399
Α. Ο κανόνας της λήψης των αποφάσεων των εταιρών ΕΠΕ εν συνελεύσει (άρθρο 10 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	400
Β. Σύγκληση Συνέλευσης Εταιρών ΕΠΕ.....	400
1. Πίνακας: Περιπτώσεις σύγκλησης Συνέλευσης των Εταιρών ΕΠΕ.....	400
2. Σύγκληση από τους διαχειριστές της ΕΠΕ - Πρόσκληση - Διαδικασία (άρθρο 10 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	400
3. Υποχρεωτικό περιεχόμενο πρόσκλησης για σύγκληση συνέλευσης εταιρών ΕΠΕ - Ημερήσια διάταξη (άρθρο 10 παρ. 2 εδ. γ' Ν 3190/1955).....	401

4. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΕΠΕ σε πρόσκλησή του στη Συνέλευση	402
5. Συχνότητα και χρονικό περιθώριο σύγκλησης - Τακτική και έκτακτη Συνέλευση Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 10 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955)	402
6. Υπόδειγμα πρόσκλησης από τον διαχειριστή ή τους διαχειριστές ΕΠΕ	403
7. Σύγκληση έκτακτης Συνέλευσης από τη μειοψηφία του 5% των εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 11 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 11 παρ. 1 Ν 3190/1955)	403
8. Σύγκληση τακτικής Συνέλευσης από κάθε εταίρο ΕΠΕ (άρθρο 10 παρ. 3 εδ. β' σε συνδυασμό προς άρθρο 11 παρ. 2 Ν 3190/1955)	404
9. Υπόδειγμα πρόσκλησης από εταίρο ΕΠΕ	405
10. Μη τήρηση διατυπώσεων σύγκλησης και πρόσκλησης - Καθολική και αυτόκλητη Συνέλευση ΕΠΕ (άρθρο 10 παρ. 4 Ν 3190/1955)	405
11. Υπόδειγμα πρακτικού καθολικής αυτόκλητης Συνέλευσης ΕΠΕ	406
12. Υπόδειγμα πρακτικού καθολικής μη αυτόκλητης συνέλευσης ΕΠΕ, στην οποία συζητήθηκαν και εκτός ημερήσιας διάταξης θέματα	407
Γ. Δικαίωμα ψήφου εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 12 Ν 3190/1955).....	409
1. Τρόπος άσκησης δικαιώματος ψήφου εταίρων ΕΠΕ - Άσκηση με αντιπρόσωπο	410
2. Υπολογισμός αριθμού ψήφων εταίρων ΕΠΕ ανά μερίδα συμμετοχής και ανά εταιρικό μερίδιο (πλειοψηφία αριθμητική και κεφαλαιουχική) (άρθρο 12 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	410
3. Απουσία έννοιας απαρτίας και εκπροσωπούμενου κεφαλαίου στην ΕΠΕ.....	411
4. Αποκλεισμός δικαιώματος ψήφου εταίρου σε θέματα απαλλαγής του ιδίου από ευθύνη ή έγερσης αγωγής κατά του ιδίου στην ΕΠΕ (άρθρο 12 παρ. 2 Ν 3190/1955) - Υπόδειγμα πρακτικού.....	411
i. Περιπτώσεις αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ κατ' άρθρο 12 παρ. 2 Ν 3190/1955	411
ii. Συνυπολογισμός μερίδας αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ	411
iii. Αναλογική εφαρμογή άρθρου 12 παρ. 2 Ν 3190/1955 και καταχρηστική άσκηση δικαιώματος ψήφου εταίρου ΕΠΕ	413
iv. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ σε περίπτωση στέρησης δικαιώματος ψήφου εταίρου ΕΠΕ κατ' άρθρο 12 παρ. 2 Ν 3190/1955.....	414
5. Δέσμευση δικαιώματος ψήφου του εταίρου - Παραεταιρικές συμφωνίες εταίρων ...	416
6. Απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	417
i. Πίνακας περιπτώσεων απαιτούμενης πλειοψηφίας για τη λήψη αποφάσεων από τη Συνέλευση των Εταίρων ΕΠΕ.....	417
ii. Γενική αρχή της απλής ή συνήθους πλειοψηφίας του 50%+1 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν άνω του 50% του όλου εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 13 Ν 3190/1955).....	419
iii. Εξαιρετική πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ από τον νόμο	419
iv. Ομοφωνία όλων των εταίρων που εκπροσωπούν το 100% του εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ από τον νόμο.....	419

ν. Εξαιρετική (αυξημένη) πλειοψηφία ή ομοφωνία από το καταστατικό ΕΠΕ.....	423
α. Διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ΕΠΕ.....	423
β. Καταστατική ρήτρα μεγαλύτερης πλειοψηφίας ή ομοφωνίας σε ΕΠΕ.....	423
γ. Ακυρότητα καταστατικής ρήτρας μικρότερης πλειοψηφίας στην ΕΠΕ.....	424
δ. Αναγκαστικός χαρακτήρας ταυτόσημης αριθμητικής και κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας.....	424
7. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	425
Δ. Αρμοδιότητα της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 Ν 3190/1955).....	426
1. Η συνέλευση εταίρων ΕΠΕ ως ανώτατο όργανο - Τεκμήριο αρμοδιότητας - Λήψη αποφάσεων επί παντός θέματος (άρθρο 14 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	427
2. Θέματα νόμιμης αποκλειστικής αρμοδιότητας συνέλευσης εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 Ν 3190/1955 και άρθρο 68 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	427
3. Θέματα καταστατικής αποκλειστικής αρμοδιότητας συνέλευσης εταίρων ΕΠΕ.....	428
Ε. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για τροποποίηση καταστατικού (άρθρο 38 Ν 3190/1955).....	428
1. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ - Καταστατική Συνέλευση (άρθρο 38 παρ. 1 και άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955).....	429
2. Προϋποθέσεις λήψης έγκυρης και δεσμευτικής απόφασης της Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για τροποποίηση του καταστατικού.....	429
i. Κατ' αρχήν πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ (άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955) και κατ' εξαίρεση ομοφωνία.....	429
ii. Επιφύλαξη τήρησης ειδικών διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού για ειδικές περιπτώσεις τροποποίησης του καταστατικού ΕΠΕ.....	431
iii. Ενοχικές συμφωνίες - Μη κανονιστικό τμήμα του καταστατικού ΕΠΕ.....	431
iv. Επιφύλαξη τήρησης αρχής ίσης μεταχείρισης εταίρων ΕΠΕ - Ομοφωνία.....	431
v. Ένταξη της κωδικοποίησης ως θέματος στην απόφαση της Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για την τροποποίηση (άρθρο 38 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955 και αρ. 6 παρ. 2α περιπτ. β' Ν 3419/2005).....	432
vi. Συστατικός συμβολαιογραφικός τύπος τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 38 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	432
vii. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ, δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ και επέλευση εννόμων αποτελεσμάτων, δημοσιότητα, κωδικοποίηση (άρθρο 38 παρ. 4 εδ. α' και β', άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρα 15 παρ. 1 εδ. γ' και 16 Ν 3419/2005 και αρ. 2 Ν 4250/2014).....	433
viii. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για τροποποίηση διάταξης του καταστατικού και κωδικοποίηση μετά την τροποποίηση.....	434
ΣΤ. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για καταβολή συμπληρωματικών εισφορών (άρθρα 36, 37 και 6 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	436
1. Εξαίρεση από την αρχή της περιορισμένης ευθύνης των εταίρων ΕΠΕ μέχρι του ποσού της εισφοράς τους - Έκτακτη χρηματοδότηση της ΕΠΕ.....	437

2. Αναγκαστικό δίκαιο για προστασία μειοψηφίας της ΕΠΕ.....	437
3. Διάκριση απόφασης τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ για πρόβλεψη δυνατότητας επιβολής συμπληρωματικών εισφορών από απόφαση για πραγματική καταβολή συμπληρωματικών εισφορών	438
4. Προϋποθέσεις δημιουργίας υποχρέωσης παροχής συμπληρωματικών εισφορών στην ΕΠΕ.....	438
i. Πρόβλεψη καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' και άρθρο 36 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	438
ii. Αποκλειστικός σκοπός η κάλυψη ζημιών που έχουν βεβαιωθεί στον ισολογισμό της ΕΠΕ (άρθρο 36 παρ. 1 Ν 3190/1955)	439
iii. Προσδιορισμός μεγέθους εισφορών στο καταστατικό ΕΠΕ μέχρι του ύψους του αρχικού εταιρικού κεφαλαίου με ποινή ακυρότητας (άρθρο 36 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	439
iv. Εισφορές χρηματικές ή αποτιμητές σε χρήμα - παροχή εργασίας ως συμπληρωματική εισφορά στην ΕΠΕ.....	439
v. Λήψη απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ με πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 36 παρ. 3 σε συνδυασμό προς άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	440
vi. Πρόσκληση προς εταίρους ΕΠΕ για καταβολή εισφοράς	440
5. Διάκριση συμπληρωματικής εισφοράς στην ΕΠΕ από εισφορά σε είδος του άρθρου 5 Ν 3190/1955	441
6. Εκτέλεση υποχρέωσης εταίρων ΕΠΕ προς παροχή της συμπληρωματικής εισφοράς (άρθρο 36 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	441
7. Έννομες συνέπειες ως προς την ΕΠΕ: Αύξηση εταιρικής περιουσίας με κάλυψη ζημιών - Μη μεταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.....	441
8. Έννομες συνέπειες από τη μη εμπρόθεσμη καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς στην ΕΠΕ (άρθρο 37 Ν 3190/1955)	442
i. Αποκλεισμός και ευθύνη εταίρου ΕΠΕ που δεν κατέβαλε τη συμπληρωματική εισφορά	442
ii. Υπόδειγμα αίτησης αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ λόγω μη καταβολής από αυτόν συμπληρωματικών εισφορών κατ' αρ. 37 Ν 3190/1955	442
9. Υπόδειγμα σχετικής ρήτηρας καταστατικού ΕΠΕ	444
Ζ. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για επιβολή παρεπόμενων παροχών που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ούτε σε είδος (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955)	445
Η. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για ένταξη στο καταστατικό διατάξεων για τον έλεγχο της διαχείρισης (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955)	448
Θ. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για μεταβολή του αντικειμένου της εταιρικής επιχείρησης (άρθρο 39 Ν 3190/1955)	449
1. Έννοια αντικειμένου και αντιδιαστολή προς την έννοια του σκοπού της ΕΠΕ.....	449
2. Συμβατική ελευθερία διαμόρφωσης εντός νομίμων ορίων.....	450

3. Λήψη απόφασης από τη Συνέλευση των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 περιπτ. γ' Ν 3190/1955) - Αποκλειστική αρμοδιότητα αυτής (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955) - Τροποποίηση καταστατικού	450
i. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για τροποποίηση καταστατικού	450
ii. Πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ εκπροσωπούντων τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	451
iii. Απόφαση διαχειριστών ΕΠΕ για παύση επιδίωξης καταστατικών σκοπών στην πράξη χωρίς τροποποίηση καταστατικού.....	451
iv. Συμβολαιογραφικό έγγραφο, καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ της τροποποίησης του καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 38 παρ. 2 και 4 και άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρο 15 παρ. 1 εδ. γ' και άρθρο 16 Ν 3419/2005 και αρ. 2 Ν 4250/2014).....	452
v. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ	452
4. Ειδικό εκ του νόμου δικαίωμα εξόδου των εταίρων ΕΠΕ που διαφώνησαν (άρθρο 39 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955).....	455
i. Ειδικό εκ του νόμου δικαίωμα εξόδου εταίρων ΕΠΕ	455
ii. Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος εξόδου εταίρων ΕΠΕ.....	455
iii. Ελαττώματα της απόφασης μεταβολής του αντικειμένου της εταιρικής επιχείρησης της ΕΠΕ.....	456
iv. Τρόπος άσκησης δικαιώματος εξόδου εταίρων ΕΠΕ.....	457
v. Υπόδειγμα δήλωσης εξόδου εταίρου ΕΠΕ βάσει του αρ. 39 Ν 3190/1955.....	457
vi. Προσδιορισμός αξίας μερίδας συμμετοχής αποχωρούντος εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 39 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 29 παρ. 1 Ν 3190/1955)	458
vii. Ακυρότητα αντιθέτων ρητρών καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 39 παρ. 2 Ν 3190/1955)	458
I. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 40 Ν 3190/1955)	459
1. Διαδικασία αύξησης κεφαλαίου ΕΠΕ - Πίνακας.....	460
2. Περιπτώσεις αύξησης κεφαλαίου ΕΠΕ	461
i. Πραγματική και λογιστική αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ - Αφανές αποθεματικό	461
ii. Πραγματική αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ με καταβολή μετρητών ή εισφορών ή κεφαλαιοποίηση	461
iii. Αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ χωρίς νέα εταιρικά μερίδια με αύξηση ονομαστικής αξίας υφιστάμενων μεριδίων	462
iv. Αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ εκ του νόμου	462
v. Αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ με έκδοση και διάθεση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο	463
3. Λήψη απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 40 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	463
i. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' και άρθρο 40 παρ. 1 Ν 3190/1955)	463
ii. Πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ εκπροσωπούντων τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 40 παρ. 1 και άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955) - Ομοφωνία.....	463
iii. Περιεχόμενο απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	464

iv. Μη συμβολαιογραφικός τύπος απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για αύξηση κεφαλαίου.....	464
v. Εριζόμενη δημοσιότητα απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	465
vi. Έννομες συνέπειες απόφασης Συνέλευσης Εταίρων για αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ.....	466
vii. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων για αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ.....	466
4. Δικαίωμα προτίμησης κάθε εταίρου ΕΠΕ στην ανάληψη των εταιρικών μεριδίων της αύξησης (άρθρο 40 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	469
i. Προθεσμία άσκησης δικαιώματος προτίμησης εταίρου ΕΠΕ	470
ii. Εκχώρηση δικαιώματος προτίμησης εταίρου ΕΠΕ	470
iii. Κατάργηση ή περιορισμός δικαιώματος προτίμησης εταίρου ΕΠΕ	471
iv. Μη άσκηση δικαιώματος προτίμησης εταίρου ΕΠΕ.....	473
5. Δήλωση ανάληψης νέου κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 40 παρ. 2 Ν 3190/1955)	473
i. Δεσμευτική πρόταση για σύναψη σύμβασης ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ.....	473
ii. Πρόσωπα που μπορούν να προβούν σε δήλωση ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ - Προτεραιότητα	473
iii. Ανάληψη από τρίτον - μη εταίρο ΕΠΕ	474
iv. Ανάληψη από τρίτον - μη εταίρο σε μονοπρόσωπη ΕΠΕ.....	474
v. Τύπος, περιεχόμενο και διαδικασία υποβολής δήλωσης ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ	474
vi. Προθεσμία υποβολής δήλωσης ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ.....	475
vii. Υπόδειγμα δήλωσης ανάληψης κεφαλαίου ΕΠΕ.....	475
viii. Εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ	476
ix. Μη υποβολή δηλώσεων ανάληψης νέων μεριδίων ΕΠΕ.....	476
6. Εξόφληση αξίας αναληφθέντων μεριδίων ΕΠΕ	476
i. Χρόνος και τρόπος εξόφλησης - Κανόνας της ολοσχερούς καταβολής αξίας μεριδίων ΕΠΕ.....	476
ii. Απαγόρευση εξόφλησης αξίας μεριδίων ΕΠΕ δια συμψηφισμού (άρθρο 40 παρ. 4 εδ. Β' Ν 3190/1955).....	477
7. Κατάρτιση συμβολαιογραφικής πράξης ανάληψης νέου κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 40 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955).....	478
i. Σύμβαση ανάληψης νέου εταιρικού κεφαλαίου.....	478
ii. Προθεσμία και σημασία αυτής (άρθρο 40 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955)	478
iii. Συμβαλλόμενοι	478
iv. Αναλογική εφαρμογή διατάξεων για ιδρυτικό εταιρικό κεφάλαιο ΕΠΕ και εισφορές σε είδος (αρ. 4 και αρ. 5 σε συνδυασμό προς άρθρο 40 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955)....	479
v. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσιότητα συμβολαιογραφικής πράξης αύξησης κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρα 15 παρ. 1 εδ. γ' και 16 Ν 3419/2005 και αρ. 2 Ν 4250/2014)....	479
8. Εγγραφή νέων μεριδίων και νέων εταίρων ΕΠΕ στο Βιβλίο Εταίρων του άρθρου 25 περιπτ. 1 Ν 3190/1955	479
9. Έννομες συνέπειες μη τήρησης διαδικασίας - Ακυρότητα - Μη εγγραφή στον ισολογισμό της ΕΠΕ	480
10. Η αύξηση κεφαλαίου ΕΠΕ στην πράξη	480

ΙΑ. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για μείωση του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρα 41, 42 και 43 Ν 3190/1955).....	481
1. Πίνακας: Διαδικασία μείωσης εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ	482
2. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955).....	483
3. Πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ εκπροσωπούντων τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. α' σε συνδυασμό προς άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955) ή ομοφωνία (άρθρο 38 παρ. 3 περιπτ. β' Ν 3190/1955)	483
4. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για μείωση	484
i. Υποχρεωτική αναφορά του σκοπού της μείωσης του κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	484
ii. Υποχρεωτική αναφορά του ποσού της μείωσης του κεφαλαίου της ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	485
iii. Υποχρεωτική αναφορά του τρόπου της μείωσης του κεφαλαίου της ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	485
5. Ποσοτικά όρια μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ μετά την κατάργηση των διατάξεων περί ελαχίστου καταβεβλημένου κεφαλαίου (άρθρο 41 παρ. 3 Ν 3190/1955 καταργηθέν με το νέο αρ. 4 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	486
6. Τήρηση αρχής ίσης μεταχείρισης εταίρων ΕΠΕ.....	487
7. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ	487
8. Λήψη δεύτερης απόφασης της Συνέλευσης για τη μείωση του κεφαλαίου ΕΠΕ.....	490
i. Αλλαγή του σκοπού, ποσού ή τρόπου μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ	490
ii. Συμπληρωματικά στοιχεία - Κριτήριο η προστασία των δανειστών της ΕΠΕ	491
iii. Απαιτούμενη πλειοψηφία στην ΕΠΕ.....	491
9. Διαδικασία προστασίας εταιρικών δανειστών ΕΠΕ (άρθρο 42 Ν 3190/1955)	491
i. Δημοσιότητα περίληψης της απόφασης της μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 42 παρ. 1 Ν 3190/1955, άρθρο 16 Ν 3419/2005, άρθρο 232 Ν 4072/2012, άρθρο 2 Ν 4250/2014 και άρθρο 202 Ν 4281/2014)	491
ii. Μη διατύπωση αντιρρήσεων από δανειστές της ΕΠΕ	494
α. Δανειστές της ΕΠΕ δικαιούμενοι να διατυπώσουν αντιρρήσεις	494
β. Δίμηνη προθεσμία (άρθρο 42 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	495
γ. Έγγραφος τύπος αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ (άρθρο 42 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	496
δ. Αιτιολόγηση αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ	496
ε. Έννομες συνέπειες προβολής αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ	496
στ. Οικειοθελής ικανοποίηση απαίτησης ή παροχή εγγυήσεων υπέρ δανειστών ΕΠΕ	497
iii. Απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου για μείωση παρά τη διατύπωση αντιρρήσεων δανειστών μετά από αίτηση της ΕΠΕ (άρθρο 42 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	497
iv. Ακυρότητα μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ λόγω μη τήρησης διαδικασίας άρθρου 42 Ν 3190/1955	500

v. Κριτική του συστήματος προστασίας των εταιρικών δανειστών κατά τη διαδικασία μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ	500
10. Τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης της ΕΠΕ με συμβολαιογραφικό έγγραφο (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	500
i. Χρονικό σημείο τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ	501
ii. Αδυναμία σύναψης συμβολαιογραφικής πράξης υπό αίρεση	502
iii. Συστατικός συμβολαιογραφικός τύπος (άρθρο 38 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	502
iv. Συμπράττοντες στη συμβολαιογραφική πράξη μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ	502
v. Αντικείμενο τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ	503
vi. Αναφορά σε τήρηση διαδικασίας άρθρου 42 Ν 3190/1955 για μείωση κεφαλαίου ΕΠΕ...503	
vii. Συνέπειες μη αναφοράς στη διαδικασία του άρθρου 42 Ν 3190/1955 ή μη τήρησης διαδικασίας μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ.....	504
11. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ της τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 1 εδ. α' σε συνδυασμό προς άρθρο 38 παρ. 4 και άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρο 15 παρ. 1 περιπτ. γ' και άρθρο 16 Ν 3419/2005, άρθρο 2 Ν 4250/2014)	504
12. Ειδικές αιτίες μείωσης: Έξοδος και αποκλεισμός εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 43 και προς άρθρα 33 και 39 Ν 3190/1955) ..	504
IB. Ελαττωματικές αποφάσεις Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 15 Ν 3190/1955)	505
1. Λόγοι προσβολής αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	505
2. Σκοπός	505
3. Ακυρότητα, ακυρωσία ή ανυπόστατο αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	506
i. Κανόνας η ακυρωσία, εξαίρεση η ακυρότητα αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	506
ii. Κριτήρια διάκρισης ακυρωσίας και ακυρότητας αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ....	507
4. Αυτοδικαίως άκυρες αποφάσεις Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	507
i. Παράβαση διατάξεων προστασίας του δημοσίου συμφέροντος ή του συμφέροντος τρίτων	507
ii. Παράβαση ουσιαστών διατάξεων προστασίας εταίρων ΕΠΕ	508
5. Ακυρώσιμες αποφάσεις Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ - Προστασία ιδιωτικών συμφερόντων.....	509
6. Ίση ακυρώσιμης απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	513
7. Ανυπόστατες αποφάσεις Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	513
8. Ελαττώματα της ψήφου του εταίρου ΕΠΕ	514
9. Επίκληση αυτοδίκαιης ακυρότητας αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	515
10. Διαδικασία προσβολής ακυρώσιμων αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	516
i. Δικαιούχοι προσβολής εταίροι και διαχειριστές ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955) ...	516
ii. Αρμόδιο δικαστήριο - Διαδικασία (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	518
iii. Άσκηση αγωγής κατά της ΕΠΕ ως εναγομένης (άρθρο 15 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	518

iv. Άσκηση κατ' ένσταση	518
v. Αποσβεστική προθεσμία άσκησης αγωγής ακύρωσης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 2 Ν 3190/1955)	519
vi. Παρέμβαση μη διαδίκων εταίρων ή διαχειριστών ΕΠΕ.....	519
vii. Διορισμός προσωρινού ειδικού εκπροσώπου αν την αγωγή ασκούν οι διαχειριστές της ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 3 Ν 3190/1955)	519
viii. Διαπλαστικός χαρακτήρας - Τελεσιδικία - Έκταση ισχύος	521
ix. Κύρος πράξεων διαχειριστών ΕΠΕ που διορίσθηκαν με ακυρωθείσα απόφαση (άρθρο 18 παρ. 1 Ν 3190/1955)	522
x. Ισχύς απορριπτικής απόφασης μεταξύ των διαδίκων.....	523
xi. Ασφαλιστικά μέτρα στον ενδιάμεσο χρόνο	523
xii. Επικύρωση ακυρώσιμης απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	523

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΥΘΥΝΗ ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕ

I. Ευθύνη εταιρείας	525
A. Ευθύνη του νομικού προσώπου της ΙΚΕ.....	525
B. Ευθύνη του νομικού προσώπου της ΕΠΕ	525
1. Αποκλειστική και απεριόριστη ευθύνη ΕΠΕ με την περιουσία της για τις εταιρικές υποχρεώσεις (άρθρο 1 παρ. 1 Ν 3190/1955 και άρθρο 9 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	526
2. Χρονικά όρια εταιρικής ευθύνης - ΕΠΕ υπό ίδρυση	527
i. Έναρξη με την κτήση νομικής προσωπικότητας - Ευθύνη ιδρυτών ΕΠΕ	527
ii. Κατ' εξαίρεση ευθύνη για ενέργειες πριν από την κτήση της νομικής προσωπικότητας ΕΠΕ.....	527
iii. Παύση ευθύνης με την παύση ύπαρξης της νομικής προσωπικότητας.....	527
3. Ευθύνη απεριόριστη μόνον για τις εταιρικές υποχρεώσεις - Αρχή αυτοτέλειας νομικού προσώπου της ΕΠΕ	527
4. Ευθύνη μόνον με την εταιρική περιουσία - Περιουσιακή αυτοτέλεια της ΕΠΕ	528
II. Ευθύνη εταίρων ΙΚΕ και εταίρων ΕΠΕ	528
A. Ευθύνη εταίρων ΙΚΕ.....	528
1. Ο κανόνας του περιορισμού της ευθύνης των εταίρων ΙΚΕ μέχρι του ποσού της εισφοράς τους - Το ανεύθυνο των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις.....	528
2. Κατ' εξαίρεση προσωπική ευθύνη εταίρων ΙΚΕ έναντι τρίτων	529
i. Ευθύνη εταίρου ΙΚΕ έναντι εταιρικών δανειστών από εγγυητική εισφορά (άρθρο 79 Ν 4072/2012).....	529
ii. Άρση νομικής προσωπικότητας της ΙΚΕ και επέλευση ενόμων συνεπειών από τη δραστηριότητα της ΙΚΕ στους εταίρους (άρθρο 281 ΑΚ).....	529

iii. Μη κτήση εμπορικής ιδιότητας από τους εταίρους ΙΚΕ	529
iv. Ευθύνη έναντι των τραπεζών με παροχή προσωπικής εγγύησης από εταίρο ΙΚΕ	529
v. Ευθύνη ιδρυτών ΙΚΕ για πράξεις τελεσθείσες επ' ονόματι της εταιρείας στο υπό ίδρυση στάδιο (άρθρο 54 Ν 4072/2012)	529
vi. Ποινική ευθύνη στην ΙΚΕ (άρθρο 119 Ν 4072/2012 σε συνδυασμό προς άρθρο 458 ΠΚ).....	530
B. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ.....	531
1. Ο κανόνας του περιορισμού της ευθύνης των εταίρων ΕΠΕ μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.....	531
i. Η αρχή του περιορισμένου χαρακτήρα της ευθύνης των εταίρων ΕΠΕ μέχρι του ποσού της εταιρικής εισφοράς - Το ανεύθυνο των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις	531
ii. Αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου έναντι των εταίρων (άρθρο 70 ΑΚ)	532
iii. Αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της ΕΠΕ έναντι των εταίρων και στη μονοπρόσωπη ΕΠΕ (άρθρο 1 παρ. 1 και άρθρο 43α παρ. 5 Ν 3190/1955).....	532
2. Κατ' εξαίρεση προσωπική ευθύνη εταίρων ΕΠΕ έναντι τρίτων	533
i. Άρση νομικής προσωπικότητας της ΕΠΕ και επέλευση εννόμων συνεπειών από τη δραστηριότητα της ΕΠΕ στους εταίρους (άρθρο 281 ΑΚ).....	533
ii. Κτήση εμπορικής ιδιότητας από τους εταίρους ΕΠΕ	537
iii. Ευθύνη έναντι των τραπεζών με παροχή προσωπικής εγγύησης από εταίρο ΕΠΕ.....	539
iv. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ υπαιτίων για την ακυρότητα της εταιρείας έναντι αναίτιων εταίρων και τρίτων (άρθρο 7 παρ. 5 εδ. Β' Ν 3190/1955).....	540
v. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ για πράξεις τελεσθείσες επ' ονόματι της εταιρείας στο υπό ίδρυση στάδιο (άρθρο 9 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955 και άρθρο 15 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3419/2005)	542
vi. Ευθύνη εταίρων για πράξεις ΕΠΕ, σχετικώς με την οποία δεν τηρήθηκαν διατάξεις ίδρυσης (εταιρεία εν τοις πράγμασιν)	543
vii. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ για μη καταβολή συμπληρωματικών εισφορών (άρθρα 6 παρ. 3, 36, 37 Ν 3190/1955).....	544
viii. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ για μη εισφορά παρεπόμενων παροχών (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	544
ix. Ευθύνη εταίρων ΕΠΕ για το ποσό των προς την εταιρεία δανείων (άρθρο 32 Ν 3190/1955).....	545
x. Ποινική ευθύνη στην ΕΠΕ (άρθρο 60 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 458 ΠΚ).....	546
α. Μη νόμιμη εκπροσώπηση νομικού προσώπου ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 1 σε συνδυασμό προς άρθρο 16 έως 19 και 47 Ν 3190/1955)	547
β. Εκπροσώπηση αλλοδαπής ΕΠΕ χωρίς νόμιμη εγκατάσταση (άρθρο 60 περιπτ. 2 Ν 3190/1955)	548
γ. Ψευδείς δηλώσεις για καταβολή κεφαλαίου και ισολογισμό ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 3 Ν 3190/1955)	548
δ. Παράλειψη σύνταξης ισολογισμού ΕΠΕ εκ προθέσεως (άρθρο 60 περιπτ. 4 Ν 3190/1955)	549
ε. Σύνταξη ή έγκριση ισολογισμού ΕΠΕ κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού (άρθρο 60 περιπτ. 5 Ν 3190/1955).	550

στ. Διανομή κερδών με ανύπαρκτο ή παράνομο ισολογισμό ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 6 Ν 3190/1955)	550
ζ. Παράλειψη σύγκλησης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού (άρθρο 60 περιπτ. 7 Ν 3190/1955)	551
η. Μη τήρηση υποχρεωτικών εταιρικών βιβλίων στην ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 8 σε συνδυασμό προς άρθρο 25 Ν 3190/1955)	552
θ. Λήψη ή αποδοχή υπόσχεσης ωφέλειας για επηρεασμό δικαιώματος ψήφου ή για μη παράσταση σε Συνέλευση Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 9 Ν 3190/1955) ...	552
ι. Παροχή ή υπόσχεση ωφέλειας για επηρεασμό δικαιώματος ψήφου ή για μη παράσταση σε Συνέλευση Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 10 Ν 3190/1955)	553
ια. Άσκηση από ΕΠΕ επιχείρησης ασκούμενης κατά τον νόμο από άλλον εταιρικό τύπο (άρθρο 60 περιπτ. 11 Ν 3190/1955)	553
ιβ. Διενέργεια πράξεων ανταγωνισμού κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 12 σε συνδυασμό προς αρ. 20 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955)	553
ιγ. Παράλειψη αναφοράς στοιχείων της ΕΠΕ επί εταιρικών εντύπων (άρθρο 60 περιπτ. 13 Ν 3190/1955)	554
ιδ. Παράβαση διατάξεων περί καταχωρίσεων και δημοσιεύσεων σχετικών με την ΕΠΕ (άρθρο 60 περιπτ. 14 Ν 3190/1955)	554
ιε. Ποινική ευθύνη εταίρου για χρέη της ΕΠΕ στο Δημόσιο ή προς τους κοινωνικοασφαλιστικούς οργανισμούς	554
III. Ευθύνη διαχειριστών ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	554
A. Ευθύνη διαχειριστών ΙΚΕ (άρθρο 67 Ν 4072/2012).....	554
1. Ευθύνη διαχειριστή έναντι της ΙΚΕ και όχι έναντι των εταίρων αυτής (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α' και γ' και παρ. 3 Ν 4072/2012)	555
2. Εξαιρέσεις από την ευθύνη του διαχειριστή έναντι της ΙΚΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012).....	556
3. Απαλλαγή διαχειριστή από την ευθύνη έναντι της ΙΚΕ (άρθρο 67 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	557
4. Άσκηση εταιρικής αγωγής κατά του διαχειριστή ΙΚΕ - Ειδικός εκπρόσωπος	557
5. Παραίτηση από αξίωση ή συμβιβασμός με διαχειριστή ΙΚΕ.....	558
6. Ατομικές αξιώσεις εταίρων κατά διαχειριστή ΙΚΕ	558
7. Ευθύνη διαχειριστών ΙΚΕ για χρέη προς το δημόσιο, ΙΚΑ και ανάλογους φορείς....	558
8. Ποινική ευθύνη διαχειριστών ΙΚΕ (άρθρο 119 Ν 4072/2012 σε συνδυασμό προς άρθρο 458 ΠΚ)	558
B. Ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ (άρθρο 26 Ν 3190/1955).....	559
1. Διάκριση ευθύνης έναντι εταιρείας από ευθύνη έναντι εταίρων ή/και τρίτων ατομικώς.....	559
i. Ευθύνη έναντι εταιρείας του νομικού προσώπου της ΕΠΕ (άρθρο 26 Ν 3190/1955)	559
ii. Ευθύνη έναντι εταίρων ΕΠΕ ή τρίτων ατομικώς	559
2. Επιδίωξη εταιρικών και ατομικών αξιώσεων στην ΕΠΕ	560

3. Διάκριση μεταξύ αφενός πλαγιαστικής άσκησης εταιρικής αγωγής από εταίρο ή τρίτο ως μη δικαιούχο διάδικο στο όνομα της ΕΠΕ και αφετέρου άσκησης ατομικής αγωγής για άμεση ζημία εταίρου ΕΠΕ ή τρίτου	561
4. Eis ολόκληρον ευθύνη περισσότερων διαχειριστών ΕΠΕ (άρθρο 26 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	562
5. Προϋποθέσεις ευθύνης διαχειριστών ΕΠΕ έναντι της εταιρείας (άρθρο 26 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	562
i. Παράβαση νόμου ή καταστατικού ή πταίσμα περί τη διαχείριση στην ΕΠΕ.....	562
ii. Υπαιτιότητα διαχειριστών ΕΠΕ.....	563
iii. Ζημία ΕΠΕ	563
iv. Αιτιώδης συνάφεια υπαίτιας συμπεριφοράς και ζημίας ΕΠΕ.....	563
v. Ιδιότητα διαχειριστή ΕΠΕ - Διαχειριστής εν τοις πράγμασιν.....	563
vi. Ενέργειες εντός του πλαισίου των διαχειριστικών καθηκόντων.....	564
6. Δικαιούχος εταιρικής αξίωσης το νομικό πρόσωπο της ΕΠΕ	564
7. Επιδίωξη εταιρικής αξίωσης από την ίδια την ΕΠΕ.....	564
i. Απόφαση Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 περιπτ. δ' Ν 3190/1955)	564
ii. Απόφαση κατά το στάδιο εκκαθάρισης και αγωγή μετά τη λήξη της εκκαθάρισης ΕΠΕ ...	564
iii. Αποκλεισμός του υπαίτιου διαχειριστή εταίρου ΕΠΕ και μη συνυπολογισμός του (άρθρο 12 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 14 παρ. 2 περιπτ. β' και δ' Ν 3190/1955)	565
8. Πλαγιαστική επιδίωξη εταιρικής αξίωσης από εταίρους ΕΠΕ και τρίτους ως μη δικαιούχους διαδίκους (άρθρο 26 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955).....	566
i. Σκοπός	566
ii. Πλαγιαστική άσκηση εταιρικής αγωγής από εταίρο ΕΠΕ ή τρίτο ως μη δικαιούχους διαδίκους - Η αληθής έννοια του άρθρου 26 παρ. 1 Ν 3190/1955 - Έμμεση ζημία	566
iii. Ειδική περίπτωση πλαγιαστικής αγωγής- Σημασία για εταίρους ΕΠΕ	566
iv. Δικαιούχος της αξίωσης παραμένει η ΕΠΕ - Αίτημα η απόδοση του ποσού στην ΕΠΕ ...	567
v. Έννοια τρίτου	567
vi. Πλαγιαστική άσκηση ασφαλιστικών μέτρων στην ΕΠΕ	568
vii. Περιπτώσεις πλαγιαστικής άσκησης εταιρικής αγωγής στην ΕΠΕ.....	568
α. Απορριπτική απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 26 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955) - Υπόδειγμα	568
β. Μη λήψη απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ σε εύλογο χρόνο (άρθρο 26 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955)	571
γ. Προηγούμενη σύγκληση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ από μειοψηφία του 5% (άρθρο 11 Ν 3190/1955) - Υπόδειγμα	571
δ. Αδυναμία λήψης απόφασης Συνέλευσης Εταίρων- Διμελής ΕΠΕ.....	572
ε. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για απαλλαγή διαχειριστή ή παραίτηση από τις κατ' αυτού αξιώσεις (άρθρο 14 παρ. 2 περιπτ. β' Ν 3190/1955).....	572
στ. Άσκηση αγωγής από τρίτον χωρίς τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955 περί ΕΠΕ.....	573
viii. Επικουρικός χαρακτήρας ευθύνης προς εταίρους ή τρίτους στην ΕΠΕ	574

9. Προσβολή απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955)	574
10. Φύση εταιρικών αξιώσεων κατά των διαχειριστών	574
i. Αξίωση αποζημίωσης της ΕΠΕ (άρθρο 26 παρ. 1 και αρ. 20 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	574
ii. Ειδική αξίωση υποκατάστασης της ΕΠΕ στις ωφέλειες του διαχειριστή από πράξεις ανταγωνισμού (άρθρο 20 παρ. 3 Ν 3190/1955)	574
11. Παραγραφή αξίωσης ΕΠΕ (άρθρο 26 παρ. 2 εδ. Β' και 20 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	575
12. Προϋποθέσεις ατομικής ευθύνης διαχειριστών ΕΠΕ έναντι εταίρων ή τρίτων	575
i. Ο κανόνας της έλλειψης ατομικής ευθύνης των διαχειριστών ΕΠΕ για εταιρικές υποχρεώσεις	575
ii. Μη κτήση της εμπορικής ιδιότητας από διαχειριστή ΕΠΕ	575
iii. Κατ' εξαίρεση προσωπική ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ έναντι εταίρων και τρίτων - Ατομικές αξιώσεις κατά διαχειριστών ΕΠΕ.....	576
iv. Ευθύνη ΕΠΕ και ατομική ευθύνη διαχειριστών από αδικοπραξία (άρθρο 914 επ. ΑΚ σε συνδυασμό προς άρθρο 71 ΑΚ) - Εις ολόκληρον ευθύνη με την ΕΠΕ	576
v. Ατομική παράσταση πολιτικής αγωγής σε ποινική δίκη κατά διαχειριστή ΕΠΕ	579
vi. Προσωποκράτηση διαχειριστή ΕΠΕ λόγω αδικοπραξίας (άρθρο 914 επ. ΑΚ σε συνδυασμό προς άρθρο 1047 ΚΠολΔ)	579
vii. Ευθύνη εκπροσώπων για πράξεις εταιρείας εν τοις πράγμασιν, σχετικώς με την οποία δεν τηρήθηκαν διατάξεις ίδρυσης ΕΠΕ.....	580
viii. Ευθύνη σχετική με νεοϊδρυόμενο υποκατάστημα ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 6 Ν 3190/1955 και άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. στ' Ν 3419/2005).....	580
ix. Ποινική ευθύνη διαχειριστή ΕΠΕ (άρθρο 60 Ν 3190/1955 και άρθρο 458 ΠΚ)	580
x. Ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ για χρέη της ΕΠΕ προς το Δημόσιο, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τους ΟΤΑ	581
xi. Ποινική ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ για χρεωκοπία (άρθρο 176 σε συνδυασμό προς άρθρα 171 επ. Ν 3588/2007 - ΠτΚ).....	581

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΗΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΕ

I. Μεταβίβαση εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ και ΕΠΕ	584
A. Μεταβίβαση εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ (άρθρα 83, 84, 86 Ν 4072/2012)	584
1. Γενική αρχή ελευθερίας μεταβίβασης και επιβάρυνσης εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ (άρθρο 83 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	584
2. Εξαιρέσεις από την αρχή ελεύθερης μεταβίβασης ή επιβάρυνσης μεριδίων ΙΚΕ εν ζωή (άρθρα 83 παρ. 2 και 84 παρ. 2 Ν 4072/2012)	585
3. Διαδικασία μεταβίβασης ή επιβάρυνσης μεριδίου ΙΚΕ εν ζωή (άρθρο 84 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	586

4. Συνέπειες παραβίασης νόμου ή καταστατικού σχετικά με τη μεταβίβαση ή επιβάρυνση μεριδίων ΙΚΕ εν ζωή	587
5. Υπόσχεση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ (προσύμφωνο).....	587
6. Δικαίωμα προαίρεσης σχετικά με τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ (άρθρο 86 Ν 4072/2012)	588
B. Μεταβίβαση εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ (άρθρο 28 Ν 3190/1955)	589
1. Πίνακας: Περιπτώσεις μεταβίβασης εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ	590
2. Γενική αρχή της ελεύθερης μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ με πράξη εν ζωή (άρθρο 28 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	591
3. Συμμεταβίβαση εταιρικής σχέσης, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων	591
4. Αμετάβλητο της νομικής προσωπικότητας της ΕΠΕ	592
5. Διάκριση μεταβίβασης εν ζωή από την περίπτωση της εξόδου εταίρου ΕΠΕ	592
6. Καταστατικές απαγορεύσεις και περιορισμοί μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ ως εξαιρέσεις από τη γενική αρχή της ελεύθερης μεταβίβασης εν ζωή (άρθρο 28 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	593
i. Εξαίρεση προβλεπόμενη στο καταστατικό της ΕΠΕ	593
ii. Ιδρυτικό καταστατικό ΕΠΕ ή μεταγενέστερη ομόφωνη απόφαση	593
iii. Περιπτώσεις καταστατικών ρητρών στην ΕΠΕ	593
α. Προϋποθέσεις ή περιορισμοί μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ που δεν φθάνουν μέχρι την απόλυτη απαγόρευση	593
β. Δικαίωμα προτίμησης υπέρ των νυν εταίρων ΕΠΕ.....	594
γ. Αναγκαστική εξαγορά μεριδίων κληρονόμων θανόντος εταίρου ΕΠΕ	595
δ. Αναγκαστική εξαγορά μεριδίων εταίρου ΕΠΕ που προέβη σε γονική παροχή αυτών	596
ε. Απόλυτη απαγόρευση μεταβίβασης εν ζωή μεριδίων ΕΠΕ	596
7. Παραεταιρικές συμβατικές συμφωνίες ως εξαιρέσεις από τη γενική αρχή της ελεύθερης μεταβίβασης εν ζωή μεριδίων ΕΠΕ	597
8. Σύμβαση ελευθέρωσης κατά τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ με συμβολαιογραφικό έγγραφο	598
9. Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ	598
10. Υποδείγματα καταστατικών ρητρών περιορισμού ή απαγόρευσης μεταβίβασης εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ	599
i. Δικαίωμα προτίμησης των νυν εταίρων ΕΠΕ	599
ii. Υπόδειγμα καταστατικής ρήτρας περιορισμού μεταβίβασης μέρους των εταιρικών μεριδίων του μεταβιβάζοντος εταίρου ΕΠΕ μόνο εφόσον ο αποκτών θα διαθέτει ορισμένο ποσοστό	601
iii. Υπόδειγμα καταστατικής ρήτρας περιορισμού μεταβίβασης του συνόλου των εταιρικών μεριδίων του μεταβιβάζοντος εταίρου ΕΠΕ με είσοδο νέου εταίρου και οριστική αποχώρηση του μεταβιβάζοντος από την εταιρεία μόνον με προηγούμενη άδεια της Συνέλευσης	602
iv. Υποδείγματα καταστατικών ρητρών απαγόρευσης μεταβίβασης	603

11. Μεταβίβαση μεριδίων ΕΠΕ κατά παράβαση της καταστατικής ρήτρας απαγόρευσης ή περιορισμού (άρθρο 28 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955, άρθρα 177, 466 και 470 ΑΚ).....	603
i. Ακυρότητα μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ	603
ii. Ακυρότητα σχετική υπέρ της ΕΠΕ	604
iii. Ακυρότητα σχετική υπέρ των λοιπών εταίρων της ΕΠΕ	604
iv. Ακυρότητα αντιτασσόμενη έναντι του νέου εταίρου - τρίτου αποκτώντος τα μερίδια της ΕΠΕ	605
12. Η σύμβαση μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ ως ανατιώδης εκπονητική δικαιοπραξία - Άτυπη υποσχετική δικαιοπραξία	606
13. Ελευθερία διαμόρφωσης όρων σύμβασης μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ	606
14. Διαδικασία μεταβίβασης εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ (άρθρο 28 Ν 3190/1955).....	607
i. Πίνακας: Διαδικασία μεταβίβασης εν ζωή εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ	607
ii. Τήρηση νομίμων και καταστατικών προϋποθέσεων μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ	608
iii. Συμβολαιογραφικό έγγραφο πράξης μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ (άρθρο 28 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	608
iv. Εναρμόνιση και όχι τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ.....	609
v. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Επέλευση εννόμων αποτελεσμάτων έναντι των τρίτων (άρθρο 31 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 8 Ν 3190/1955 και προς αρ. 16 Ν 3419/2005 περί ΓΕΜΗ)	610
vi. Αίτηση προς την ΕΠΕ για εγγραφή της μεταβίβασης στο Βιβλίο Εταίρων - Επέλευση εννόμων αποτελεσμάτων έναντι της ΕΠΕ (άρθρο 28 παρ. 3 εδ. β' σε συνδυασμό προς άρθρο 25 περιπτ. 1 Ν 3190/1955).....	610
vii. Συμβολαιογραφικός τύπος προσυμφώνου μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ (άρθρο 166 ΑΚ)	611
II. Μεταβίβαση αιτία θανάτου εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ και ΕΠΕ	612
A. Μεταβίβαση αιτία θανάτου εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ (άρθρο 85 Ν 4072/2012)	612
1. Μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ αιτία θανάτου και περιορισμοί δικαιώματος κληρονόμου (άρθρο 85 Ν 4072/2012).....	612
2. Περιορισμοί δικαιώματος κληρονόμου εταίρου ΙΚΕ.....	613
B. Μεταβίβαση αιτία θανάτου εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ (άρθρο 29 Ν 3190/1955)	614
1. Πίνακας: Διαδικασία μεταβίβασης αιτία θανάτου εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ	615
2. Τήρηση διατάξεων κληρονομικού δικαίου και δικαίου των ΕΠΕ (άρθρα 1710 επ. ΑΚ και 29 Ν 3190/1955)	616
3. Ακυρότητα ρήτρας απαγόρευσης ή περιορισμού μεταβίβασης μεριδίων ΕΠΕ αιτία θανάτου (άρθρο 29 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955) - Διάκριση από νόμιμους καταστατικούς περιορισμούς (άρθρο 29 παρ. 1 εδ. β' και παρ. 2 Ν 3190/1955)....	616
4. Συνέχιση της ΕΠΕ με τους λοιπούς εταίρους ή λύση λόγω θανάτου βάσει καταστατικής ρήτρας (άρθρο 44 παρ. 2 Ν 3190/1955)	616

5. Περιέλευση μεριδίων ΕΠΕ στους κληρονόμους με τον θάνατο του κληρονομούμενου (άρθρο 1710 ΑΚ)	617
6. Συμβολαιογραφική πράξη αποδοχής κληρονομίας του θανόντος εταίρου ΕΠΕ (αναλογική εφαρμογή άρθρου 28 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955)	617
7. Εναρμόνιση και όχι τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ.....	618
8. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Επέλευση εννόμων αποτελεσμάτων έναντι των τρίτων (αναλογική εφαρμογή άρθρου 31 παρ. 2 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 8 Ν 3190/1955 και προς αρ. 16 Ν 3419/2005 περί ΓΕΜΗ).....	618
9. Υποβολή στην ΕΠΕ των νομιμοποιητικών εγγράφων των κληρονόμων (άρθρο 29 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	618
10. Αίτηση προς την ΕΠΕ για εγγραφή του κληρονόμου στο Βιβλίο Εταίρων - Επέλευση εννόμων αποτελεσμάτων έναντι της εταιρείας (άρθρο 29 παρ. 3 και αναλογική εφαρμογή άρθρου 28 παρ. 3 σε συνδυασμό προς άρθρο 25 περιπτ. 1 Ν 3190/1955).....	619
11. Περισσότεροι κληρονόμοι θανόντος εταίρου ΕΠΕ.....	620
i. Κοινωνία δικαιώματος (άρθρο 785 επ. ΑΚ)	620
ii. Ορισμός κοινού εκπροσώπου (άρθρο 27 παρ. 3 Ν 3190/1955)	620
iii. Ευθύνη εις ολόκληρον (άρθρο 27 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	621
iv. Διανομή (άρθρο 798 επ. ΑΚ και άρθρο 478 επ. ΚΠολΔ).....	621
12. Μεταβίβαση μεριδίων ΕΠΕ λόγω προίκας (άρθρο 29 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	621
13. Αναγκαστική εξαγορά μεριδίων των κληρονόμων στην ΕΠΕ (άρθρο 29 παρ. 1 εδ. β', παρ. 2 και παρ. 4 Ν 3190/1955)	622
i. Πίνακας: Προϋποθέσεις και διαδικασία αναγκαστικής εξαγοράς μεριδίων κληρονόμων στην ΕΠΕ (άρθρο 29 παρ. 1 εδ. β' και παρ. 2 Ν 3190/1955)	622
ii. Προϋποθέσεις αναγκαστικής εξαγοράς	622
iii. Στάθμιση συμφερόντων κληρονόμου και λοιπών εταίρων ΕΠΕ	623
iv. Δικαίωμα προτίμησης εταίρου ΕΠΕ για την εξαγορά μεριδίων κληρονόμου (άρθρο 29 παρ. 2 εδ. β' και γ' Ν 3190/1955).....	624
III. Απαγόρευση κτήσης από την ΙΚΕ και την ΕΠΕ ιδίων μεριδίων	625
A. Απαγόρευση κτήσης από την ΙΚΕ ιδίων μεριδίων (άρθρο 87 Ν 4072/2012)	625
B. Απαγόρευση κτήσης από την ΕΠΕ ιδίων μεριδίων (άρθρο 28 παρ. 4 Ν 3190/1955)	626
IV. Είσοδος νέου εταίρου στην ΙΚΕ χωρίς αύξηση κεφαλαίου ή μεταβίβαση μεριδίων και ανάληψη νέων εισφορών από υπάρχοντες εταίρους (άρθρο 89 Ν 4072/2012)	626
V. Έξοδος εταίρου ΙΚΕ και ΕΠΕ	628
A. Έξοδος εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 92 Ν 4072/2012).....	628

1. Περιπτώσεις εξόδου εταιρού ΙΚΕ (άρθρο 92 παρ. 1-2 Ν 4072/2012).....	628
2. Απόδοση πλήρους αξίας μεριδίων εξερχόμενου και έξοδος του εταιρού ΙΚΕ (άρθρο 92 παρ. 3 εδ. α' και β' Ν 4072/2012).....	630
3. Αξίωση ΙΚΕ για αποζημίωση (άρθρο 92 παρ. 3 εδ. γ' Ν 4072/2012).....	631
4. Ακύρωση ή εξαγορά μεριδίων εξερχόμενου εταιρού ΙΚΕ (άρθρο 92 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	631
5. Μερική έξοδος εταιρού ΙΚΕ.....	632
Β. Έξοδος εταιρού ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 1 και 2, άρθρο 39 σε συνδυασμό προς άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α', άρθρο 29 παρ. 1 και 4, άρθρο 41 παρ. 2, άρθρο 43 Ν 3190/1955).....	632
1. Πίνακας: Περιπτώσεις εξόδου εταιρού από την ΕΠΕ	633
2. Έννοια εξόδου εταιρού ΕΠΕ.....	633
i. Γενική έννοια εξόδου εταιρού ΕΠΕ.....	633
ii. Μερική έξοδος εταιρού ΕΠΕ	634
3. Θεμελιώδης αρχή του δικαίου των ΕΠΕ: Μη ελεύθερη αποχώρηση από την ΕΠΕ	635
i. Η αρχή της μη ελεύθερης αποχώρησης του εταιρού ΕΠΕ (άρθρο 33 Ν 3190/1955)	635
ii. Λοιπές περιπτώσεις εκδήλωσης της αρχής της μη ελεύθερης αποχώρησης εταιρού από ΕΠΕ	635
iii. Κατίσχυση προσωπικών στοιχείων έναντι των κεφαλαιουχικών στην ΕΠΕ	635
iv. Δικαίωμα λοιπών εταιρών να αξιώσουν την παραμονή του εξερχόμενου στην ΕΠΕ	635
v. Θεμελιώδης διαφορά της ΕΠΕ από την ΑΕ - Αρχή ελεύθερης μεταβίβασης μετοχής	636
4. Θεμελιώδης αρχή του δικαίου των ΕΠΕ: Έξοδος ακόμη και χωρίς μεταβίβαση - Εσωτερική υπόθεση της εταιρείας	636
i. Έξοδος με μείωση κεφαλαίου ΕΠΕ και απόδοση αξίας μερίδας.....	636
ii. Κατίσχυση προσωπικών στοιχείων έναντι των κεφαλαιουχικών στην ΕΠΕ	636
iii. Θεμελιώδης διαφορά της ΕΠΕ από την ΑΕ - Μη απόδοση αξίας μετοχής.....	637
5. Αντιστάθμισμα περιορισμών εξόδου εταιρού ΕΠΕ: Δυνατότητα απεγκλωβισμού έναντι αξιόχρεου ανταλλάγματος	637
6. Εταιρικό συμφέρον: Έξοδος εταιρού ΕΠΕ αντί για λύση της ΕΠΕ	638
i. Προστασία της ΕΠΕ από τη λύση	638
ii. Ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας της μειοψηφίας στην ΕΠΕ	638
7. Δικαίωμα εξόδου εταιρού ΕΠΕ δυνάμει καταστατικής πρόβλεψης (άρθρο 33 παρ. 1 και άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955)	639
i. Ταυτόχρονη εκδήλωση συμβατικής ελευθερίας και προσωπικών στοιχείων στην ΕΠΕ... ..	639
ii. Δυνατότητα εξαίρεσης από τις νόμιμες προϋποθέσεις και από τη νόμιμη διαδικασία εξόδου εταιρού ΕΠΕ των άρθρων 33 παρ. 2 και 39 Ν 3190/1955	639
iii. Προϋποθέσεις εξόδου εταιρού ΕΠΕ κατά το καταστατικό.....	639
α. Καταστατική ρήτρα (άρθρο 33 παρ. 1 Ν 3190/1955)	639
β. Ομόφωνη απόφαση Συνέλευσης Εταιρών ΕΠΕ για τη ρήτρα (άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' και άρθρο 38 παρ. 3 περιπτ. β' Ν 3190/1955)	639

γ. Καταστατική πρόβλεψη δυνατότητας συμφωνίας για έξοδο εταίρου ΕΠΕ.....	640
δ. Μη νόμιμη εξωκαταστατική συμφωνία εξόδου εταίρου ΕΠΕ ή απόφαση Συνέλευσης χωρίς καταστατική ρήτρα	640
ε. Ελευθερία στη διαμόρφωση των λοιπών προϋποθέσεων εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	641
στ. Παντελής έλλειψη προϋποθέσεων εξόδου εταίρου ΕΠΕ	641
ζ. Ρήτρα καταγγελίας της ΕΠΕ από εταίρο.....	642
iv. Διαδικασία καταστατικής εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	642
α. Μονομερής διαπλαστική δήλωση εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	643
β. Τήρηση τύπου για άσκηση δικαιώματος εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	643
γ. Προθεσμία άσκησης δήλωσης εξόδου εταίρου ΕΠΕ	644
δ. Συνδρομή νομίμων ουσιαστικών προϋποθέσεων εξόδου εταίρου ΕΠΕ	644
ε. Μη νόμιμοι περιορισμοί δικαιώματος εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	645
στ. Απόδοση πλήρους αξίας μερίδας ή αποζημίωσης εξερχόμενου εταίρου ΕΠΕ	645
ζ. Ορισμός ποινικής ρήτρας αποχώρησης εταίρου ΕΠΕ	645
η. Τρόπος υπολογισμού αξίας μερίδας εξερχόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	646
θ. Χρόνος απώλειας εταιρικής ιδιότητας εταίρου ΕΠΕ	646
ι. Τρόπος αποπληρωμής αξίας μερίδας εξερχόμενου εταίρου ΕΠΕ	647
v. Ακυρότητα καταχρηστικής δήλωσης εξόδου εταίρου ΕΠΕ	647
vi. Διαδικασία μείωσης ή ταυτόχρονης αύξησης κεφαλαίου ή λύσης της ΕΠΕ (άρθρο 41 παρ. 2 και 43 Ν 3190/1955)	648
vii. Πρώτο υπόδειγμα καταστατικής ρήτρας εξόδου εταίρου ΕΠΕ	648
viii. Δεύτερο υπόδειγμα καταστατικής ρήτρας εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	649
8. Γενικό δικαίωμα εξόδου εταίρου ΕΠΕ από τον νόμο για σπουδαίο λόγο με δικαστική απόφαση (άρθρο 33 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 33 παρ. 3 εδ. β' και άρθρο 29 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	650
i. Συνδρομή σπουδαίου λόγου εξόδου εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955)	650
α. Έννοια και χαρακτηριστικά σπουδαίου λόγου εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	650
β. Επιβαρυντική συμπεριφορά εταίρου πλειοψηφίας στην ΕΠΕ.....	651
γ. Καταχρηστική συμπεριφορά εξερχόμενου εταίρου ΕΠΕ	652
δ. Το κριτήριο της έντασης του προσωπικού ή του κεφαλαιουχικού στοιχείου στην ΕΠΕ.....	652
ε. Περιπτώσεις συνδρομής σπουδαίου λόγου εξόδου εταίρου ΕΠΕ	653
ii. Κρίσιμος χρόνος συνδρομής σπουδαίου λόγου εξόδου εταίρου ΕΠΕ.....	663
iii. Αρχή του έσχατου μέσου.....	664
iv. Σπουδαίος λόγος εξόδου εταίρου ΕΠΕ και λύσης εταιρείας (άρθρο 33 παρ. 2 και άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 3190/1955)	664
v. Δυνατότητα ακύρωσης απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ κατ' άρθρο 15 Ν 3190/1955.....	665
vi. Προγενέστερη συναίνεση εξερχόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	666
vii. Όχι αναγκαία η καταγγελία της ΕΠΕ	667
viii. Δικαιούχος - Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΕΠΕ	667

ix. Υποβολή αίτησης διαπλαστικού χαρακτήρα στο δικαστήριο κατά της ΕΠΕ και όχι κατά των λοιπών εταίρων	667
x. Αρμοδιότητα Μονομελούς Πρωτοδικείου έδρας της ΕΠΕ.....	667
xi. Διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων (αρ. 683 επ. ΚΠολΔ) χωρίς λήψη ασφαλιστικού μέτρου	668
α. Οριστική διάγνωση υπόθεσης χωρίς λήψη ασφαλιστικού μέτρου	668
β. Κανόνες απόδειξης.....	669
γ. Σώρευση αιτήματος για λήψη ασφαλιστικών μέτρων.....	670
xii. Διαπλαστική δικαστική απόφαση - Τελεσιδικία - Αναβλητική αίτηση καταβολής πραγματικής αξίας μερίδας εταίρου ΕΠΕ (αρ. 33 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955).....	670
xiii. Επιτρεπτά ένδικα μέσα - Αναιρετικός έλεγχος.....	671
xiv. Υπόδειγμα αίτησης εξόδου εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο κατ' άρθρο 33 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955	673
9. Ειδικό νόμιμο δικαίωμα εξόδου των εταίρων ΕΠΕ που διαφώνησαν στη μεταβολή του αντικειμένου της εταιρικής επιχείρησης της ΕΠΕ (άρθρο 39 σε συνδυασμό προς άρθρο 29 παρ. 1 Ν 3190/1955)	674
VI. Αποκλεισμός εταίρου ΙΚΕ και ΕΠΕ	674
A. Αποκλεισμός εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 93 Ν 4072/2012).....	674
1. Προϋποθέσεις αποκλεισμού εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 93 εδ. α' και β' Ν 4072/2012)....	675
2. Ασφαλιστικά μέτρα στην ΙΚΕ (άρθρο 93 εδ. γ' Ν 4072/2012).....	676
3. Απόδοση πλήρους αξίας μεριδίων αποκλειόμενου εταίρου ΙΚ και συνέχιση εταιρείας με τους λοιπούς εταίρους (άρθρο 93 εδ. δ' και άρθρο 92 παρ. 3 Ν 4072/2012).....	676
4. Αξίωση της ΙΚΕ για αποζημίωση (άρθρο 93 εδ. ε' Ν 4072/2012).....	676
5. Ακύρωση ή εξαγορά μεριδίων εξερχόμενου εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 93 εδ. στ' και αναλογική εφαρμογή αρ. 92 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	676
B. Αποκλεισμός εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 3 σε συνδυασμό προς άρθρο 29 παρ. 1 Ν 3190/1955)	677
1. Πίνακας: Συγκεντρωτική απεικόνιση διαδικασίας αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ από τη Συνέλευση των Εταίρων μέχρι την καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής στον αποκλειόμενο	678
2. Προϋποθέσεις αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ.....	679
i. Συνδρομή σπουδαίου λόγου αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	679
α. Έννοια και χαρακτηριστικά σπουδαίου λόγου αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ	679
β. Υπαιτιότητα - Εκτίμηση συμπεριφοράς του υπό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	680
γ. Εκτίμηση συμπεριφοράς λοιπών εταίρων ή διαχειριστών ΕΠΕ	680
δ. Προβάδισμα προσωπικού ή κεφαλαιουχικού στοιχείου στην ΕΠΕ.....	680
ε. Περιπτώσεις συνδρομής σπουδαίου λόγου αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ	681

ii. Κρίσιμος χρόνος συνδρομής σπουδαίου λόγου αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ	686
iii. Αρχή του έσχατου μέσου - Παράβαση υποχρέωσης πίστης λοιπών εταίρων ΕΠΕ.....	686
iv. Αποκλεισμός εταίρου ΕΠΕ στο στάδιο της εκκαθάρισης	687
v. Νόμιμες καταστατικές αποκλίσεις από τη διάταξη του άρθρου 33 παρ. 3 N 3190/1955 περί αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ.....	687
vi. Δικαιούχοι - ενάγοντες εταίροι ή διαχειριστές ΕΠΕ.....	688
vii. Άσκηση διαπλαστικής αγωγής αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου.....	688
viii. Αρμοδιότητα Πολυμελούς Πρωτοδικείου έδρας ΕΠΕ - Τακτική διαδικασία.....	689
ix. Αδυναμία λήψης ασφαλιστικών μέτρων για προσωρινό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	689
x. Ασφαλιστικά μέτρα για προσωρινή αναστολή εταιρικών δικαιωμάτων του υπό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	689
xi. Αδυναμία εκδίκασης αιτήματος για προσδιορισμό αξίας μερίδας αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ	690
xii. Όρια εξουσίας δικαστηρίου	690
xiii. Διαπλαστική δικαστική απόφαση - Τελεσιδικία - Αναβλητική αίτηση καταβολής πραγματικής αξίας μερίδας αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 3 εδ. β' N 3190/1955).....	691
xiv. Ένδικα μέσα - Αναιρετικός έλεγχος.....	691
xv. Διαιτησία	692
xvi. Υπόδειγμα αγωγής αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο κατ' άρθρο 33 παρ. 3 εδ. α' N 3190/1955	692
xvii. Ειδική νόμιμη περίπτωση αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ λόγω μη καταβολής συμπληρωματικής εισφοράς (άρθρο 37 σε συνδυασμό προς άρθρο 36 N 3190/1955).....	693
xviii. Απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ	693
α. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. στ' και άρθρο 33 παρ. 3 εδ. α' N 3190/1955)	693
β. Απλή πλειοψηφία Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 13 N 3190/1955).....	693
γ. Συμμετοχή του υπό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ στην ψηφοφορία.....	694
δ. Συμμετοχή του υπό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ στη Συνέλευση ή προηγούμενη κλήτευση και ακρόαση αυτού	695
ε. Συνυπολογισμός μερίδας του υπό αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	697
στ. Αποκλεισμός πλειοψηφούντος εταίρου ή εταίρων ΕΠΕ	699
ζ. Αποκλεισμός περισσοτέρων εταίρων ΕΠΕ	700
η. Αποκλεισμός εταίρου διμελούς ΕΠΕ	701
θ. Περιεχόμενο απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	703
VII. Κοινές διατάξεις για έξοδο και αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	703
A. Συγκεντρωτικοί Πίνακες για την έξοδο και τον αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ	703
1. Αρμοδιότητα και εφαρμοστέα διαδικασία κατά την έξοδο και τον αποκλεισμό εταίρου ΕΠΕ.....	703

2. Πίνακας: Πράξεις ή/και αποφάσεις εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ και χρόνος επέλευσης εννόμων αποτελεσμάτων αυτών.....	705
B. Προσδιορισμός αξίας μερίδας συμμετοχής εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 2 εδ. β', άρθρο 33 παρ. 3 εδ. β' και άρθρο 39 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 29 παρ. 1 Ν 3190/1955)	705
1. Εφαρμοστέες διατάξεις.....	705
2. Αρχή του δικαστικού προσδιορισμού.....	706
3. Αρμόδιο δικαστήριο - Διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων - Οριστική δικαστική κρίση - Πιθανολόγηση.....	706
4. Αιτών και καθ' ου η αίτηση.....	707
5. Σώρευση αιτήματος προσδιορισμού αξίας με αίτημα εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ.....	707
6. Αναφορά συγκεκριμένης αξίας μερίδας εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 106 ΚΠολΔ)	708
7. Προσκομιδή στοιχείων που αποδεικνύουν την αξία της μερίδας συμμετοχής εταίρου ΕΠΕ.....	708
8. Ένδικα μέσα	709
Γ. Προσδιορισμός πραγματικής αξίας μερίδας συμμετοχής εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	709
1. Καταβολή πραγματικής και όχι λογιστικής αξίας μερίδας συμμετοχής εταίρου ΕΠΕ.....	709
2. Υπολογισμός αξίας μερίδας συμμετοχής εταίρου ΕΠΕ βάσει ετήσιου ισολογισμού.....	710
3. Υπολογισμός αξίας μερίδας συμμετοχής εταίρου ΕΠΕ βάσει αξίας εκκαθάρισης δυνάμει ειδικού ισολογισμού εκκαθάρισης.....	710
4. Υπολογισμός βάσει αγοραίας αξίας μερίδας συμμετοχής εταίρων ΕΠΕ με συνυπολογισμό άυλων στοιχείων με ή χωρίς ειδικό ισολογισμό.....	712
5. Κρίσιμος χρόνος υπολογισμού αξίας μεριδίων ΕΠΕ.....	713
Δ. Χρόνος άσκησης δικαιώματος εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ.....	714
E. Αναβλητική αίτηση επέλευσης εννόμων αποτελεσμάτων δήλωσης εξόδου ή δικαστικής απόφασης εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ μέχρι την καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής.....	714
ΣΤ. Έννοια ενδιάμεσου χρόνου από την άσκηση του δικαιώματος μέχρι την καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής εταίρου ΕΠΕ.....	715
Z. Η αρχή του αμφοτεροβαρούς χαρακτήρα της σχέσης εταίρου και ΕΠΕ ως θεμέλιο της διάταξης του άρθρου 33 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955	716

H. Μετάθεση εννόμων αποτελεσμάτων εξόδου και αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ στον χρόνο καταβολής της αξίας της μερίδας κατ' άρθρο 33 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955 - Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρου ΕΠΕ στον ενδιάμεσο χρόνο	716
1. Ανάγκη ερμηνείας της διάταξης του άρθρου 33 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955 βάσει των επιδιωκόμενων σκοπών - Επιδιωκόμενοι σκοποί στο πλαίσιο της ΕΠΕ.....	716
i. Προστασία εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ - Εξασφάλιση καταβολής αξίας μερίδας	716
ii. Εξασφάλιση συνέχισης ΕΠΕ με τους λοιπούς εταίρους	717
iii. Προστασία ΕΠΕ και εταίρων - Διατήρηση αξίας εταιρείας και συμμετοχών άλλων εταίρων	717
iv. Προστασία τρίτων δανειστών της ΕΠΕ.....	718
2. Τελολογική ερμηνεία	718
i. Πρώτη άποψη: Κατά περίπτωση διατήρηση ή κατάργηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ στον ενδιάμεσο χρόνο	718
ii. Αντίκρουση πρώτης άποψης σχετικά με την κατά περίπτωση διατήρησης ή κατάργηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εξερχόμενος ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ στον ενδιάμεσο χρόνο	720
iii. Δεύτερη άποψη: Διατήρηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ στον ενδιάμεσο χρόνο και αντιμετώπιση ζητημάτων από υφιστάμενες διατάξεις	722
Θ. Ενεργοποίηση διαδικασίας καταβολής αξίας μερίδας συμμετοχής εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ	724
I. Τρόποι αποχώρησης εταίρου από την ΕΠΕ και είσπραξης της αξίας της μερίδας συμμετοχής του σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού.....	725
1. Μείωση κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρα 41 παρ. 2, 42 και 43 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	725
2. Αναγκαστική δικαστική λύση και εκκαθάριση ΕΠΕ (άρθρο 43 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	727
i. Σκοπός	727
ii. Έννοια «εξερχόμενου» εταίρου ΕΠΕ	728
iii. Δικαίωμα και όχι υποχρέωση εταίρου ΕΠΕ	728
iv. Προϋποθέσεις	728
v. Μη νόμιμη αγωγή λύσης ΕΠΕ επί ταυτόχρονης ισόποσης αύξησης κεφαλαίου.....	729
vi. Αδιάφορο το δικαίωμα του εταίρου ΕΠΕ να ζητήσει σύγκληση της Συνέλευσης	729
vii. Παύση ενεργητικής νομιμοποίησης λόγω καταβολής αξίας ή λήψης απόφασης μείωσης μετά την άσκηση της αγωγής λύσης ΕΠΕ	729
viii. Αδυναμία ταυτόχρονης επιδίωξης λύσης ΕΠΕ και καταβολής.....	730
ix. Προνομιακή ενδιάμεση σειρά εξερχόμενου ή αποκλειόμενου μεταξύ δανειστών και λοιπών εταίρων κατά την εκκαθάριση της ΕΠΕ.....	731
3. Μείωση κεφαλαίου ΕΠΕ και τουλάχιστον ισόποση αύξηση (άρθρο 43 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	731

i. Σκοπός	731
ii. Μείωση κεφαλαίου ΕΠΕ χωρίς διαδικασία - Αποκλειόμενες διατάξεις	732
iii. Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 43 παρ. 3 Ν 3190/1955.....	732
iv. Πεδίο εφαρμογής	733
4. Διάθεση μέρους μη δεσμευμένης εταιρικής περιουσίας της ΕΠΕ	733
5. Εξαγορά μεριδίων από άλλον εταίρο ή τρίτο και καταβολή χωρίς μείωση κεφαλαίου της ΕΠΕ (άρθρο 28 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955)	735
ΙΑ. Συνέπειες αποχώρησης εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	735
1. Καταβολή αξίας μερίδας συμμετοχής εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	736
i. Αξίωση κατά της ΕΠΕ	736
ii. Προϋποθέσεις δικαστικής επιδίωξης αξίωσης	736
iii. Αγωγή και διαταγή πληρωμής.....	737
2. Απώλεια εταιρικής ιδιότητας εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ και κατάργηση μερίδας συμμετοχής με την καταβολή της αξίας της	737
3. Κατάργηση ή διατήρηση εταιρικών μεριδίων εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ.....	738
i. Μείωση εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ	738
ii. Αναγκαστική δικαστική λύση της ΕΠΕ (άρθρο 43 παρ. 2 Ν 3190/1955)	739
iii. Εξαγορά μεριδίων ΕΠΕ	739
iv. Καταβολή από μη δεσμευμένη περιουσία της ΕΠΕ.....	739
4. Συνέχιση της ΕΠΕ με τους λοιπούς εταίρους (άρθρο 33 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955).....	740
5. Ανακατανομή μεριδίων μεταξύ των λοιπών εταίρων της ΕΠΕ	740
VIII. Κατάσχεση και πλειστηριασμός εταιρικού μεριδίου και κερδών - Πτώχευση εταίρου ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	740
A. Κατάσχεση και πλειστηριασμός εταιρικού μεριδίου ΙΚΕ και κερδών - Πτώχευση εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 88 Ν 4072/2012).....	740
1. Αδυναμία περιορισμού δυνατότητας κατάσχεσης και αναγκαστικής διάθεσης μεριδίου ΙΚΕ (άρθρο 88 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012).....	741
2. Ειδική διαδικασία κατάσχεσης και αναγκαστικής διάθεσης μεριδίου ΙΚΕ (άρθρο 88 παρ. 1 εδ. β' έως και ε' Ν 4072/2012).....	741
3. Κατάσχεση εταιρικών κερδών ΙΚΕ	742
4. Πτώχευση εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 88 παρ. 2 και άρθρο 79 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	742
B. Κατάσχεση και πλειστηριασμός εταιρικού μεριδίου και κερδών ΕΠΕ και πτώχευση εταίρου (άρθρο 30 Ν 3190/1955)	743
1. Δυνατότητα κατάσχεσης εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ (άρθρο 30 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	743

2. Αρμόδιο δικαστήριο (άρθρο 1023 παρ. 1 ΚΠολΔ) - Παροχή άδειας κατάσχεσης εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ ως στοιχείο του υποστατού της κατάσχεσης.....	743
3. Απαίτηση βεβαία και εκκαθαρισμένη και εκτελεστός τίτλος.....	744
4. Αρχή αναλογικότητας - Επιλογή του ηπιότερου μέσου	744
5. Κατάσχεση μέρους των μεριδίων εταιρού ΕΠΕ (άρθρο 951 παρ. 2 ΚΠολΔ).....	745
6. Αναγκαστική κατάσχεση εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ μετά την άδεια (άρθρο 1022 επ. ΚΠολΔ)	745
i. Διαδικασία κατάσχεσης ειδικών περιουσιακών στοιχείων - Ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα	745
ii. Επίδοση στον καθ' ου η εκτέλεση ως όρος του υποστατού της κατάσχεσης (άρθρο 1025 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ)	746
iii. Επίδοση στην ΕΠΕ (άρθρο 1025 παρ. 1 εδ. β' και άρθρο 995 παρ. 2 εδ. α' ΚΠολΔ) - Εγγραφή στο Βιβλίο - Ακυρότητα - Απόδοση προσόδων (άρθρο 996 παρ. 3 ΚΠολΔ)	746
iv. Τρόποι διάθεσης του μεριδίου - Διαφύλαξη προσωπικών στοιχείων της ΕΠΕ.....	747
v. Διατυπώσεις δημοσιότητας (άρθρο 31 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	749
vi. Εγγραφή αποκτώντος στο βιβλίο εταίρων της ΕΠΕ (αναλογική εφαρμογή άρθρου 28 παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955).....	749
7. Αναγκαστική κατάσχεση δικαιώματος επί των κερδών εις χείρας της ΕΠΕ (άρθρο 982 επ. ΚΠολΔ)	749
i. Αυτοτελής κατάσχεση διακρινόμενη από την κατάσχεση μεριδίου ΕΠΕ	749
ii. Κατάσχεση εις χείρας τρίτου	750
iii. Κατάσχεση δικαιώματος κερδών εγκριθέντος ισολογισμού ΕΠΕ, κερδών προς διανομή και μελλοντικών κερδών	750
iv. Σύνταξη και επίδοση κατασχετηρίου (άρθρο 983 ΚΠολΔ)	751
v. Έννομες συνέπειες κατάσχεσης (άρθρο 984 ΚΠολΔ)	752
vi. Δήλωση της ΕΠΕ ως τρίτης για τα μελλοντικά κέρδη (άρθρο 985 ΚΠολΔ).....	752
vii. Ανακοπή επισπεύδοντος επί ρητής αρνητικής δήλωσης (άρθρο 986 ΚΠολΔ).....	752
viii. Μη ύπαρξη υποχρέωσης νέας δήλωσης της ΕΠΕ.....	753
ix. Δικαίωμα επισπεύδοντος κατά της ΕΠΕ για απευθείας καταβολή των κερδών σε αυτόν (άρθρο 988 ΚΠολΔ).....	753
8. Συντηρητική κατάσχεση εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ εις χείρας της εταιρείας (άρθρα 707 επ., 712 ΚΠολΔ).....	754
9. Συντηρητική κατάσχεση δικαιώματος επί των κερδών της ΕΠΕ εις χείρας της εταιρείας (άρθρα 707 επ., 712 ΚΠολΔ).....	755
10. Ακυρότητα αντίθετης καταστατικής ρήτρας στην ΕΠΕ - Αδιάφορη η καταστατική ρήτρα περί αμεταβίβαστου (άρθρο 30 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	755
11. Δικαίωμα προτίμησης νυν εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 30 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	755
i. Προτίμηση έναντι τρίτου προσφέροντος ίσο τίμημα	755
ii. Προσφορά ιδίου τιμήματος από περισσότερους εταίρους ΕΠΕ	755

iii. Χρόνος προσφοράς εταίρου ΕΠΕ	756
12. Σπουδαίος λόγος λύσης ΕΠΕ (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 3190/1955) ή εξόδου (άρθρο 33 παρ. 2 Ν 3190/1955)	756
13. Πτώχευση εταίρου ή εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 30 παρ. 4 σε συνδυασμό pros παρ. 3 Ν 3190/1955)	757
i. Εταιρικά μερίδια ως μέρος της πτωχευτικής περιουσίας.....	757
ii. Αναλογική εφαρμογή διατάξεων περί κατάσχεσης (άρθρο 30 παρ. 4 σε συνδυασμό pros άρθρο 30 παρ. 3 Ν 3190/1955)	757

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΕ ΜΕ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

I. Συμβάσεις της ΙΚΕ με εταίρους ή διαχειριστές (άρθρο 95 Ν 4072/2012)	759
Α. Καταγραφή στο βιβλίο πρακτικών και ανακοίνωση σε όλους τους εταίρους στην ΙΚΕ (άρθρο 95 παρ. 1 Ν 4072/2012)	759
Β. Συμφωνίες διαχείρισης εταιρικής περιουσίας από εταίρους της ΙΚΕ (άρθρο 95 παρ. 4 Ν 4072/2012)	760
Γ. Έγκριση σύμβασης από τους εταίρους της ΙΚΕ (άρθρο 95 παρ. 2 Ν 4072/2012) ...	760
Δ. Αυτοσύμβαση (άρθρο 235 ΑΚ).....	761
Ε. Υποχρέωση πίστης έναντι της ΙΚΕ.....	761
ΣΤ. Απαγόρευση εκτέλεσης σύμβασης που ματαιώνει την ικανοποίηση των λοιπών εταιρικών δανειστών της ΙΚΕ (άρθρο 95 παρ. 3 Ν 4072/2012)	761
II. Δάνεια μεταξύ της ΕΠΕ και των εταίρων της και κτήση παγίων (άρθρο 32 και άρθρο 5 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	762
Α. Δάνεια από τους εταίρους προς την ΕΠΕ	762
1. Σκοπός η προστασία των εταιρικών δανειστών της ΕΠΕ.....	762
2. Απαγόρευση παροχής εμπράγματης ασφάλειας από την οφειλέτιδα ΕΠΕ υπέρ του δανειστή εταίρου (άρθρο 32 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	763
3. Ακυρότητα μόνον της σύστασης της εμπράγματης ασφάλειας - Εγκυρότητα δανειακής σύμβασης (άρθρο 32 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955)	764
4. Έγκυρος ο δανεισμός της ΕΠΕ από τους εταίρους της χωρίς παροχή εμπράγματης ασφάλειας - Συνήθης πρακτική - Ονομαστική υποκεφαλαιοδότηση	764
5. Παροχή ασφάλειας από εταίρους προς τρίτους για δανειοδότηση της ΕΠΕ	765

6. Παραχώρηση χρήσης περιουσιακού στοιχείου έναντι ανταλλάγματος από εταίρο προς την ΕΠΕ	765
7. Ακυρότητα εξόφλησης από την ΕΠΕ δανείων των εταίρων προς αυτήν, σε περίπτωση ματαίωσης της ικανοποίησης απαιτήσεων τρίτων (άρθρο 32 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	765
i. Κατ' εξαίρεση ατομική ευθύνη εταίρων ΕΠΕ με την προσωπική τους περιουσία	765
ii. Ανεπάρκεια εταιρικής περιουσίας για ικανοποίηση τρίτων εταιρικών δανειστών - Αναστολή υποχρέωσης της ΕΠΕ προς καταβολή.....	765
α. Έννοια και διαπίστωση επάρκειας εταιρικής περιουσίας	766
β. Ληξιπρόθεσμες και μη απαιτήσεις τρίτων	766
γ. Απαιτήσεις τρίτων υπό αναβλητική αίρεση	767
δ. Κρίσιμος χρόνος επάρκειας	767
iii. Προσωρινή αναστολή υποχρέωσης της ΕΠΕ προς επιστροφής ληξιπρόθεσμου δανείου.....	768
iv. Μερική ικανοποίηση εταίρων δανειστών λόγω μερικής ανεπάρκειας περιουσίας της ΕΠΕ.....	768
v. Ακυρότητα καταβολής προς δανειστή (άρθρο 175 ΑΚ).....	769
vi. Αδυναμία αξίωσης επιστροφής ποσών στην ΕΠΕ βάσει άρθρου 175 ΑΚ	769
vii. Αξίωση της ΕΠΕ από αδικαιολόγητο πλουτισμό κατά του εταίρου δανειστή (άρθρο 904 επ. ΑΚ).....	769
viii. Αξίωση της ΕΠΕ από αδικοπραξία κατά του εταίρου δανειστή (άρθρο 914 ΑΚ).....	771
ix. Άρση αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της ΕΠΕ (άρθρο 281 ΑΚ)	773
x. Αξίωση της ΕΠΕ κατά διαχειριστών αυτής κατ' άρθρο 914 επ. ΑΚ.....	774
xi. Αξίωση της ΕΠΕ κατά διαχειριστών αυτής κατ' άρθρο 26 Ν 3190/1955	774
8. Προϋποθέσεις εξόφλησης από την ΕΠΕ δανείων προς εταίρους κατά τη λύση της εταιρείας (άρθρο 32 παρ. 3 Ν 3190/1955)	774
i. Διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης ΕΠΕ.....	775
ii. Διαδικασία πτώχευσης της ΕΠΕ	776
9. Μεταβολές στο πρόσωπο του δανειστή μετά τη σύναψη της δανειακής σύμβασης - Απώλεια ιδιότητας εταίρου ΕΠΕ - Εκχώρηση.....	778
10. Διαχειριστής μη εταίρος δανειστής της ΕΠΕ (αναλογική εφαρμογή άρθρου 32 παρ. 2-3 Ν 3190/1955)	779
B. Δάνεια από την ΕΠΕ προς τους εταίρους	779
Γ. Κτήση από την ΕΠΕ παγίων των εταίρων ή των διαχειριστών (άρθρο 5 παρ. 3 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 5 παρ. 2 και προς άρθρα 9 και 9α ΚΝ 2190/1920)	780

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕ

I. Δικαιώματα εταίρων και μειοψηφίας στην ΙΚΕ	783
Α. Ισότητα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων όλων των εταιρικών μεριδίων της ΙΚΕ και εξαιρέσεις	783
1. Αρχή της ισότητας των μεριδίων της ΙΚΕ	783
2. Εξαιρέσεις από την αρχή της ισότητας των μεριδίων της ΙΚΕ	783
3. Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρου ΙΚΕ από τον νόμο - Υποχρέωση πίστωσης εταίρου	785
4. Παροχή νέων δικαιωμάτων ή επιβολή νέων υποχρεώσεων στην ΙΚΕ	786
i. Προνομιακή θέση εταίρου ΙΚΕ - ειδικά δικαιώματα - καταστατική ενσωμάτωση παραεταιρικών συμφωνιών (άρθρο 50 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	786
ii. Ειδικές υποχρεώσεις εταίρου ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	787
Β. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΙΚΕ προς πληροφόρηση	787
1. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΙΚΕ για παροχή γενικών πληροφοριών, εξέταση βιβλίων και εγγράφων και λήψη αποσπασμάτων των εταιρικών βιβλίων (άρθρο 94 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	787
2. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΙΚΕ για παροχή ειδικών πληροφοριών για εκτίμηση θεμάτων συνέλευσης εταίρων (άρθρο 94 παρ. 3 Ν 4072/2012).....	789
Γ. Δικαίωμα μειοψηφίας του 10% των μεριδίων ΙΚΕ για διορισμό ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (άρθρο 94 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	790
Δ. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΙΚΕ για συμμετοχή στα κέρδη (άρθρο 100 Ν 4072/2012).....	791
1. Απόφαση εταίρων ΙΚΕ.....	791
2. Αφαίρεση αποθεματικών ΙΚΕ.....	792
3. Κέρδη της ΙΚΕ που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις - Πραγματικά κέρδη - Περιορισμός από ύψος ιδίων κεφαλαίων.....	792
4. Ελάχιστα διανεμόμενα κέρδη ΙΚΕ.....	792
5. Τρόπος διανομής των διανεμόμενων καθαρών κερδών μεταξύ των εταίρων της ΙΚΕ.....	793
6. Προκαταβολή κερδών ΙΚΕ.....	793
7. Αξίωση επιστροφής κερδών και εισφορών στην ΙΚΕ.....	793
8. Ποινική ευθύνη στην ΙΚΕ.....	794
Ε. Ατομικό δικαίωμα εταίρου ΙΚΕ για συμμετοχή στο προϊόν της εκκαθάρισης (άρθρο 105 παρ. 5 Ν 4072/2012)	794

ΣΤ. Δικαίωμα της μειοψηφίας του 10% των μεριδίων ΙΚΕ για ανάκληση καταστατικού διαχειριστή (άρθρο 61 παρ. 1 Ν 4072/2012)	795
Ζ. Δικαίωμα της μειοψηφίας του 10% των μεριδίων ΙΚΕ για έγκριση σχεδίου επιτάχυνσης και περάτωσης εκκαθάρισης (άρθρο 105 παρ. 4 Ν 4072/2012)	795
II. Δικαιώματα εταίρων και μειοψηφίας στην ΕΠΕ	796
Α. Πίνακας ατομικών δικαιωμάτων εταίρων ΕΠΕ και δικαιωμάτων μειοψηφίας ΕΠΕ	796
Β. Κατηγορίες δικαιωμάτων στην ΕΠΕ.....	797
1. Δικαιώματα από τον νόμο, το καταστατικό της ΕΠΕ ή από παραεταιρική συμφωνία	797
2. Ατομικά δικαιώματα και δικαιώματα μειοψηφίας στην ΕΠΕ	798
3. Διοικητικά και περιουσιακά δικαιώματα στην ΕΠΕ	798
Γ. Ατομικά δικαιώματα κάθε εταίρου ΕΠΕ	798
1. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για συμμετοχή στη Συνέλευση των Εταίρων (άρθρο 10 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	798
2. Δικαίωμα ψήφου κάθε εταίρου ΕΠΕ στη Συνέλευση των Εταίρων (άρθρο 12 Ν 3190/1955)	799
i. Περιεχόμενο και τρόπος άσκησης δικαιώματος ψήφου εταίρου ΕΠΕ	799
ii. Περιορισμός από υποχρέωση πίστης - Απαγόρευση κατάχρησης δικαιώματος από τον εταίρο της ΕΠΕ.....	801
iii. Στέρηση δικαιώματος ψήφου εταίρου ΕΠΕ.....	802
α. Απαλλαγή διαχειριστή ή εκκαθαριστή εταίρου ΕΠΕ από ευθύνη - Συμβιβασμός - Παραίτηση	802
β. Άσκηση εταιρικής αγωγής κατά εταίρου ΕΠΕ.....	802
γ. Ανάκληση διαχειριστή ή εκκαθαριστή εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο.....	803
δ. Αποκλεισμός εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο	803
ε. Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος ψήφου εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 281 ΑΚ)	803
iv. Συνυπολογισμός του αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ και των μεριδίων του για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας.....	804
v. Ένομες συνέπειες της ψήφου εταίρου ΕΠΕ στερούμενου του δικαιώματος ψήφου (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955)	804
3. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για υποβολή αίτησης προς το δικαστήριο για παροχή αδείας σε αυτόν να συγκαλέσει ο ίδιος την ετήσια τακτική συνέλευση (άρθρο 10 παρ. 3 εδ. β' με αναλογική εφαρμογή του άρθρου 11 παρ. 2 Ν 3190/1955)	805
4. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για πληροφόρηση επί της πορείας των εταιρικών υποθέσεων, εξέταση εταιρικών βιβλίων και εγγράφων και λήψη αποσπασμάτων των βιβλίων (άρθρο 34 Ν 3190/1955)	806
i. Προθεσμία άσκησης και χρονικό εύρος αντικειμένου ελέγχου στην ΕΠΕ.....	806

ii. Άσκηση αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου - Νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου της ΕΠΕ	807
iii. Περιεχόμενο του δικαιώματος του εταίρου ΕΠΕ.....	807
iv. Ασφαλιστικά μέτρα (άρθρο 731 σε συνδυασμό προς άρθρο 947 ΚΠολΔ)	808
v. Ακυρότητα αντίθετων διατάξεων του καταστατικού της ΕΠΕ (άρθρο 34 εδ. γ' Ν 3190/1955)	809
vi. Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος από εταίρο ΕΠΕ.....	809
vii. Υπόδειγμα αίτησης εταίρου κατά της ΕΠΕ για παροχή πληροφόρησης και εξέταση βιβλίων και εγγράφων της ΕΠΕ.....	810
5. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για απόληψη κερδών (άρθρο 35 Ν 3190/1955).....	811
i. Δικαίωμα επί των καθαρών κερδών βάσει του ισολογισμού της ΕΠΕ	812
ii. Προϋποθέσεις γένεσης του δικαιώματος κερδών βάσει του ετησίου ισολογισμού της ΕΠΕ	812
α. Απουσία αντίθετης καταστατικής διάταξης για σχηματισμό εκτάκτου αποθεματικού στην ΕΠΕ (άρθρο 38 παρ. 3 περιπτ. β' Ν 3190/1955)	812
β. Απουσία αντίθετης ομόφωνης απόφασης της Συνέλευσης για σχηματισμό εκτάκτου αποθεματικού στην ΕΠΕ.....	813
γ. Αφαίρεση υποχρεωτικού τακτικού αποθεματικού της ΕΠΕ (άρθρο 24 Ν 3190/1955).....	814
δ. Πραγματικά κέρδη της ΕΠΕ	814
ε. Απόφαση Συνέλευσης των εταίρων ΕΠΕ για έγκριση ισολογισμού	814
στ. Απόφαση Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για διανομή κερδών - Αυτοτέλεια σε σχέση με απόφαση έγκρισης ισολογισμού - Δικαστικώς επιδιώξιμη αξίωση.....	815
ζ. Υποχρέωση Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για διανομή κερδών - Κατ' εξαίρεση απόφαση Συνέλευσης για μη διανομή μέρους κερδών.....	816
iii. Δικαίωμα κατά την αναλογία των εισφορών κάθε εταίρου ΕΠΕ - Καταστατική διαφοροποίηση - Λεόντειος εταιρεία	817
iv. Κρίσιμος χρόνος γένεσης δικαιώματος επί συγκεκριμένων κερδών - Απόφαση Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για διανομή κερδών	819
v. Χρόνος καταβολής κερδών της ΕΠΕ στον δικαιούχο.....	821
vi. Παραγραφή δικαιώματος απόδοσης κερδών της ΕΠΕ (άρθρο 249 ΑΚ)	821
vii. Προκαταβολές (προδιανομές) κερδών πριν από την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ	821
viii. Υπέρογκες ή εικονικές αμοιβές προς κάποιους από τους εταίρους της ΕΠΕ.....	822
ix. Δικαίωμα επικαρπωτή εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ.....	822
x. Διανομή μη πραγματικών κερδών ΕΠΕ (άρθρο 35 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	823
α. Προϋποθέσεις	823
β. Δικαιούχος η ΕΠΕ - Πλαγιαστική άσκηση	824
γ. Υποχρέωση εταίρου ΕΠΕ προς επιστροφή	824
δ. Κρίσιμος χρόνος ύπαρξης κερδών στην ΕΠΕ ο χρόνος διανομής	824
ε. Παραγραφή (άρθρο 35 παρ. 2 εδ. β' Ν 3190/1955)	825
στ. Διάταξη αναγκαστικού δικαίου	825
ζ. Ευθύνη διαχειριστών και εταίρων ΕΠΕ (άρθρα 60 περί. 5 και 6 Ν 3190/1955 και άρθρα 914 επ. ΑΚ)	825

n. Προσβολή απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 15 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	825
xι. Δικαίωμα εταίρου ΕΠΕ επί αφανών αποθεματικών - Μη διανομή πραγματικών κερδών	825
xii. Αυτοτελής εκχώρηση και κατάσχεση δικαιώματος επί των κερδών της ΕΠΕ	826
6. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ επί του προϊόντος της εκκαθάρισης (άρθρο 50 Ν 3190/1955)	827
7. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για έξοδο από την εταιρεία (άρθρα 33 παρ. 1 και 2 και 39 Ν 3190/1955).....	827
8. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για υποβολή αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο για αποκλεισμό άλλου εταίρου από την εταιρεία για σπουδαίο λόγο (άρθρο 33 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	827
9. Δικαίωμα του κάθε εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ για καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής του (άρθρα 33 και 41-43 Ν 3190/1955)	827
10. Δικαίωμα του εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου ΕΠΕ για υποβολή αίτησης αναγκαστικής λύσης της εταιρείας στο αρμόδιο δικαστήριο σε περίπτωση μη τήρησης της διαδικασίας μείωσης του κεφαλαίου για απόδοση σε αυτόν της αξίας της εταιρικής συμμετοχής του (άρθρο 43 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	828
11. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για κατ' αρχήν ελεύθερη μεταβίβαση των εταιρικών του μεριδίων και της μερίδας συμμετοχής του στην εταιρεία εν ζωή ή αιτία θανάτου (άρθρα 28 και 29 Ν 3190/1955).....	828
12. Δικαίωμα προτίμησης εταίρου ΕΠΕ για την εξαγορά μεριδίων κληρονόμου (άρθρο 29 παρ. 2 εδ. β' και γ' Ν 3190/1955).....	828
13. Δικαίωμα προτίμησης εταίρου ΕΠΕ για την εξαγορά μεριδίων τέκνου μετά από γονική παροχή (αναλογική εφαρμογή άρθρο 29 παρ. 2 εδ. β' και γ' Ν 3190/1955)	828
14. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για υποβολή αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο για ανάκληση διαχειριστού για σπουδαίο λόγο (άρθρο 19 Ν 3190/1955)	828
15. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ για άσκηση αγωγής για προσβολή απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων (άρθρο 15 παρ. 1-2 Ν 3190/1955).....	828
16. Δικαίωμα προτίμησης κάθε εταίρου ΕΠΕ στην ανάληψη των εταιρικών μεριδίων σε αύξηση κεφαλαίου (άρθρο 40 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	829
17. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ να υποβάλει σε διατυπώσεις δημοσιότητας τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις των διαχειριστών και ελεγκτών της εταιρείας (άρθρο 22 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	829
18. Δικαίωμα κάθε εταίρου ΕΠΕ ως έχοντος έννομο συμφέρον να υποβάλει αίτηση ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για αναγκαστική λύση της εταιρείας σε περίπτωση απώλειας του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου και ακολούθως μη τήρησης της διαδικασίας του άρθρου 45 παρ. 1 Ν 3190/1955 για σύγκληση της Συνέλευσης με σκοπό τη λύση ή τη μείωση του κεφαλαίου.....	829
Δ. Δικαιώματα μειοψηφίας κεφαλαίου στην ΕΠΕ	829

1. Δικαιώματα μειοψηφίας κεφαλαίου και όχι δικαιώματα μειοψηφίας κεφαλών στην ΕΠΕ	829
2. Δικαίωμα ενός ή περισσοτέρων εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου για υποβολή αίτησης προς τους διαχειριστές για τη σύγκληση έκτακτης Συνέλευσης των Εταίρων (άρθρο 11 παρ. 1 Ν 3190/1955)	830
i. Προϋποθέσεις.....	830
ii. Υπόδειγμα αίτησης εταίρου ή εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς τους διαχειριστές για σύγκληση έκτακτης Συνέλευσης	830
3. Δικαίωμα ενός ή περισσοτέρων εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου για υποβολή αίτησης προς το δικαστήριο για παροχή άδειας σε αυτούς να συγκαλέσουν οι ίδιοι τη Συνέλευση (άρθρο 11 παρ. 2 Ν 3190/1955)	831
i. Προϋποθέσεις.....	831
ii. Υπόδειγμα αίτησης εταίρου ή εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 5% του κεφαλαίου προς το αρμόδιο δικαστήριο για σύγκληση Συνέλευσης	833
iii. Υπόδειγμα πρόσκλησης για σύγκληση Συνέλευσης από τη μειοψηφία του 5% του κεφαλαίου της ΕΠΕ μετά από την έκδοση δικαστικής απόφασης παροχής σχετικής άδειας	834
4. Δικαίωμα ενός ή περισσοτέρων εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 1/10 του κεφαλαίου να ζητήσουν από το αρμόδιο δικαστήριο την αναγκαστική λύση της εταιρείας για σπουδαίο λόγο (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 3190/1955).....	835
5. Δικαίωμα ενός ή περισσοτέρων εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου να υποβάλουν αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο για ανάκληση εκκαθαριστών που ορίστηκαν με απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων εξαιτίας συνδρομής σπουδαίου λόγου (άρθρο 47 παρ. 4 εδ. α' Ν 3190/1955) και, σε περίπτωση επείγοντος, να υποβάλουν αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 47 παρ. 4 εδ. β' Ν 3190/1955).....	835
E. Δυνατότητες καταστατικής απόκλισης στην ΕΠΕ	835
1. Μείωση ή αύξηση των δικαιωμάτων κάποιων από τους εταίρους ΕΠΕ με καταστατική ρήτρα - Προνομιούχα εταιρικά μερίδια.....	835
2. Μείωση απαιτούμενων ποσοστών για άσκηση δικαιωμάτων μειοψηφίας	836

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕ

I. Απαγόρευση ανταγωνισμού στην ΙΚΕ.....	838
II. Απαγόρευση ανταγωνισμού στην ΕΠΕ.....	838
A. Απαγόρευση ανταγωνισμού από τους διαχειριστές της ΕΠΕ (άρθρο 20 παρ. 1 Ν 3190/1955)	838
1. Περιεχόμενο απαγόρευσης - Αντικειμενικά ανταγωνιστικές ενέργειες διαχειριστών ΕΠΕ.....	838

i. Απαγόρευση πράξεων αναγόμενων στον εταιρικό σκοπό της ΕΠΕ.....	838
ii. Απαγόρευση συμμετοχής διαχειριστή ΕΠΕ σε προσωπική εταιρεία με σκοπό ίδιο με αυτόν της ΕΠΕ	840
iii. Απαγόρευση συμμετοχής διαχειριστή ΕΠΕ σε άλλη ΕΠΕ με σκοπό ίδιο με αυτόν της ΕΠΕ	841
iv. Απαγόρευση συμμετοχής διαχειριστή ΕΠΕ σε αφανή εταιρεία με την ιδιότητα του εμφανούς εταίρου	841
v. Συμμετοχή διαχειριστή ΕΠΕ σε ΑΕ, ΙΚΕ, συνεταιρισμό ή αστική εταιρεία	841
vi. Αδιάφορη η ζημία της ΕΠΕ ή υπαιτιότητα του διαχειριστή της	842
2. Άρση της απαγόρευσης με ομόφωνη απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ....	842
3. Ανάκληση άδειας προς διαχειριστή ΕΠΕ.....	842
4. Επέκταση απαγόρευσης στον μετά τη παύση της διαχειριστικής ιδιότητας χρόνο....	843
5. Υποδείγματα αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	843
i. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για παροχή άδειας ενέργειας ανταγωνιστικών πράξεων	843
ii. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για παροχή άδειας συμμετοχής σε άλλη προσωπική εταιρεία με τον ίδιο σκοπό.....	845
B. Απαγόρευση ανταγωνισμού από τους εταίρους ΕΠΕ (άρθρο 20 παρ. 2, άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' και άρθρο 38 παρ. 3 περιπτ. β' Ν 3190/1955).....	847
1. Δυνατότητα καταστατικής πρόβλεψης στην ΕΠΕ	847
2. Υπόδειγμα σχετικής καταστατικής ρήτρας στην ΕΠΕ.....	849
Γ. Συνέπειες παραβίασης της απαγόρευσης ανταγωνισμού στην ΕΠΕ (άρθρο 20 παρ. 3 Ν 3190/1955)	850
1. Αξίωση αποζημίωσης κατά διαχειριστή ή εταίρου ΕΠΕ	850
2. Αξίωση της ΕΠΕ για υποκατάσταση (καταβολή ή εκχώρηση αμοιβής).....	851
3. Επιλογή υποκατάστασης ή αποζημίωσης - Δικαίωμα της ΕΠΕ προς πληροφόρηση	851
4. Αξίωση της ΕΠΕ για παράλειψη πράξεων ανταγωνισμού στο μέλλον.....	851
5. Λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπέρ της ΕΠΕ.....	851
6. Παραγραφή αξιώσεων της ΕΠΕ κατά διαχειριστή ή εταίρου (άρθρο 20 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	852
Δ. Λοιποί περιορισμοί ανταγωνισμού εταίρων και διαχειριστών ΕΠΕ με ειδική καταστατική ρήτρα	852
1. Περιορισμοί πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 20 Ν 3190/1955 για την ΕΠΕ	852
2. Ορισμένος χαρακτήρας του περιορισμού	853
3. Περιορισμοί σχετικά με τους εταίρους ΕΠΕ.....	853
i. Περιορισμοί με ρήτρα στο καταστατικό της ΕΠΕ.....	853
ii. Περιορισμοί με απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	853

4. Περιορισμοί σχετικά με τους διαχειριστές ΕΠΕ.....	854
Ε. Περιορισμοί ανταγωνισμού στην ΕΠΕ με παραεταυρική συμφωνία.....	854
ΣΤ. Περιορισμοί ανταγωνισμού στην ΕΠΕ κατά τις γενικές διατάξεις - Αθέμιτος ανταγωνισμός - Παράβαση υποχρέωσης πίστης.....	855

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΤΟ ΝΕΟ ΕΝΙΑΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ - ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Ν 4308/2014 ΚΑΙ ΠΟΛ. 1003/2014

I. Το νέο ενιαίο λογιστικό εταιρικό δίκαιο των οντοτήτων - Ο νέος Ν 4308/2014 περί ελληνικών λογιστικών προτύπων - Κατ' άρθρο ερμηνεία με τη συνδρομή της Πολ. 1003/2014.....	859
Α. Ενοποίηση λογιστικών κανόνων όλων των νομικών τύπων.....	859
Β. Ρυθμιζόμενα ζητήματα	860
Γ. Νομοθέτηση ορισμών - Ελληνική και αγγλική γλώσσα	861
II. Πεδίο εφαρμογής και κατηγορίες οντοτήτων (Κεφάλαιο 1, αρ. 1-2 και αρ. 39 παρ. 1 Ν 4308/2014)	861
Α. Έννοια οντότητας (entity) - Ειδικές κατηγορίες οντοτήτων	861
Β. Υποκείμενες οντότητες (αρ. 1 παρ. 2 και αρ. 39 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	862
Γ. Κατηγοριοποίηση οντοτήτων αναλόγως του μεγέθους αυτών (αρ. 2 Ν 4308/2014).....	865
1. Σκοπός	865
2. Κριτήρια.....	865
3. Οι επιμέρους κατηγορίες	866
4. Λοιποί κανόνες κατηγοριοποίησης	868
5. Μετάπτωση από μία κατηγορία σε άλλη	868
6. Συνοπτικός πίνακας εφαρμογής κανόνων κατηγοριοποίησης	868
7. Βασική σημασία κατηγοριοποίησης.....	869
8. Υπολογισμός μέσου όρου προσωπικού - Παράδειγμα και Πίνακας (αρ. 2.4. εδ. β' επ. και 2.5. ΠΟΛ. 1003/2014).....	869
9. Παραδείγματα και πίνακες ταξινόμησης οντοτήτων με βάση το μέγεθος αυτών (αρ. 2.15. και 2.16. ΠΟΛ. 1003/2014).....	870
10. Συγκριτική αξιολόγηση κριτηρίων μεγέθους του προ του Ν 4308/2014 καθεστώτος (αρ. 2.14. ΠΟΛ. 1003/2014).....	871

11. Οντότητες που δεν υπόκεινται στην ανωτέρω κατηγοριοποίηση.....	872
Δ. Οντότητες υποκείμενες στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) (αρ. 1 παρ. 3-4 Ν 4308/2014)	872
1. Υποχρεωτική υπαγωγή στα ΔΠΧΑ (αρ. 1 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	872
2. Προαιρετική υπαγωγή στα ΔΠΧΑ (αρ. 1 παρ. 4-5 Ν 4308/2014)	873
3. Διατάξεις για οντότητες υπαγόμενες στα ΔΠΧΑ (αρ. 1 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	874
Ε. Τράπεζα της Ελλάδος (αρ. 1 παρ. 8 Ν 4308/2014).....	874
ΣΤ. ΟΣΕΚΑ (αρ. 1 παρ. 9-10 Ν 4308/2014).....	874
III. Έναρξη εφαρμογής, καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις (Κεφάλαιο 8, αρ. 37-40, 44 Ν 4308/2014).....	874
Α. Καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις (αρ. 38, 40 Ν 4308/2014).....	875
Β. Υποχρέωση υποβολής στατιστικών δεδομένων.....	876
Γ. Διαρκής επιτροπή υποστήριξης Ν 4308/2014.....	877
Δ. Έναρξη ισχύος - πρώτη εφαρμογή (αρ. 37, 44 Ν 4308/2014)	877
1. Γενική μεταβατική διάταξη	877
2. Ειδικές μεταβατικές διατάξεις	877
IV. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις - Αρχές σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Κεφάλαιο 4, αρ. 16-17 Ν 4308/2014) - Απαλλαγές (Κεφάλαιο 6, αρ. 30 Ν 4308/2014)	879
Α. Εισαγωγή του όρου «χρηματοοικονομικές καταστάσεις» σε αντικατάσταση του όρου «ετήσιες οικονομικές καταστάσεις»	879
1. Έννοια	879
2. Περιεχόμενα	880
Β. Έννοια της περιόδου - Η μέχρι σήμερα καλούμενη εταιρική χρήση - Ημερομηνία αναφοράς	880
Γ. Βασικές αρχές που διέπουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων ...	881
1. Αρχή του ενιαίου συνόλου, της συνέχειας, του αμετάβλητου και της συγκρισιμότητας.....	881
i. Η αρχή	881
ii. Η εξαίρεση: Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών (αρ. 28 Ν 4308/2014)	882
2. Αρχή της εύλογης παρουσίασης - Αναγνώριση στοιχείων - Κριτήριο σημαντικότητας - Αλήθεια και οικονομική ουσία	882
3. Αρχή της σαφήνειας.....	883

4. Αρχή του δουλευμένου ή της παραδοχής πραγματοποίησης	884
5. Αρχή της παραδοχής της συνέχισης δραστηριότητας.....	884
Δ. Κατάρτιση βάσει υποδειγμάτων - Αποκλίσεις	885
E. Απλοποιήσεις και απαλλαγές ανά κατηγορία οντοτήτων (αρ. 1 παρ. 11 και αρ. 30 Ν 4308/2014).....	886
1. Πολύ μικρές οντότητες του αρ. 1 παρ. 2 περίπτ. γ' Ν 4308/2014 (αρ. 30 παρ. 1-6 Ν 4308/2014).....	886
2. Πολύ μικρές οντότητες του αρ. 1 παρ. 2 περίπτ. α' και β' Ν 4308/2014 (αρ. 30 παρ. 7-8 Ν 4308/2014).....	889
3. Μικρές οντότητες (αρ. 30 παρ. 9 Ν 4308/2014)	889
4. Μεσαίες οντότητες (αρ. 30 παρ. 10 Ν 4308/2014).....	889
5. Ειδικές απλοποιήσεις και απαλλαγές (αρ. 30 παρ. 11-14 Ν 4308/2014).....	889
i. Οντότητες εμπορίας υγρών καυσίμων (αρ. 30 παρ. 11-12 Ν 4308/2014).....	889
ii. Οντότητες δυνάμενες να συντάξουν μόνο συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων (αρ. 30 παρ. 13 Ν 4308/2014).....	890
α. Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στην Ελλάδα με βάση τον Ν 89/1967 και τον Ν 378/1968.....	890
β. Τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών αεροπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και απαλλάσσονται φόρου εισοδήματος με τον όρο της αμοιβαιότητας....	891
γ. Ο εκμεταλλευτής πλοίου δεύτερης κατηγορίας του αρ. 3 Ν 27/1975.....	891
iii. Ειδικές απλουστεύσεις με ειδική απόφαση (αρ. 30 παρ. 14 Ν 4308/2014).....	891
V. Λογιστικό σύστημα και λογιστικά αρχεία οντοτήτων (Κεφάλαιο 2, αρ. 3-7 Ν 4308/2014).....	891
A. Λογιστικό σύστημα - Υποχρέωση τήρησης βασικών αρχείων - Περιεχόμενο (αρ. 3 παρ. 1, 2, 11 Ν 4308/2014).....	891
1. Γενική αρχή: Τήρηση αρχείων ως μερών του λογιστικού συστήματος της οντότητας	891
2. Εξαιρέσεις για την πολύ μικρή οντότητα του αρ. 1 παρ. 2 περίπτ. γ' Ν 4308/2014	891
3. Ορισμοί από τον Ν 4308/2014.....	892
4. Στοιχεία λογιστικού συστήματος.....	892
5. Παραδείγματα λογιστικών αρχείων	893
6. Υποστήριξη λογιστικών καταστάσεων	894
B. Κανόνες λογιστικού συστήματος και λογιστικών αρχείων οντότητας	894
1. Αρχή της αναλογικότητας προς το μέγεθος και τη φύση της οντότητας (αρ. 3 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	894
2. Παρακολούθηση και διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης (αρ. 3 παρ. 5 Ν 4308/2014).....	894
i. Διττή παρακολούθηση, σκοπός και διαφορές	894

ii. Προσωρινές και μόνιμες διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης	895
α. Προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης: Αντιστρέψιμες στο μέλλον	896
β. Μόνιμες διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης: Μη αντιστρέψιμες στο μέλλον	897
γ. Παράδειγμα οριστικής διαφοράς μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης (αρ. 3.5.3. ΠΟΛ. 1003/2014)	897
δ. Πρώτο παράδειγμα και Πίνακες: Λογιστική και φορολογική βάση και διαφορές αυτών με αναφορά σε δεδομένα μόνο για έσοδα και έξοδα περιόδου (αρ. 3.5.1. ΠΟΛ. 1003/2014)	897
ε. Υποχρέωση τεκμηρίωσης διαφορών (αρ. 3.5.1. ΠΟΛ. 1003/2014).....	899
στ. Ειδικότερα στοιχεία παρακολούθησης φορολογικής βάσης (αρ. 3.5.1. ΠΟΛ. 1003/2014)	900
ζ. Δεύτερο Παράδειγμα και Πίνακες: Λογιστική και φορολογική βάση - Διαφορές από μεταβολές λογαριασμών ισολογισμού (αρ. 3.5.2. ΠΟΛ. 1003/2014) ...	900
3. Μη τήρηση κριτηρίου σημαντικότητας (αρ. 3 παρ. 4 Ν 4308/2014).....	906
4. Γλώσσα (αρ. 3 παρ. 7 Ν 4308/2014).....	907
5. Ειδικότεροι κανόνες τήρησης λογιστικών αρχείων (αρ. 3 παρ. 6, 8, 9, αρ. 5 παρ. 10 και αρ. 16 παρ. 12 Ν 4308/2014).....	907
Γ. Τήρηση αρχείων αναλόγως της σύνταξης ή μη σύνταξης ισολογισμού	908
1. Διπλογραφικό σύστημα και αρχεία για σύνταξη ισολογισμού - Οντότητες που τηρούν διπλογραφικό σύστημα (αρ. 3 παρ. 10 Ν 4308/2014, αρ. 3.10.1. ΠΟΛ. 1003/2014 και αρ. 1 παρ. 1 ΠΟΛ. 1024/2015).....	908
2. Απλογραφικό σύστημα (βιβλία εσόδων - εξόδων) και αρχεία αυτού (αρ. 3 παρ. 12 Ν 4308/2014).....	909
i. Στοιχεία παρακολουθούμενα στο απλογραφικό σύστημα - Οντότητα που δεν συντάσσει ισολογισμό.....	909
ii. Σύνταξη κατάστασης αποτελεσμάτων και απλογραφικό σύστημα (βιβλία εσόδων - εξόδων) για παρακολούθηση αυτής	910
iii. Προαιρετική χρήση διπλογραφικού συστήματος χωρίς υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού	910
iv. Καταχώριση κατά το απλογραφικό σύστημα.....	911
v. Εναρμόνιση με ορολογία παλαιότερων νόμων - Ως «Βιβλία Εσόδων-Εξόδων» ή «Βιβλία Β' Κατηγορίας» νοείται το απλογραφικό σύστημα.....	911
vi. Τήρηση φορολογικής και ελεγκτικής νομοθεσίας	911
vii. Οντότητες που εφαρμόζουν απλογραφικό σύστημα.....	911
3. Προαιρετική ένταξη στο διπλογραφικό σύστημα και επαναφορά στο απλογραφικό.....	912
4. Τήρηση αρχής δεδουλευμένου σε απλογραφικό και διπλογραφικό σύστημα	912
5. Λογιστικά αρχεία υποκαταστημάτων	912
6. Δαπάνες από ιδρυτή	912
Δ. Λοιπά λογιστικά αρχεία (αρ. 4 Ν 4308/2014).....	913

1. Αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (αρ. 4 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	913
2. Αρχείο επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους, τίτλους καθαρής θέσης και λοιπούς τίτλους (αρ. 4 παρ. 3 Ν 4308/2014)	913
3. Αρχείο αποθεμάτων τρίτων (αρ. 4 παρ. 5 Ν 4308/2014)	913
4. Αρχείο λοιπών περιουσιακών στοιχείων (αρ. 4 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	914
5. Αρχείο λογαριασμών καθαρής θέσης (αρ. 4 παρ. 7 Ν 4308/2014)	914
6. Αρχείο λογαριασμών υποχρεώσεων (αρ. 4 παρ. 8 Ν 4308/2014).....	914
7. Αρχείο περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα (αρ. 4 παρ. 9 Ν 4308/2014).....	914
8. Αρχείο ιδιόκτητων αποθεμάτων (αρ. 4 παρ. 4 Ν 4308/2014)	914
α. Έμμεσες τεχνικές για εύλογη διασφάλιση με μείωση κόστους και δυσχερειών	915
β. Είδος δικλείδων διασφάλισης αξιοπιστίας	915
γ. Προαιρετικό αναλυτικό αρχείο ποσοτικής διακίνησης.....	915
δ. Προαιρετικό ηλεκτρονικό αρχείο ποσοτικής διακίνησης - Κυλιόμενες απογραφές ...	915
ε. Προσδιορισμός αξίας τελικού αποθέματος και κόστους πωληθέντων και όχι της ποσότητας και παραλλαγές.....	916
στ. Ενδεικτικά παραδείγματα και πίνακες έμμεσων τεχνικών.....	916
Ε. Κανόνες διασφάλισης αξιοπιστίας λογιστικού συστήματος (αρ. 5 παρ. 4 Ν 4308/2014).	917
1. Αρχή της αξιοπιστίας, της καταλληλότητας, του ενιαίου χαρακτήρα και της εύλογης ευκρίνειας (αρ. 5 παρ. 1, 2, 3 Ν 4308/2014)	917
2. Έγκριση και υπογραφή χρηματοοικονομικών καταστάσεων (αρ. 5 παρ. 4 Ν 4308/2014).....	918
3. Αρχή της ελεγχιμότητας -Τεκμηρίωση με παραστατικά - Ελεγκτική αλυσίδα παραστατικών (τεκμηρίων)- Αποθέματα - Διακίνηση αποθεμάτων (αρ. 5 παρ. 5-13 Ν 4308/2014)	919
i. Παραστατικά	919
ii. Αλυσίδα παραστατικών - Συγκεντρωτική εγγραφή.....	919
iii. Αποθέματα και γενική αρχή παρακολούθησης αυτών (αρ. 5 παρ. 8 Ν 4308/2014)	920
iv. Παραστατικό διακίνησης αποθεμάτων (αρ 5.8.1. και 5.8.2. ΠΟΛ. 1003/2014)	921
v. Διακίνηση ή διανομή αγαθών σε ποσότητα καθοριζόμενη από τον παραλήπτη μετά την έναρξη της διακίνησης - Συγκεντρωτικό δελτίο διακίνησης (αρ 5.8.3. ΠΟΛ. 1003/2014).....	921
vi. Απαλλαγή από υποχρέωση έκδοσης παραστατικού διακίνησης (αρ 5.8.2 και 5.8.4. ΠΟΛ. 1003/2014, όπως συμπληρώθηκε με το αρ. 1 παρ. 3 ΠΟΛ. 1024/2015 και αρ. 5.8.7. ΠΟΛ. 1003/2014)	922
vii. Περιεχόμενο παραστατικού διακίνησης (αρ 5.8.5. ΠΟΛ. 1003/2014).....	924
viii. Έκδοση παραστατικού διακίνησης σε ηλεκτρονική μορφή (αρ 5.8.6. ΠΟΛ. 1003/2014).....	924

ix. Εναλλακτικές μέθοδοι παρακολούθησης αποθεμάτων - Μη υποχρεωτική τήρηση βιβλίου αποθήκης (αρ. 5 παρ. 9 Ν 4308/2014).....	924
x. Αρχές αξιοπιστίας και καταλληλότητας	926
xi. Διευκόλυνση ελέγχων.....	926
xii. Μεταβολές καταχωρίσεων	926
xiii. Συγκωνεύσεις ή συνενώσεις λογιστικών αρχείων.....	927
4. Θυγατρικές, συγκωνεύσεις, μετατροπές (αρ. 5 παρ. 15-16 Ν 4308/2014)	927
5. Εξωτερικός λογιστής (αρ. 5 παρ. 18-19 Ν 4308/2014 και αρ. 5.18.1. ΠΟΛ. 1003/2014).....	927
ΣΤ. Ευθύνη διοίκησης της οντότητας (αρ. 3 παρ. 8 εδ. β', αρ. 5 παρ. 1 εδ. α', παρ. 4, 18, 19 Ν 4308/2014)	927
Ζ. Χρόνος ενημέρωσης λογιστικών αρχείων (βιβλίων) (αρ. 6 Ν 4308/2014)	928
1. Παραστατικά (αρ. 6 παρ. 1 Ν 4308/2014)	928
i. Χρόνος ενημέρωσης (αρ. 6 παρ. 1 Ν 4308/2014)	928
ii. Καταχώριση λογιστικής ή/και φορολογικής βάσης (αρ. 6.1.1. και 6.1.2. ΠΟΛ. 1003/2014).....	929
2. Αποθέματα (αρ. 6 παρ. 2 Ν 4308/2014)	930
3. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις (αρ. 6 παρ. 3 Ν 4308/2014)	931
Η. Διαφύλαξη λογιστικών αρχείων (αρ. 7 Ν 4308/2014).....	931
1. Χρόνος φύλαξης (αρ. 7 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	931
2. Τόπος φύλαξης (αρ. 7.1.2. ΠΟΛ. 1003/2014).....	931
3. Τρόπος και μορφή φύλαξης - Ψηφιοποίηση (αρ. 7 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	931
4. Στοιχεία φύλαξης τιμολογίου (αρ. 7 παρ. 3 Ν 4308/2014)	932
VI. Παραστατικά πωλήσεων (Κεφάλαιο 3, αρ. 8-15 Ν 4308/2014).....	932
A. Τιμολόγιο πώλησης (αρ. 8 Ν 4308/2014)	932
1. Έννοια τιμολογίου (αρ. 8 παρ. 1, 2, 3, 4, 7 Ν 4308/2014)	932
2. Έννοια χονδρικής πώλησης (αρ. 8.2. ΠΟΛ. 1003/2014)	933
3. Εκδότης τιμολογίου και ευθύνη έκδοσης (αρ. 8 παρ. 5, 8 Ν 4308/2014)	933
4. Ηλεκτρονική έκδοση παραστατικών πωλήσεων από ειδικό πάροχο των σχετικών υπηρεσιών (Παράρτημα Α' Ν 4308/2014)	934
5. Πωλήσεις από τρίτον για λογαριασμό μίας οντότητας (αρ. 8 παρ. 12, 13 Ν 4308/2014).....	934
6. Πιστωτικό τιμολόγιο (αρ. 8 παρ. 6 Ν 4308/2014)	934
7. Πράξεις άσκησης δημόσιας εξουσίας (αρ. 8 παρ. 9 Ν 4308/2014).....	935
8. Υποχρεωτική έκδοση τιμολογίου από την οντότητα ως αγοραστή με πωλητή μη υπόχρεο πρόσωπο (αρ. 8 παρ. 10, 11 Ν 4308/2014).....	935

9. Περιεχόμενο τιμολογίου (αρ. 9 Ν 4308/2014).....	936
10. Ειδικές περιπτώσεις τιμολογίων: Απλοποιημένο τιμολόγιο και συγκεντρωτικό τιμολόγιο (αρ. 10 Ν 4308/2014).....	938
11. Χρόνος έκδοσης τιμολογίου (αρ. 11 Ν 4308/2014).....	940
i. Υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου (αρ. 11 παρ. 1 Ν 4308/2014)	940
ii. Απώτατος χρόνος έκδοσης τιμολογίου (αρ. 11 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	940
α. Γενική αρχή χρόνου έκδοσης - Αποσύνδεση από χρόνο αναγνώρισης βάσει αρχής δεδουλευμένου (αρ. 11 παρ. 2 περίπτ. α' Ν 4308/2014)	941
β. Συνεχιζόμενη παροχή υπηρεσίας ή αγαθών ή κατασκευή έργου - Αρχή δεδουλευμένου (αρ. 11 παρ. 2 περίπτ. β' Ν 4308/2014)	942
γ. Προκαταβολή για μη προσφερθέν έργο - Απόδειξη είσπραξης (αρ. 11.2.5. ΠΟΛ. 1003/2014)	943
δ. Απόκτηση δικαιώματος λήψης υπηρεσίας (αρ. 11 παρ. 2 περίπτ. γ' Ν 4308/2014)	943
ε. Συγκεντρωτικό τιμολόγιο (αρ. 11 παρ. 2 περίπτ. δ' Ν 4308/2014).....	943
στ. Αγοραστής το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ (αρ. 11 παρ. 2 περίπτ. ε' Ν 4308/2014).....	944
ζ. Πιστωτικό τιμολόγιο (αρ. 11.2.10 ΠΟΛ. 1003/2014).....	944
Β. Εκδιδόμενα στοιχεία για λιανική πώληση αγαθών ή υπηρεσιών (αρ. 12 Ν 4308/2014)	945
1. Αντισυμβαλλόμενος ιδιώτης καταναλωτής (αρ. 12 παρ. 1, 5, 6 Ν 4308/2014).....	945
2. Περιεχόμενο (αρ. 12 παρ. 2, 3 Ν 4308/2014)	945
3. Πιστωτικό στοιχείο λιανικής πώλησης (αρ. 12 παρ. 4 Ν 4308/2014 και αρ. 12.4.1. ΠΟΛ. 1003/2014).	946
4. Εκδότης στοιχείου και ευθύνη έκδοσης (αρ. 12 παρ. 7 Ν 4308/2014).....	946
5. Φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί - Εξαιρέσεις (χειρόγραφος τρόπος ή άλλα τεχνικά μέσα) (αρ. 12 παρ. 8-15 Ν 4308/2014)	947
i. Φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί (αρ. 12 παρ. 8, 9, 14 Ν 4308/2014)	947
ii. Πάροχος ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων (αρ. 12 παρ. 10, 15 Ν 4308/2014).....	948
iii. Χειρόγραφος τρόπος ή άλλο τεχνικό μέσο (αρ. 12 παρ. 11, 12 Ν 4308/2014)	948
iv. Χειρόγραφος τρόπος λόγω τεχνικού προβλήματος (αρ. 12 παρ. 13 Ν 4308/2014).....	949
6. Χρόνος έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης (αρ. 13 Ν 4308/2014)	949
i. Πώληση αγαθών (αρ. 13 περίπτ. α' Ν 4308/2014).....	950
ii. Παροχή υπηρεσίας (αρ. 13 περίπτ. β' Ν 4308/2014)	950
iii. Απόκτηση δικαιώματος λήψης υπηρεσίας (αρ. 13 περίπτ. γ' Ν 4308/2014)	950
iv. Συνεχιζόμενη παροχή υπηρεσίας ή κατασκευή έργου (αρ. 13 περίπτ. δ' Ν 4308/2014)	951
Γ. Έντυπο και ηλεκτρονικό τιμολόγιο (αρ. 14 Ν 4308/2014).....	951
1. Περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον Ν 4308/2014.....	951
2. Έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.....	951
3. Γίνεται αποδεκτό από τον λήπτη των τιμολογούμενων αγαθών ή υπηρεσιών με έντυπο ή ηλεκτρονικό τρόπο	952

Δ. Αυθεντικότητα τιμολογίου και αλυσίδα τεκμηρίων (αρ. 15 Ν 4308/2014).....	952
1. Αυθεντικότητα, ακεραιότητα, αναγνωσιμότητα τιμολογίου (αρ. 15 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	952
i. Την αυθεντικότητα της προέλευσής του.....	952
ii. Την ακεραιότητα του περιεχομένου του	953
iii. Την αναγνωσιμότητά του	953
2. Δικλείδες διασφάλισης (αρ. 15 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	953
3. Δικλείδες ηλεκτρονικών τιμολογίων (αρ. 15 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	954
VII. Κανόνες επιμέτρησης (Κεφάλαιο 5, αρ. 18-28 Ν 4308/2014).....	955
Α. Γενικά	955
Β. Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (αρ. 18 Ν 4308/2014).....	955
1. Ενσώματα, βιολογικά και άυλα πάγια στοιχεία (αρ. 18 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	955
i. Αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης.....	958
ii. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσης.....	958
2. Ιδιοπαραγόμενα πάγια στοιχεία (αρ. 18 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	958
3. Προσαρμογή αξιών (αρ. 18 παρ. 3 Ν 4308/2014)	959
i. Αποσβέσεις (αρ. 18 παρ. 3 περίπτ. α΄ Ν 4308/2014).....	959
ii. Απομείωση (αρ. 18 παρ. 3 περίπτ. β΄ Ν 4308/2014).....	960
4. Παύση αναγνώρισης παγίων (αρ. 18 παρ. 4 Ν 4308/2014).....	961
5. Χρηματοδοτική μίσθωση (αρ. 18 παρ. 5 Ν 4308/2014).....	961
6. Λειτουργική μίσθωση (αρ. 18 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	963
Γ. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αρ. 19 Ν 4308/2014).....	963
Δ. Αποθέματα και υπηρεσίες (αρ. 20 Ν 4308/2014).....	966
1. Έννοια αποθεμάτων (Παράρτημα Α΄ Ν 4308/2014)	966
2. Κανόνες επιμέτρησης αποθεμάτων και υπηρεσιών μίας οντότητας (αρ. 20 Ν 4308/2014).....	966
Ε. Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αρ. 21 Ν 4308/2014).....	968
ΣΤ. Υποχρεώσεις (αρ. 22 Ν 4308/2014)	968
Ζ. Κρατικές επιχορηγήσεις και αναβαλλόμενοι φόροι (αρ. 23 Ν 4308/2014)	972
Η. Κατ' εξαίρεση μεταγενέστερη επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία (αρ. 24 Ν 4308/2014).....	973
Θ. Στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων (αρ. 25 Ν 4308/2014)	981
Ι. Στοιχεία της καθαρής θέσης (αρ. 26 Ν 4308/2014)	984

ΙΑ. Συναλλαγές και στοιχεία σε ξένο νόμισμα (αρ. 27 Ν 4308/2014).....	985
ΙΒ. Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών (αρ. 28 Ν 4308/2014).....	986
VIII. Προσάρτημα (σημειώσεις) επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Κεφάλαιο 6, αρ. 29 Ν 4308/2014).....	987
Α. Ορισμός (Παράρτημα Α' Ν 4308/2014).....	987
Β. Αρχές κατά την κατάρτιση του προσαρτήματος (αρ. 29 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	987
Γ. Περιεχόμενο προσαρτήματος (αρ. 29 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	987
ΙΧ. Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Κεφάλαιο 7, αρ. 31-36 Ν 4308/2014).....	996
Α. Κατηγοριοποίηση οντοτήτων και ομίλων για σκοπούς ενοποίησης (αρ. 31 Ν 4308/2014).....	996
Β. Προϋποθέσεις υποχρεωτικής ενοποίησης χρηματοοικονομικών καταστάσεων οντοτήτων (αρ. 32 Ν 4308/2014).....	997
1. Υπαγόμενες οντότητες (αρ. 32 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	997
2. Μητρική οντότητα και σχέση μητρικής - θυγατρικής (αρ. 32 παρ. 2-5 Ν 4308/2014).....	997
3. Διαφορετικές έδρες (αρ. 32 παρ. 6, 8 Ν 4308/2014).....	998
4. Διοίκηση σε ενιαία βάση (αρ. 32 παρ. 7-9 Ν 4308/2014).....	999
Γ. Κατηγορίες οντοτήτων που απαλλάσσονται από ενοποίηση (αρ. 33 Ν 4308/2014).....	999
1. Μικροί ή μεσαίοι όμιλοι (αρ. 33 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	999
2. Μητρική οντότητα θυγατρική οντότητας κράτους-μέλους ΕΕ (αρ. 33 παρ. 2-3 Ν 4308/2014).....	999
3. Μητρική οντότητα θυγατρική οντότητας κράτους μη μέλους ΕΕ (αρ. 33 παρ. 4-5 Ν 4308/2014).....	1000
4. Μη ένταξη οντότητας σε ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (αρ. 33 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	1001
5. Απαλλαγή μητρικής οντότητας από υποχρεωτική ενοποίηση (αρ. 33 παρ. 7 Ν 4308/2014).....	1002
Δ. Κανόνες κατάρτισης ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων (αρ. 34 Ν 4308/2014).....	1002
1. Υποδείγματα (αρ. 34 παρ. 1 Ν 4308/2014).....	1002
2. Διατάξεις απλών χρηματοοικονομικών καταστάσεων (αρ. 34 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	1002

3. Ενσωμάτωση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (αρ. 34 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	1002
4. Αξίες μετοχών (αρ. 34 παρ. 4 Ν 4308/2014).....	1003
5. Μετοχές θυγατρικών κατεχόμενες από τρίτα πρόσωπα (εξωτερικές μειοψηφίες ομίλων) (αρ. 34 παρ. 5 Ν 4308/2014)	1003
6. Αρχή πλήρους ενσωμάτωσης (αρ. 34 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	1003
7. Κέρδος ή ζημία μετοχών θυγατρικών κατεχόμενων από τρίτα πρόσωπα (αρ. 34 παρ. 7 Ν 4308/2014).....	1004
8. Αρχή της ενότητας (αρ. 34 παρ. 8 Ν 4308/2014).....	1004
9. Χρόνος κατάρτισης (αρ. 34 παρ. 9 Ν 4308/2014)	1004
11. Διαφορετικές λογιστικές πολιτικές κατά την επιμέτρηση (αρ. 34 παρ. 11 Ν 4308/2014)	1004
12. Αναβαλλόμενοι φόροι (αρ. 34 παρ. 12 Ν 4308/2014)	1005
13. Κοινές δραστηριότητες (αρ. 34 παρ. 13 Ν 4308/2014).....	1005
14. Διαφορετικά νομίσματα (αρ. 34 παρ. 14 Ν 4308/2014).....	1005
E. Μέθοδος της καθαρής θέσης για συγγενείς και κοινοπραξίες (αρ. 35 Ν 4308/2014).	1005
1. Συμμετοχή ενοποιούμενης οντότητας σε συγγενή οντότητα ή κοινοπραξία (αρ. 35 παρ. 1 Ν 4308/2014 και Παράρτημα Α' Ν 4308/2014).....	1005
2. Κόστος κτήσης (αρ. 35 παρ. 2 Ν 4308/2014).....	1006
3. Αναλογία καθαρής θέσης και προσαρμογή αυτής (αυξομείωση) (αρ. 35 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	1006
4. Θετική διαφορά κόστους κτήσης και αναλογίας καθαρής θέσης (αρ. 35 παρ. 4 Ν 4308/2014).....	1006
5. Κονδύλι εμφάνισης αναλογίας (αρ. 35 παρ. 5 Ν 4308/2014).....	1006
6. Μη εντασσόμενα στοιχεία (αρ. 35 παρ. 6 Ν 4308/2014).....	1006
7. Εφαρμογή διατάξεων επί της εμφανιζόμενης καθαρής θέσης (αρ. 35 παρ. 7 Ν 4308/2014).....	1006
8. Μη σημαντική αξία συμμετοχών (αρ. 35 παρ. 8 Ν 4308/2014).....	1006
9. Διαφορετικά νομίσματα (αρ. 35 παρ. 9 Ν 4308/2014)	1007
ΣΤ. Σημειώσεις των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων (αρ. 36 Ν 4308/2014)	1007
1. Ορισμός (Παράρτημα Α' Ν 4308/2014)	1007
2. Γενικό περιεχόμενο (αρ. 36 παρ. 1 εδ. α' Ν 4308/2014).....	1007
3. Ειδικό περιεχόμενο (αρ. 36 παρ. 1 εδ. β' Ν 4308/2014).....	1007
4. Πληροφορίες για τις επιμέρους οντότητες (αρ. 36 παρ. 2, 7 Ν 4308/2014).....	1009
5. Επεξήγηση μεθόδων υπολογισμού υπεραξίας (αρ. 36 παρ. 3 Ν 4308/2014).....	1010

6. Γνωστοποίηση επί εφαρμογής μεθόδου καθαρής θέσης σε συγγενή οντότητα ή κοινοπραξία - Διαφορετικές μέθοδοι επιμέτρησης (αρ. 36 παρ. 4-5 Ν 4308/2014) ...	1010
7. Σημαντική μεταβολή σύνθεσης οντοτήτων (αρ. 36 παρ. 6 Ν 4308/2014)	1010
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' Ν 4308/2014	1011
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' Ν 4308/2014.....	1031
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ' Ν 4308/2014	1054
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ' Ν 4308/2014	1064

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Ν 4336/2015

I. Ενιαία ρύθμιση τακτικού ελέγχου χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε όλες τις οντότητες (αρ. 2 παρ. α' υποπαρ. Α.1, Ν 4336/2015).....	1075
Α. Υποχρεωτικός τακτικός έλεγχος (αρ. 2 παρ. Α' υποπαρ. Α.1, περίπτ. 1 Ν 4336/2015)	1075
Β. Προαιρετικός τακτικός έλεγχος (αρ. 2 παρ. Α' υποπαρ. Α.1, περίπτ. 2 Ν 4336/2015)	1075
Γ. Διορισμός ελεγκτών και έννομες συνέπειες (αρ. 2 παρ. Α' υποπαρ. Α.1, περίπτ. 3 Ν 4336/2015).....	1076
1. Προϋπόθεση κύρους χρηματοοικονομικών καταστάσεων	1076
2. Τρόπος διορισμού - Γνωστοποίηση και αποδοχή	1076
3. Ευθύνη σε περίπτωση παράλειψης διορισμού	1076
Δ. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του ελεγκτή (αρ. 2 παρ. Α' υποπαρ. Α.1, περίπτ. 4 Ν 4336/2015).....	1077
Ε. Περιεχόμενο της έκθεσης ελέγχου.....	1077
ΣΤ. Μεταβατικές διατάξεις (αρ. 2 παρ. Α' υποπαρ. Α.1, περίπτ. 6 Ν 4336/2015)	1077

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΙΚΕ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΕ

I. Ειδικές διατάξεις για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και το αποθεματικό στην ΙΚΕ.....	1080
--	------

A. Διάρκεια και χρόνος λήξης εταιρικής χρήσης ΙΚΕ (άρθρο 8 Ν 4173/2013 και Παράρτημα Α' Ν 4308/2014).....	1080
B. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις ΙΚΕ και δημοσιότητα αυτών (άρθρο 98 παρ. 2 Ν 4072/2012 και άρθρο 2 και 16 επ. Ν 4308/2014)	1081
Γ. Ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ΙΚΕ (άρθρα 31 επ. Ν 4308/2014).....	1082
Δ. Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τους εταίρους ΙΚΕ και διανομή κερδών (άρθρο 100 Ν 4072/2012)	1082
E. Αποθεματικά στην ΙΚΕ.....	1083
1. Νόμιμο τακτικό αποθεματικό ΙΚΕ.....	1083
2. Πρόσθετα ελεύθερα αποθεματικά ΙΚΕ.....	1084
ΣΤ. Ποινική ευθύνη στην ΙΚΕ (άρθρο 119 Ν 4072/2012).....	1084
II. Ειδικές διατάξεις για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και το αποθεματικό στην ΕΠΕ	1085
A. Απογραφή στην ΕΠΕ (άρθρο 22 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	1085
1. Διενέργεια απογραφής από τους διαχειριστές της ΕΠΕ	1085
2. Διενέργεια μία φορά ετησίως στο τέλος της περιόδου (εταιρικής χρήσης) της ΕΠΕ	1086
3. Λεπτομερής περιγραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της ΕΠΕ	1086
B. Κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ (άρθρο 22 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955 και αρ. 16 επ. Ν 4308/2014).....	1086
1. Διάρκεια και χρόνος λήξης περιόδου (εταιρικής χρήσης) ΕΠΕ - Χρόνος σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων	1086
2. Ποιες είναι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις ΕΠΕ (άρθρο 22 παρ. 4 Ν 3190/1955 και αρ. 16 επ. Ν 4308/2014).....	1088
3. Κατάρτιση βάσει απογραφής (άρθρο 22 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955)	1089
Γ. Κατάρτιση έκθεσης διαχείρισης προς τη Συνέλευση των Εταίρων ΕΠΕ με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του αρ. 43α παρ. 3 ΚΝ 2190/1920 (άρθρο 22 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	1089
Δ. Δημοσιότητα χρηματοοικονομικών καταστάσεων ΕΠΕ.....	1089
1. Δημοσιότητα χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχειριστών και ελεγκτών ΕΠΕ και συνέπειες μη τήρησης (άρθρο 22 παρ. 4 Ν 3190/1955) ...	1089
i. Δημοσιότητα μέχρι την 31.12.2015.	1090
ii. Δημοσιότητα μετά την 31.12.2015.....	1090

2. Δημοσιότητα με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή ΕΠΕ	1091
3. Προθεσμία τήρησης δημοσιότητας (άρθρο 8 παρ. 2 εδ. β' Ν 3190/1955)	1092
Ε. Έγκριση και αναθεώρηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τη Συνέλευση των Εταίρων ΕΠΕ	1092
ΣΤ. Αποθεματικό κεφάλαιο ΕΠΕ	1092
1. Υποχρεωτικό αποθεματικό ΕΠΕ (άρθρο 24 εδ. α' Ν 3190/1955)	1092
2. Προαιρετικό ή έκτακτο αποθεματικό ΕΠΕ (άρθρο 24 εδ. β' Ν 3190/1955)	1092
3. Υπόδειγμα απόφασης για σχηματισμό προαιρετικού ή έκτακτου αποθεματικού στην ΕΠΕ	1093
Ζ. Ευθύνη διαχειριστών ΕΠΕ	1094

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΙΔΡΥΣΗ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Έννοια υποκαταστήματος και διάκριση από πρακτορείο στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ	1096
Α. Έννοια υποκαταστήματος	1096
Β. Διάκριση από πρακτορείο	1096
II. Υποκατάστημα ΙΚΕ	1096
III. Υποκατάστημα ΕΠΕ	1098
Α. Υποκατάστημα ημεδαπής ΕΠΕ στην ημεδαπή	1098
1. Διαδικασία ίδρυσης υποκαταστήματος ημεδαπής ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 6 Ν 3190/1955 και άρθρο 1 παρ. 1 εδ. στ' Ν 3419/2005)	1098
i. Ίδρυση υποκαταστήματος ημεδαπής ΕΠΕ με την καταχώριση στο ΓΕΜΗ	1098
ii. Λήψη απόφασης για ίδρυση υποκαταστήματος ημεδαπής ΕΠΕ	1099
iii. Μισθωτήριο, παραχωρητήριο ή ιδιοκτησία επί του χώρου του υποκαταστήματος ημεδαπής ΕΠΕ	1099
iv. Λοιπές διαδικασίες	1099
2. Ατομική ευθύνη διαχειριστών ημεδαπής ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 6 εδ. γ' Ν 3190/1955)	1100
3. Συγκριτική αξιολόγηση της δυνατότητας ίδρυσης θυγατρικής εταιρείας από την ημεδαπή ΕΠΕ	1100
4. Συγκριτική αξιολόγηση της δυνατότητας ίδρυσης νέας εταιρείας	1101
Β. Υποκατάστημα ημεδαπής ΕΠΕ στο εξωτερικό	1102

Γ. Υποκατάστημα ή πρακτορείο αλλοδαπής ΕΠΕ στην Ελλάδα (άρθρα 57 - 59 Ν 3190/1955).....	1103
1. Αλλοδαπή εταιρεία	1103
2. Αλλοδαπή ΕΠΕ.....	1104
3. Σύσταση αλλοδαπής ΕΠΕ σύμφωνα με τους νόμους του κράτους της έδρας της (άρθρο 58 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	1105
4. Συνέχιση λειτουργίας αλλοδαπής ΕΠΕ (άρθρο 58 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	1105
5. Έγγραφο της αλλοδαπής ΕΠΕ υποβαλλόμενο σε κυρωμένο αντίγραφο από προξενική αρχή με ελάχιστο περιεχόμενο (άρθρο 58 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1105
6. Δυνατότητα εγκατάστασης υποκαταστήματος ή πρακτορείου ημεδαπής ΕΠΕ στο κράτος της έδρας της αλλοδαπής (άρθρο 58 παρ. 1 εδ. γ' Ν 3190/1955).....	1106
7. Απόφαση αρμόδιας διοικητικής αρχής (άρθρο 57 Ν 3190/1955)	1106
8. Δημοσιότητα ίδρυσης υποκαταστήματος αλλοδαπής ΕΠΕ (άρθρο 58 παρ. 2 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 8 Ν 3190/1955, άρθρο 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 περί ΓΕΜΗ και άρθρο 2 Ν 4250/2014).....	1106
9. Ευθύνη συμβληθέντων στο όνομα της αλλοδαπής ΕΠΕ (άρθρο 59 Ν 3190/1955).....	1107
10. Ποινική ευθύνη (άρθρο 60 περιπτ. 2 Ν 3190/1955).....	1108

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΔΡΑΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Μεταφορά έδρας ΙΚΕ.....	1110
A. Μεταφορά έδρας ΙΚΕ εντός Ελλάδας.....	1110
B. Μεταφορά καταστατικής έδρας ΙΚΕ σε άλλη χώρα του Ε.Ο.Χ. (άρθρο 45 παρ. 2 Ν 4072/2012)	1110
II. Μεταφορά έδρας ΕΠΕ.....	1112
A. Μεταφορά έδρας ΕΠΕ εντός της ελληνικής επικράτειας	1112
1. Απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ με αυξημένη πλειοψηφία των 3/4 και τροποποίηση καταστατικού (άρθρο 14 παρ. 2 περιπτ. α' και άρθρο 38 παρ. 1, 2 και 4 Ν 3190/1955).....	1112
2. Μεταφορά έδρας ΕΠΕ σε άλλη διεύθυνση στον ίδιο Δήμο	1112
3. Σαφής προσδιορισμός Δήμου	1113
B. Μεταφορά έδρας ΕΠΕ στο εξωτερικό - Μεταβολή εθνικότητας.....	1115

1. Ομόφωνη απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ και τροποποίηση του καταστατικού (άρθρο 14 παρ. 2 περιπτ. α' και άρθρο 38 παρ. 1, 2, 3 περιπτ. α' και 4 Ν 3190/1955, άρθρα 6 παρ. 2α περίπτ. β', 15 παρ. 1 εδ. γ' και 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 σε συνδυασμό προς αρ. 2 Ν 4250/2014) 1116
2. Προσαρμογή καταστατικού ΕΠΕ στη νομοθεσία του κράτους υποδοχής 1116
3. Συνέχιση νομικής προσωπικότητας της ΕΠΕ 1116
4. Υποχρέωση αναγνώρισης της ΕΠΕ από το κράτος υποδοχής εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης 1117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

- I. Μονοπρόσωπη ΙΚΕ..... 1122
- II. Μονοπρόσωπη ΕΠΕ..... 1122
 - A. ΕΠΕ μονοπρόσωπη κατά ή μετά την ίδρυση (άρθρο 43α παρ. 1 Ν 3190/1955)..... 1123
 - B. Αναφορά στην επωνυμία της ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 1 Ν 3190/1955) 1123
 - Γ. Ανήλικος μοναδικός εταίρος ΕΠΕ..... 1123
 - Δ. Ειδικές απαγορεύσεις διαπλοκής περισσότερων μονοπρόσωπων ΕΠΕ..... 1124
 1. Απαγόρευση ίδρυσης περισσότερων της μίας μονοπρόσωπων ΕΠΕ από το ίδιο πρόσωπο (άρθρο 43α παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955)..... 1124
 2. Απαγόρευση ίδρυσης μονοπρόσωπης ΕΠΕ με μοναδικό εταίρο άλλη μονοπρόσωπη ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 2 εδ. β' Ν 3190/1955)..... 1124
 3. Ίδρυση ελληνικής μονοπρόσωπης ΕΠΕ από μονοπρόσωπη εταιρεία «limited» του αγγλοσαξωνικού δικαίου 1125
 4. Προσαρμογή κοινοτικής νομοθεσίας 1125
 5. Πρόταση συστατικής ερμηνείας αν η ΕΠΕ κατέστη μονοπρόσωπη λόγω κληρονομικής διαδοχής, εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου 1126
 6. Ακυρότητα της ΕΠΕ ως κύρωση (άρθρο 7 Ν 3190/1955) 1127
 7. Συμμετοχή μονοπρόσωπης ΕΠΕ σε μονοπρόσωπη ΑΕ..... 1127
 - E. Συνέλευση του μοναδικού εταίρου της ΕΠΕ..... 1127
 1. Άσκηση όλων των εξουσιών της Συνέλευσης από τον μοναδικό εταίρο ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955)..... 1127
 2. Σύνταξη πρακτικού μονοπρόσωπης ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955)..... 1128
 3. Προσυπογραφή αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της μονοπρόσωπης ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 3 εδ. β' Ν 3190/1955) 1128

4. Υπόδειγμα πρακτικού Συνέλευσης μονοπρόσωπης ΕΠΕ προσυπογραφόμενου από συμβολαιογράφο	1128
5. Διαδικασία σύγκλησης Συνέλευσης μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	1130
ΣΤ. Ανεφάρμοστες ή αδιάφορες διατάξεις στη μονοπρόσωπη ΕΠΕ.....	1130
Ζ. Ειδικότερα η ανάληψη του κεφαλαίου της αύξησης από τρίτον - μη εταίρο σε μονοπρόσωπη ΕΠΕ.....	1132
Η. Συμβάσεις μεταξύ μονοπρόσωπης ΕΠΕ και μοναδικού εταίρου (άρθρο 43α παρ. 4 Ν 3190/1955).....	1132
1. Εγγραφή σε πρακτικό της ΕΠΕ ή έγγραφος τύπος.....	1132
2. Εξαιρούνται τρέχουσες πράξεις ενεργούμενες από την ΕΠΕ υπό κανονικές συνθήκες.....	1133
3. Αυτοσύμβαση μονοπρόσωπης ΕΠΕ και μοναδικού εταίρου.....	1133
Θ. Εφαρμογή όλων των λοιπών διατάξεων περί ΕΠΕ (άρθρο 43α παρ. 5 Ν 3190/1955)	1134
Ι. Μετατροπή σε μη μονοπρόσωπη ΕΠΕ και αντίστροφα	1134
ΙΑ. Ειδικότερα περί ευθύνης στη μονοπρόσωπη ΕΠΕ	1135
1. Κατ' αρχήν αποκλειστική ευθύνη μονοπρόσωπης ΕΠΕ για τις εταιρικές υποχρεώσεις βάσει αυτοτέλειας νομικού προσώπου αυτής (άρθρο 1 παρ. 1 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 43α παρ. 5 Ν 3190/1955)	1135
2. Κατ' αρχήν θεμιτή η ίδρυση μονοπρόσωπων κεφαλαιουχικών εταιρειών προς περιορισμό του επιχειρηματικού κινδύνου	1135
3. Άρση νομικής προσωπικότητας της ΕΠΕ και επέλευση εννόμων συνεπειών από τη δραστηριότητα της ΕΠΕ στους εταίρους (άρθρο 281 ΑΚ).....	1136
ΙΒ. Ευθύνη μητρικής κεφαλαιουχικής εταιρείας ως μοναδικού εταίρου μονοπρόσωπης ΕΠΕ	1136
ΙΓ. Υπόδειγμα καταστατικού μονοπρόσωπης ΕΠΕ.....	1138

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΙΜΕΛΗΣ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Διμελής ΙΚΕ.....	1144
II. Διμελής ΕΠΕ.....	1144
A. Έννοια και βασικά χαρακτηριστικά διμελούς ΕΠΕ.....	1144
1. Έννοια διμελούς ΕΠΕ	1144

2. Σχηματισμός πλειοψηφίας στη Συνέλευση της διμελούς ΕΠΕ (άρθρο 13 Ν 3190/1955).....	1144
3. Ακραία εκδήλωση του προσωπικού στοιχείου στη διμελή ΕΠΕ.....	1145
4. Διαρκές αμοιβαίο δικαίωμα αρνησικυρίας στη Συνέλευση των Εταίρων της διμελούς ΕΠΕ - Προεξάρχουσα η σημασία της διαχείρισης	1145
B. Συγκριτική αξιολόγηση του αδιεξόδου στη διμελή ΑΕ - Δυσχέρεια απεγκλωβισμού	1146
Γ. Ειδικά ζητήματα - πηγές κινδύνων στη διμελή ΕΠΕ	1146
1. Ακραία δέσμευση της εταιρικής διοίκησης σε συνδυασμό προς διαχείριση αορίστου χρόνου διμελούς ΕΠΕ.....	1146
2. Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος ψήφου στη διμελή ΕΠΕ.....	1147
Δ. Αδιέξοδο στην ολιγομελή ΕΠΕ.....	1147
E. Δυνατότητες άρσης αδιεξόδων σε διμελή ΕΠΕ	1149
1. Αναγκαστική δικαστική λύση διμελούς ΕΠΕ (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 3190/1955).....	1149
2. Δικαστική έξοδος εταίρου διμελούς ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	1149
3. Δικαστικός αποκλεισμός εταίρου διμελούς ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 3 Ν 3190/1955)...	1150
4. Ρήτρα ειδικής καταστατικής λύσης διμελούς ΕΠΕ (άρθρα 6 παρ. 3 εδ. α' και 44 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955).....	1150
5. Καταστατικές ρήτρες εξόδου στη διμελή ΕΠΕ (άρθρα 6 παρ. 3 εδ. α' και 33 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1151
6. Αποκλεισμός εταίρου στη διμελή ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1151
7. Ανάκληση διαχειριστή στη διμελή ΕΠΕ χωρίς απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων με μόνη τη δικαστική απόφαση (άρθρο 19 παρ. 1 εδ. β', παρ. 4 εδ. β' και παρ. 5 Ν 3190/1955)	1152
8. Ανάκληση εκκαθαριστών στη διμελή ΕΠΕ (άρθρο 47 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 19 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1152

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Έννοια μετατροπής ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	1155
A. Τροποποίηση καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ ως προς τον τύπο του νομικού προσώπου	1155
B. Συνέχιση της ίδιας νομικής προσωπικότητας της ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	1155
Γ. Κατά κυριολεξία και καταχρηστική μετατροπή ΙΚΕ και ΕΠΕ	1155

Δ. Μετασχηματισμός ΙΚΕ και ΕΠΕ	1156
Ε. Νομική προσωπικότητα ως προϋπόθεση της μετατροπής ΙΚΕ και ΕΠΕ	1156
II. Μετατροπή ΙΚΕ σε άλλη εταιρική μορφή (άρθρο 106 Ν 4072/2012)	1156
Α. Προϋποθέσεις - Διαδικασία μετατροπής ΙΚΕ σε εταιρεία άλλης νομικής μορφής (άρθρο 106 παρ. 1-2 Ν 4072/2012).....	1157
Β. Έννομα αποτελέσματα και κρίσιμος χρόνος επέλευσης μετατροπής ΙΚΕ σε εταιρεία άλλης νομικής μορφής	1158
Γ. Σύμβαση ΙΚΕ με εταίρους εξωκεφαλαιακών εισφορών πριν τη μετατροπή (άρθρο 106 παρ. 3 Ν 4072/2012).....	1159
Δ. Ευθύνη εταίρων εγγυητικών εισφορών μετά τη μετατροπή της ΙΚΕ (άρθρο 106 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	1159
III. Μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ΙΚΕ (άρθρο 107 Ν 4072/2012)	1160
Α. Προϋποθέσεις - Διαδικασία μετατροπής εταιρείας άλλης νομικής μορφής σε ΙΚΕ (άρθρο 107 παρ. 1-2 Ν 4072/2012).....	1161
Β. Έννομα αποτελέσματα και κρίσιμος χρόνος επέλευσης μετατροπής εταιρείας άλλης νομικής μορφής σε ΙΚΕ - Προστασία δανειστών (άρθρο 107 παρ. 3-4 Ν 4072/2012).....	1162
Γ. Ευθύνη ομορρύθμων εταίρων (άρθρο 107 παρ. 5 Ν 4072/2012).....	1162
Δ. Μεταβατική διάταξη μετατροπής ΕΠΕ σε ΙΚΕ (άρθρο 120 Ν 4072/2012).....	1163
Ε. Κίνητρα μετασχηματισμού επιχειρήσεων (άρθρο 116 παρ. 5 Ν 4072/2012).....	1163
IV. Μετατροπή ΑΕ σε ΕΠΕ (άρθρα 51 Ν 3190/1955 και 66 ΚΝ 2190/1920) ...	1163
Α. Σκοπός επιδιωκόμενος από ΕΠΕ.....	1164
Β. Εκτίμηση ενεργητικού και παθητικού της ΑΕ (άρθρο 51 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 1 εδ. α' ΚΝ 2190/1920).....	1165
Γ. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της ΑΕ (άρθρο 51 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 1 εδ. α' ΚΝ 2190/1920).....	1165
1. Περιεχόμενο απόφασης ΓΣ ΑΕ (άρθρο 51 παρ. 1 εδ. γ' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 1 εδ. γ' ΚΝ 2190/1920).....	1165
2. Ανώνυμες μετοχές.....	1166
3. Προνομιούχες μετοχές.....	1167
4. Ομολογίες	1168
5. Δικαιώματα επικαρπίας ή ενεχύρου επί μετοχών ΑΕ	1168

6. Εταιρικό κεφάλαιο	1168
i. Κατάργηση περιορισμών περί ελαχίστου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 4 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1168
ii. Νέα εισφορά των εταίρων (άρθρο 51 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 1 εδ. β' ΚΝ 2190/1920)	1169
iii. Ολοσχερής καταβολή.....	1169
7. Ζητήματα που απαιτούν ομοφωνία ιδρυτών ΕΠΕ	1170
8. Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία στη ΓΣ της ΑΕ (άρθρα 29 παρ. 3-4 και 31 παρ. 2 ΚΝ 2190/1920)	1171
9. Υπόδειγμα απόφασης ΓΣ ΑΕ για μετατροπή αυτής σε ΕΠΕ	1171
Δ. Δικαιώματα μετόχων ΑΕ που μειοψήφησαν	1173
Ε. Τροποποίηση καταστατικού ΑΕ	1174
ΣΤ. Συμβολαιογραφικό έγγραφο μετατροπής ΑΕ σε ΕΠΕ (άρθρο 51 παρ. 1 εδ. γ' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 1 εδ. β' ΚΝ 2190/1920)	1174
Ζ. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ - Κρίσιμος χρόνος μετατροπής ΑΕ σε ΕΠΕ (άρθρο 51 παρ. 2 εδ. α' και β' Ν 3190/1955, άρθρο 66 παρ. 2 εδ. α' και β' ΚΝ 2190/1920 και άρθρο 15 παρ. 1 περιπτ. β' Ν 3419/2005) - Δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 σε συνδυασμό προς αρ. 2 Ν 4250/2014)	1174
Η. Έννομες συνέπειες μετατροπής ΑΕ σε ΕΠΕ	1175
1. Μεταβολή νομικού τύπου και συνέχιση του ιδίου νομικού προσώπου	1175
2. Συνέχιση εκκρεμών δικών χωρίς διακοπή (άρθρο 51 παρ. 2 εδ. γ' Ν 3190/1955 και άρθρο 66 παρ. 2 εδ. γ' ΚΝ 2190/1920)	1175
3. Μη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων	1175
4. Σημείωση σε Υποθηκοφυλακείο και Κτηματολόγιο.....	1176
5. Φορολογικά ζητήματα μετατροπής.....	1176
Υ. Μετατροπή ΕΠΕ σε ΑΕ.....	1176
Α. Εκτίμηση ενεργητικού και παθητικού της ΕΠΕ με τήρηση διαδικασίας άρθρων 9 και 9α ΚΝ 2190/1920 (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α' ΚΝ 2190/1920)	1177
Β. Απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων της ΕΠΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α' ΚΝ 2190/1920)	1178
1. Περιεχόμενο απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. β', γ', δ' ΚΝ 2190/1920)	1178
2. Αυξημένη πλειοψηφία Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. α' ΚΝ 2190/1920 σε συνδυασμό προς άρθρο 38 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1179
3. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	1179

Γ. Δικαίωμα μεταβίβασης μεριδίων διαφωνούντος εταίρου ΕΠΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. ι' ΚΝ 2190/1920).....	1180
1. Ατομικό δικαίωμα ελεύθερης μεταβίβασης μεριδίων εταίρου ΕΠΕ	1180
2. Έννοια διαφωνίας εταίρου ΕΠΕ.....	1181
3. Σχετική αδράνεια ρητών καταστατικού ΕΠΕ	1181
4. Άσκηση δικαιώματος μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ.....	1182
Δ. Τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ	1182
Ε. Συμβολαιογραφικό έγγραφο μετατροπής ΕΠΕ σε ΑΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. δ' ΚΝ 2190/1920)	1183
ΣΤ. Διοικητική έγκριση μετατροπής ΕΠΕ σε ΑΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. δ' σε συνδυασμό προς άρθρο 4 ΚΝ 2190/1920)	1183
Ζ. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ- Κρίσιμος χρόνος μετατροπής ΕΠΕ σε ΑΕ (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. ε', στ' και ζ' ΚΝ 2190/1920 και άρθρο 15 παρ. 1 περιπτ. Β' Ν 3419/2005) – Δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 και αρ. 2 Ν 4250/2014)	1183
Η. Έννομες συνέπειες μετατροπής ΕΠΕ σε ΑΕ	1184
1. Μεταβολή νομικού τύπου και συνέχιση του ιδίου νομικού προσώπου.....	1184
2. Συνέχιση εκκρεμών δικών χωρίς διακοπή (άρθρο 67 παρ. 1 εδ. η' ΚΝ 2190/1920).....	1184
3. Μη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων - Ευθύνη - Ανυπαρξία καθολικής διαδοχής	1184
4. Σημείωση στο Υποθηκοφυλακείο και Κτηματολόγιο.....	1185
5. Παύση εξουσίας διαχειριστή ΕΠΕ.....	1185
6. Φορολογικές συνέπειες μετατροπής.....	1186
Θ. Συμμετοχή νέων μετόχων	1186
VI. Μετατροπή προσωπικής εταιρείας σε ΕΠΕ (άρθρο 53 Ν 3190/1955)....	1186
Α. Παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 51 Ν 3190/1955 (άρθρο 53 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	1187
Β. Εκτίμηση ενεργητικού και παθητικού προσωπικής εταιρείας κατ' άρθρο 9 ΚΝ 2190/1920 (άρθρο 53 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 51 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955)	1188
Γ. Συμφωνία των εταίρων της προσωπικής εταιρείας (άρθρο 53 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1188
Δ. Περιεχόμενο απόφασης εταίρων προσωπικής εταιρείας	1188

1. Δυνατότητα διατήρησης επωνυμίας προσωπικής εταιρείας (άρθρο 53 παρ. 3 και άρθρο 2 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	1188
2. Καταστατικό ΕΠΕ	1189
3. Τήρηση διατάξεων άρθρου 5 Ν 3190/1955 περί εισφορών σε είδος στην ΕΠΕ (άρθρο 53 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1189
4. Εταιρικό κεφάλαιο ΕΠΕ	1189
Ε. Συμβολαιογραφικό έγγραφο μετατροπής προσωπικής εταιρείας σε ΕΠΕ (άρθρο 53 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1189
ΣΤ. Καταχώριση στο ΓΕΜΗ - Κρίσιμος χρόνος μετατροπής - (άρθρο 53 παρ. 2 σε συνδυασμό προς άρθρο 51 παρ. 2 Ν 3190/1955 και άρθρο 15 παρ. 1 περιπτ. β' Ν 3419/2005) - Δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 16 παρ. 1 Ν 3419/2005 και αρ. 2 Ν 4250/2014).....	1190
Ζ. Έννομες συνέπειες μετατροπής προσωπικής εταιρείας σε ΕΠΕ	1190
VII. Μετατροπή ΕΠΕ σε προσωπική εταιρεία	1193
Α. Κάλυψη νομοθετικού κενού με τη νέα διάταξη του αρ. 283 Ν 4072/2012.....	1193
Β. Προϋποθέσεις	1193
1. Ομόφωνη απόφαση εταίρων.....	1193
2. Καταστατικό προσωπικής εταιρείας ως περιεχόμενο απόφασης	1194
3. Συμβολαιογραφικό έγγραφο.....	1194
4. Διατυπώσεις δημοσιότητας - Κρίσιμος χρόνος συντέλεσης μετατροπής (αρ. 283 παρ. 2 εδ. β' Ν 4072/2012).....	1194
Γ. Έννομες συνέπειες μετατροπής	1195
VIII. Μετατροπή ΝΕΠΑ σε ΕΠΕ (άρθρο 36 παρ. 4 Ν 3182/2003)	1195
IX. Μετατροπή ΕΠΕ σε ΝΕΠΑ (άρθρο 36 παρ. 2 και 3 Ν 3182/2003).....	1195
Α. Προϋποθέσεις.....	1195
Β. Καταχώριση και δημοσίευση απόφασης (άρθρο 36 παρ. 2 εδ. γ' Ν 3182/2003)	1195
Γ. Έννομες συνέπειες (άρθρο 36 παρ. 2 εδ. δ' και παρ. 3 Ν 3182/2003).....	1196
X. Μετατροπή ΕΠΕ σε αστικό συνεταιρισμό (άρθρο 16 παρ. 2 Ν 1667/1986)...	1196

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Ακυρότητα ΙΚΕ.....	1198
A. Συνδρομή λόγου ακυρότητας ΙΚΕ και δικαστική απόφαση (άρθρο 53 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	1198
1. Σύσταση ΙΚΕ χωρίς το απαιτούμενο συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο ή χωρίς αναφορά επωνυμίας ή σκοπού (άρθρο 53 παρ. 1 περιπτ. α' και β' Ν 4072/2012).....	1199
2. Σκοπός ΙΚΕ παράνομος ή αντίθετος στη δημόσια τάξη (άρθρο 53 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 4072/2012).....	1199
3. Ανικανότητα ιδρυτών ΙΚΕ για δικαιοπραξία (άρθρο 53 παρ. 1 περιπτ. δ' Ν 4072/2012).....	1199
4. Ακυρότητα ΙΚΕ κατά τις γενικές διατάξεις - Καταχρηστική ίδρυση (άρθρο 281 ΑΚ).....	1199
5. Ελλείψεις που δεν συνιστούν λόγους ακυρότητας ΙΚΕ.....	1200
6. Άκυρες διατάξεις του καταστατικού ΙΚΕ αντίθετες στον νόμο	1200
B. Ύπαρξη ΙΚΕ με νομική προσωπικότητα.....	1200
Γ. Δικαστική διαδικασία για κήρυξη ακυρότητας ΙΚΕ.....	1201
1. Άσκηση αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο (άρθρο 53 παρ. 2-3 και άρθρο 48 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	1201
2. Έκδοση διαπλαστικής δικαστικής απόφασης - Κήρυξη ακυρότητας, λύση ΙΚΕ και ορισμός εκκαθαριστών (άρθρο 53 παρ. 1 και 3 Ν 4072/2012).....	1201
3. Καταχώριση δικαστικής απόφασης στο ΓΕΜΗ (άρθρο 53 παρ. 5 εδ. α' Ν 4072/2012).....	1201
4. Δέσμευση τρίτων - Τριτανακοπή (άρθρο 53 παρ. 5 Ν 4072/2012)	1201
Δ. Ίαση ακυρότητας ΙΚΕ (άρθρο 53 παρ. 1 και 4 Ν 4072/2012)	1201
E. Ισχύς πράξεων άκυρης ΙΚΕ (άρθρο 53 παρ. 5 εδ. γ' Ν 4072/2012).....	1202
ΣΤ. Ακυρότητα καταστατικής ρήτρας ΙΚΕ περί περιορισμού του δικαιώματος ακύρωσης	1202

II. Ακυρότητα ΕΠΕ	1202
Α. Συνδρομή λόγου ακυρότητας ΕΠΕ και δικαστική απόφαση (άρθρο 7 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1203
1. Κατάργηση του λόγου ακυρότητας που σχετιζόταν με το ύψος του κεφαλαίου ΕΠΕ (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955 καταργηθέν με το νέο αρ. 4 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955)	1204
2. Παράλειψη αναφοράς επωνυμίας ή σκοπού ΕΠΕ (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955).....	1205
3. Σύσταση ΕΠΕ χωρίς αναφορά κεφαλαίου, μεριδίων και βεβαίωσης ιδρυτών ΕΠΕ (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955)	1205
4. Σύσταση ΕΠΕ χωρίς αναφορά σε στοιχεία εισφορών σε είδος (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955).....	1205
5. Σκοπός ΕΠΕ παράνομος ή αντίθετος στη δημόσια τάξη (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. β' Ν 3190/1955).....	1205
6. Ανικανότητα ιδρυτών ΕΠΕ για δικαιοπραξία (άρθρο 7 παρ. 1 περιπτ. γ' Ν 3190/1955).....	1206
7. Ακυρότητα μονοπρόσωπης ΕΠΕ λόγω παράβασης του άρθρο 43α παρ. 2 Ν 3190/1955.....	1206
8. Ακυρότητα ΕΠΕ κατά τις γενικές διατάξεις - Καταχρηστική ίδρυση (άρθρο 281 ΑΚ).....	1206
9. Ελλείψεις που δεν συνιστούν λόγους ακυρότητας ΕΠΕ	1207
Β. Άκυρες διατάξεις του καταστατικού ΕΠΕ αντίθετες στον νόμο.....	1207
Γ. Ύπαρξη ΕΠΕ με νομική προσωπικότητα	1208
Δ. Δικαστική διαδικασία.....	1208
1. Άσκηση αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο (άρθρο 7 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955)	1208
2. Έκδοση διαπλαστικής δικαστικής απόφασης - Κήρυξη ακυρότητας, λύση ΕΠΕ και ορισμός εκκαθαριστών (άρθρο 7 παρ. 2 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1210
3. Καταχώριση δικαστικής απόφασης στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (άρθρο 7 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955 και αρ. 16 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	1211
4. Δέσμευση των τρίτων - Τριτανακοπή (άρθρο 7 παρ. 3 εδ. β' και γ', άρθρο 8α παρ. 1 Ν 3190/1955 και αρ. 16 παρ. 3 Ν 3419/2005)	1211
Ε. Ίαση ακυρότητας ΕΠΕ (άρθρο 7 παρ. 4 Ν 3190/1955).....	1212
1. Ιάσιμοι λόγοι ακυρότητας ΕΠΕ	1212
2. Συμπλήρωση εταιρικής σύμβασης ΕΠΕ	1213
3. Ομόφωνη απόφαση των εταίρων ΕΠΕ.....	1213
4. Συμβολαιογραφικός τύπος	1213

5. Διατυπώσεις δημοσιότητας – Καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (άρθρο 7 παρ. 4 Ν 3190/1955, αρ. 15 παρ. 1 και 16 παρ. 1 Ν 3419/2005, αρ. 2 Ν 4250/2014).....	1214
6. Προθεσμία ίασης.....	1214
ΣΤ. Ισχύς πράξεων άκυρης ΕΠΕ και ευθύνη υπαιτίων εταίρων (άρθρο 7 παρ. 5 Ν 3190/1955).....	1214
Ζ. Ακυρότητα καταστατικής ρήτρας ΕΠΕ περί περιορισμού του δικαιώματος του άρθρου 7 παρ. 2 Ν 3190/1955	1214

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Συγχώνευση ΙΚΕ (άρθρα 108-115 Ν 4072/2012).....	1217
Α. Περιπτώσεις συγχώνευσης ΙΚΕ (άρθρο 108 Ν 4072/2012).....	1219
Β. ΙΚΕ με νομική προσωπικότητα	1220
Γ. ΙΚΕ σε εκκαθάριση	1220
Δ. Διαδικασία συγχώνευσης ΙΚΕ.....	1220
1. Απόφαση εταίρων για συγχώνευση - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρα 112, 68 παρ. 2 περιπτ. στ' και 72 παρ. 5 Ν 4072/2012).....	1220
2. Κατάρτιση κοινού σχεδίου συγχώνευσης - Καταστατικό νέας ΙΚΕ - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρο 109 Ν 4072/2012).....	1220
Ε. Έκθεση διαχειριστών ΙΚΕ.....	1221
ΣΤ. Προσωρινός ισολογισμός ΙΚΕ	1221
Ζ. Προστασία δανειστών ΙΚΕ (άρθρο 110 και άρθρο 112 παρ. 1 εδ. Β' Ν 4072/2012)	1222
Η. Κοινή δήλωση διαχειριστών ΙΚΕ για τήρηση διαδικασίας προστασίας δανειστών - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρο 112 παρ. 3 Ν 4072/2012).....	1223
Θ. Εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων ΙΚΕ (άρθρο 111 Ν 4072/2012)	1223
Ι. Πληροφόρηση εταίρων ΙΚΕ (άρθρο 112 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	1223
ΙΑ. Απόφαση εταίρων ΙΚΕ για έγκριση σχεδίου συγχώνευσης και καταστατικού - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρα 112, 68 παρ. 2 περιπτ. στ' και 72 παρ. 5 Ν 4072/2012)	1224
ΙΒ. Έννομα αποτελέσματα συγχώνευσης ΙΚΕ (άρθρο 113 Ν 4072/2012).....	1224
ΙΓ. Ακυρωσία και ακυρότητα της συγχώνευσης ΙΚΕ (άρθρο 114 Ν 4072/2012).....	1225

ΙΔ. Μη δίκαιη και μη λογική σχέση ανταλλαγής μεριδίων των συγχωνευόμενων ΙΚΕ (άρθρο 115 Ν 4072/2012)	1226
ΙΕ. Διασυννοριακές συγχωνεύσεις ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	1227
ΙΣΤ. Κίνητρα μετασχηματισμού επιχειρήσεων (άρθρο 116 παρ. 5 Ν 4072/2012) ...	1227
ΙΖ. Διάσπαση ΙΚΕ	1227
ΙΙ. Συγχώνευση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (άρθρα 54-55 Ν 3190/1955).....	1228
Α. Κατηγορίες συγχωνεύσεων, διάσπαση και απόσχιση κλάδου	1229
1. Γνήσια συγχώνευση περισσότερων ΕΠΕ.....	1229
2. Καταχρηστική συγχώνευση ΕΠΕ με εταιρείες άλλων νομικών τύπων.....	1229
3. Διάσπαση ΕΠΕ	1229
4. Απόσχιση κλάδου ΕΠΕ	1230
Β. Διατάξεις αναγκαστικού δικαίου στη συγχώνευση ΕΠΕ.....	1230
Γ. Προϋποθέσεις και διαδικασία γνήσιας συγχώνευσης ΕΠΕ.....	1230
1. Αποτίμηση περιουσίας ΕΠΕ	1230
2. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1230
3. Αύξηση και μείωση κεφαλαίου απορροφώσας ΕΠΕ.....	1231
4. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. ε' Ν 3190/1955).....	1232
5. Πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ εκπροσωπούντων τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου ή ομοφωνία (άρθρο 54 παρ. 1 και άρθρο 38 παρ. 1, 3 Ν 3190/1955)	1232
6. Τήρηση αρχής ίσης μεταχείρισης εταίρων ΕΠΕ.....	1232
7. Υπόδειγμα πρακτικών Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	1233
i. Υπόδειγμα πρακτικού της πρώτης φάσης περί έναρξης διαδικασιών συγχώνευσης ΕΠΕ	1233
ii. Υπόδειγμα πρακτικού δεύτερης φάσης περί έγκρισης της συγχώνευσης ΕΠΕ και ορισμού εκπροσώπου για την υπογραφή της συμβολαιογραφικής πράξης συγχώνευσης	1234
8. Μη τήρηση διαδικασίας μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ	1236
9. Συγχώνευση ΕΠΕ σε λειτουργία, σε εκκαθάριση και σε πτώχευση	1236
10. Δημοσιότητα περίληψης της απόφασης της συνέλευσης των συγχωνευόμενων ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1237
i. Σκοπός	1237
ii. Απαιτούμενες δημοσιεύσεις.....	1237
iii. Επιμέλεια διαχειριστών ή και εταίρων ΕΠΕ.....	1238
iv. Περιεχόμενο περίληψης	1239
v. Υπόδειγμα περίληψης αποφάσεων Συνελεύσεων Εταίρων ΕΠΕ για συγχώνευση	1239

vi. Ακυρότητα σύμβασης συγχώνευσης ΕΠΕ	1240
11. Αντιρρήσεις δανειστών ΕΠΕ	1240
i. Δανειστές ΕΠΕ δικαιούμενοι να διατυπώσουν αντιρρήσεις	1240
ii. Δίμηνη αποσβεστική προθεσμία διατύπωσης αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1241
iii. Έγγραφος τύπος αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1242
iv. Αιτιολόγηση αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ.....	1243
v. Υπόδειγμα εγγράφου αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ κατά της συγχώνευσης.....	1243
vi. Έννομες συνέπειες προβολής αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ.....	1244
vii. Οικιοθελής ικανοποίηση απαίτησης ή παροχή εγγυήσεων υπέρ δανειστών ΕΠΕ	1244
viii. Απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου για μείωση παρά τη διατύπωση αντιρρήσεων δανειστών ΕΠΕ (άρθρο 54 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	1245
α. Σκοπός	1245
β. Δικαίωμα της ΕΠΕ προς υποβολή αίτησης	1245
γ. Υπόδειγμα αίτησης της ΕΠΕ για συνέχιση της συγχώνευσης παρά την έγερση αντιρρήσεων δανειστών	1246
δ. Αρμόδιο δικαστήριο - διαδικασία.....	1247
ε. Προϋποθέσεις αποδοχής αίτησης της ΕΠΕ	1247
ix. Ακυρότητα συγχώνευσης ΕΠΕ	1248
12. Σύμβαση συγχώνευσης ΕΠΕ (άρθρο 55 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1249
i. Συμβολαιογραφική πράξη συγχώνευσης ΕΠΕ	1249
ii. Περιεχόμενο πράξης συγχώνευσης ΕΠΕ	1249
iii. Συμβαλλόμενοι στη σύμβαση συγχώνευσης ΕΠΕ	1250
13. Συστατική καταχώριση στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ της σύμβασης συγχώνευσης ΕΠΕ - Κρίσιμος χρόνος ολοκλήρωσης συγχώνευσης (άρθρο 55 παρ. 2 Ν 3190/1955 και άρθρα 15 παρ. 1 περιπτ. δ' και 16 παρ. 1 Ν 3419/2005).....	1250
14. Έννομες συνέπειες συγχώνευσης ΕΠΕ (άρθρο 55 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	1251
i. Λύση ΕΠΕ.....	1251
ii. Ίδρυση νέας ΕΠΕ και περάτωση συγχωνευόμενων	1251
iii. Οιονεί καθολική διαδοχή - Αυτοδίκαιη υποκατάσταση	1251
iv. Μερική συγχώνευση ΕΠΕ.....	1252
v. Μεταγραφή ακινήτων των συγχωνευόμενων ΕΠΕ	1252
vi. Κατεσχημένο ακίνητο ΕΠΕ.....	1253
vii. Επωνυμία - Μεταγραφή μεταβολών επωνυμίας ΕΠΕ	1253
viii. Σήμα.....	1253
ix. Εταιρική ιδιότητα - Αντικατάσταση μεριδίων ΕΠΕ.....	1253
x. Νέοι εταίροι ΕΠΕ	1254
xi. Ευθύνη έναντι δανειστών ΕΠΕ	1255
xii. Αξιώσεις μεταξύ συγχωνευόμενων ΕΠΕ.....	1255
xiii. Συμπληρωματικές εισφορές.....	1255

xiv. Συνέχιση εκκρεμών δικών χωρίς διακοπή (αρ. 55 παρ. 4 Ν 3190/1955)	1255
15. Δικαίωμα εξόδου εταίρων μειοψηφίας ΕΠΕ	1255
16. Ακυρότητα ΕΠΕ και ακυρότητα συγχώνευσης.....	1256
i. Διάκριση ακυροτήτων	1256
ii. Ακυρότητα απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ	1257
iii. Ακυρότητα σύμβασης συγχώνευσης ΕΠΕ	1257
iv. Ακυρότητα ΕΠΕ	1258
v. Ακυρότητα τροποποιήσεων καταστατικού απορροφώσας ΕΠΕ.....	1258
vi. Ίαση ακυρότητας συγχώνευσης ΕΠΕ.....	1258
vii. Επανάληψη πράξης ή συμπλήρωση στοιχείων	1258

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

I. Λύση ΙΚΕ και ΕΠΕ	1261
A. Λύση ΙΚΕ.....	1261
1. Λόγοι λύσης ΙΚΕ (άρθρο 103 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	1261
2. Επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης οφειλών ΙΚΕ (άρθρο 102 Ν 4072/2012)....	1263
3. Καταχώριση λύσης ΙΚΕ στο ΓΕΜΗ και δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (άρθρο 103 παρ. 2 Ν 4072/2012, αρ. 6 παρ. 2 και 2α, 15 παρ. 1 περιπτ. ε' και 16 παρ. 1 Ν 3419/2005)	1264
B. Λύση ΕΠΕ	1265
1. Λόγοι λύσης ΕΠΕ	1266
i. Κάθε περίπτωση λύσης ΕΠΕ προβλεπόμενη από τον νόμο (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. α' Ν 3190/1955)	1266
α. Νόμιμοι λόγοι λύσης ΕΠΕ βάσει του ειδικού δικαίου των ΕΠΕ.....	1266
β. Νόμιμοι λόγοι λύσης ΕΠΕ βάσει του γενικού δικαίου	1266
γ. Καταστατική πρόβλεψη εφαρμογής γενικών διατάξεων στη λύση ΕΠΕ.....	1268
δ. Αδυναμία περιορισμού ή αλλοίωσης νόμιμων λόγων λύσης ΕΠΕ με καταστατική ρήτρα	1268
ii. Κάθε περίπτωση λύσης ΕΠΕ προβλεπόμενη από το καταστατικό (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. α' και άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1269
α. Ελευθερία διαμόρφωσης καταστατικών λόγων λύσης ΕΠΕ.....	1269
β. Μη καταστρατήγηση νόμιμων λόγων λύσης ΕΠΕ	1269
γ. Αρχικό καταστατικό ΕΠΕ ή τροποποίηση με ομοφωνία	1270
δ. Ενδεικτικές περιπτώσεις λύσης ΕΠΕ	1270
ε. Μη σπουδαίοι λόγοι λύσης ΕΠΕ.....	1272
στ. Περιστατικά που δεν συνιστούν λόγους λύσης ΕΠΕ κατά τον νόμο, παρά μόνον αν υφίσταται σχετική καταστατική ρήτρα (άρθρο 44 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	1273

ζ. Υπόδειγμα ρήτρας καταστατικής λύσης ΕΠΕ	1274
iii. Απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. β' N 3190/1955)	1275
α. Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. α' και εδ. στ' N 3190/1955)	1275
β. Λύση ΕΠΕ αναίτια και χωρίς σπουδαίο λόγο	1276
γ. Αυξημένη πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ εκπροσωπούντων τα 3/4 του εταιρικού κεφαλαίου ή μικρότερη πλειοψηφία - Αντίθετη άποψη.....	1276
δ. Τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ και τήρηση συμβολαιογραφικού τύπου	1277
ε. Χρονικό σημείο λύσης ΕΠΕ - Καταχώριση στο ΓΕΜΗ (άρθρο 6 παρ. 2α περιπτ. ζ' και αρ. 15 παρ. 1 περιπτ. ε' N 3419/2005) – Δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ (αρ. 16 παρ. 1 N 3419/2005 και αρ. 2 N 4250/2014).....	1277
στ. Ευθύνη διαχειριστή ΕΠΕ	1278
ζ. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	1278
iv. Δικαστική απόφαση λύσης ΕΠΕ (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. γ' N 3190/1955)	1280
α. Αγωγή εταίρου ή εταίρων του 1/10 του κεφαλαίου της ΕΠΕ - Δικαίωμα μειοψηφίας....	1280
β. Σκοπός	1280
γ. Συνδρομή σπουδαίου λόγου λύσης ΕΠΕ.....	1282
δ. Κριτήρια για τη διαπίστωση συνδρομής σπουδαίου λόγου λύσης ΕΠΕ.....	1282
ε. Το στοιχείο της υπαιτιότητας του ενάγοντα ή/και των λοιπών εταίρων ΕΠΕ.....	1282
στ. Περιπτώσιολογία σπουδαίων λόγων λύσης ΕΠΕ	1283
ζ. Περιπτώσεις που δεν συνιστούν σπουδαίους λόγους λύσης ΕΠΕ	1290
η. Έσχατο μέσο άρσης του αδιεξόδου που δημιουργεί ο σπουδαίος λόγος λύσης της ΕΠΕ.....	1292
θ. Αδυναμία καταστατικής επαύξησης των νόμιμων προϋποθέσεων λύσης ΕΠΕ.....	1293
ι. Αρμόδιο δικαστήριο για την αγωγή λύσης ΕΠΕ - Εναγόμενη εταιρεία - Αναγκαστική ομοδικία λοιπών εταίρων	1294
ια. Διαφορά δεκτική συμβιβασμού με σύμπραξη και των μη διαδίκων εταίρων ΕΠΕ	1294
ιβ. Διαπλαστική δικαστική απόφαση ισχύουσα έναντι πάντων από την τελεσιδικία - Τριτανακοπή	1295
ιγ. Δημοσιότητα (άρθρο 44 παρ. 3 N 3190/1955)	1295
ιδ. Αδυναμία ανααιρετικού ελέγχου	1296
ιε. Υπόδειγμα αγωγής αναγκαστικής δικαστικής λύσης ΕΠΕ	1296
v. Συγκριτική επισκόπηση δικαιώματος εξόδου εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο (άρθρο 33 παρ. 2 εδ. α' ΚΠολΔ) και δικαιώματος λύσης	1297
vi. Συγκριτική επισκόπηση δικαιώματος αποκλεισμού εταίρου ΕΠΕ για σπουδαίο λόγο (άρθρο 33 παρ. 2 εδ. α' N 3190/1955) και δικαιώματος λύσης	1301
vii. Διορισμός προσωρινού ειδικού διαχειριστή για την αγωγή της αναγκαστικής λύσης ΕΠΕ.....	1302
α. Σπουδαίος λόγος σχετιζόμενος με τον διαχειριστή ΕΠΕ	1302
β. Σύγκρουση συμφερόντων διαχειριστή και εταιρείας ή έλλειψη διαχείρισης στην ΕΠΕ.....	1302
γ. Προηγούμενη απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ	1307

δ. Σκοπός η άρση της σύγκρουσης συμφερόντων	1308
ε. Νομική βάση (αρ. 69 ΑΚ)	1308
στ. Εξουσία περιορισμένη στη δίκη περί λύσης ΕΠΕ.....	1308
ζ. Διατήρηση λοιπών εξουσιών διαχειριστή ΕΠΕ και σχετικοί κίνδυνοι - Διεύρυνση εξουσιών προσωρινού διαχειριστή.....	1308
viii. Κήρυξη ΕΠΕ σε κατάσταση πτώχευσης (άρθρο 44 παρ. 1 περιπτ. δ' Ν 3190/1955)...	1309
ix. Δικαστική απόφαση για λύση ΕΠΕ μετά από αίτηση του εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου σε περίπτωση μη τήρησης της διαδικασίας μείωσης του κεφαλαίου για απόδοση σε αυτόν της αξίας της εταιρικής συμμετοχής του (άρθρο 43 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1310
x. Απώλεια του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ και απόφαση Συνέλευσης για λύση (άρθρο 45 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1310
α. Προϋπόθεση πρώτη: Απώλεια του ημίσεως του εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ με την έννοια της εταιρικής περιουσίας.....	1310
β. Προϋπόθεση δεύτερη: Σύγκληση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	1314
γ. Διακριτική ευχέρεια ή υποχρέωση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ προς λήψη μέτρων	1314
δ. Λήψη απόφασης λύσης ΕΠΕ κατ' άρθρο 45 παρ. 1 Ν 3190/1955 και διαδικασία.....	1315
ε. Λήψη απόφασης μείωσης κεφαλαίου ΕΠΕ κατ' άρθρο 45 παρ. 1 Ν 3190/1955 και διαδικασία.....	1316
στ. Λήψη απόφασης συνέχισης της ΕΠΕ	1316
ζ. Σπουδαίος λόγος λύσης ΕΠΕ η απώλεια του ημίσεως του κεφαλαίου με την έννοια της περιουσίας κατά την κρίση της Συνέλευσης και όχι του δικαστηρίου.....	1316
η. Σκοπός η προληπτική προστασία δανειστών και εταίρων ΕΠΕ	1317
θ. Ρήτρα καταστατικού ΕΠΕ.....	1317
xi. Δικαστική απόφαση για λύση ΕΠΕ μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον σε περίπτωση απώλειας του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου και ακολούθως μη τήρησης της διαδικασίας του άρθρου 45 παρ. 1 Ν 3190/1955 για σύγκληση της συνέλευσης με σκοπό την λύση ή την μείωση του κεφαλαίου (άρθρο 45 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1317
xii. Συγχώνευση ΕΠΕ (άρθρο 55 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1318
2. Δημοσιότητα λύσης ΕΠΕ (άρθρο 44 παρ. 3 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρα 6 παρ. 2 και 2α, 15 παρ. 1 περιπτ. ε' και 16 Ν 3419/2005, αρ. 2 Ν 4250/2014 και άρθρο 8 Ν 3190/1955).....	1318
ι. Γενικός κανόνας για τη δημοσιότητα της λύσης ΕΠΕ.....	1319
ii. Δημοσιότητα λύσης ΕΠΕ λόγω πτώχευσης (αρ. 6 παρ. 2 περιπτ. ε', στ', ζ', η' Ν 3419/2005).....	1319
iii. Λύση δυνάμει ρήτρας καταστατικού ΕΠΕ	1319
α. Καταγγελία από εταίρο ΕΠΕ	1320
β. Καταγγελία με δυνατότητα συνέχισης με τους λοιπούς εταίρους ΕΠΕ.....	1320
iv. Παρέλευση καταστατικής διάρκειας - αυτόματη λύση ΕΠΕ.....	1320
v. Δικαστική συμπαράσταση, θάνατος, λύση νομικού προσώπου εταίρου ΕΠΕ	1321
II. Αναβίωση ΙΚΕ και ΕΠΕ.....	1322
Α. Αναβίωση ΙΚΕ (άρθρο 105 παρ. 7 Ν 4072/2012)	1322

B. Αναβίωση ΕΠΕ (αναλογική εφαρμογή άρθρου 47α παρ. 4 ΚΝ 2190/1920)	1322
1. Νομική βάση για αναβίωση ΕΠΕ - Αναλογική εφαρμογή κανόνων της ΑΕ.....	1323
2. Προϋποθέσεις αναβίωσης ΕΠΕ	1323
i. Λήψη απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ.....	1323
ii. Αυξημένη πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων ΕΠΕ που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του εταιρικού κεφαλαίου	1323
iii. Μη υποχρέωση συναίνεσης εταίρου ΕΠΕ σε αναβίωση - Μη κατάχρηση δικαιώματος	1325
iv. Μη έναρξη διανομής εταιρικής περιουσίας της ΕΠΕ	1325
v. Τροποποίηση καταστατικού ΕΠΕ	1325
vi. Συμβολαιογραφικό έγγραφο για αναβίωση ΕΠΕ.....	1326
vii. Διατυπώσεις δημοσιότητας αναβίωσης ΕΠΕ	1326
3. Αποκλεισμός αναβίωσης ΕΠΕ.....	1327
i. Νόμιμος αποκλεισμός αναβίωσης ΕΠΕ ανάλογα με τον λόγο λύσης.....	1327
ii. Καταστατικός αποκλεισμός αναβίωσης ΕΠΕ.....	1328
4. Έξοδος διαφωνούντος εταίρου ΕΠΕ	1329
5. Παράταση διάρκειας μετά τη λήξη της ΕΠΕ	1329
i. Η απόφαση παράτασης μετά τη λήξη ως ειδική περίπτωση αναβίωσης της ΕΠΕ	1329
ii. Πράξεις μεταξύ χρόνου λύσης και αναβίωσης ΕΠΕ	1329
III. Εκκαθάριση ΙΚΕ και ΕΠΕ	1331
A. Εκκαθάριση ΙΚΕ (άρθρα 104-105 Ν 4072/2012).....	1331
1. Στάδιο εκκαθάρισης ΙΚΕ (άρθρο 104 παρ. 1 εδ. α' και β' Ν 4072/2012)	1332
2. Επωνυμία ΙΚΕ (άρθρο 104 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012)	1332
3. Πρόσωπο εκκαθαριστή ΙΚΕ (άρθρο 104 παρ. 3 Ν 4072/2012)	1332
4. Εξουσία και αρμοδιότητες εταιρικών οργάνων και εκκαθαριστή ΙΚΕ (άρθρο 104 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	1334
5. Αναλογική εφαρμογή διατάξεων διαχειριστή ΙΚΕ (άρθρο 104 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	1334
6. Εργασίες εκκαθάρισης ΙΚΕ (άρθρο 105 Ν 4072/2012)	1334
i. Απογραφή - οικονομικές καταστάσεις ΙΚΕ.....	1334
ii. Παράδοση διαχείρισης ΙΚΕ.....	1334
iii. Περάτωση εκκρεμών υποθέσεων ΙΚΕ και ρευστοποίηση εταιρικής περιουσίας (άρθρο 105 παρ. 2 Ν 4072/2012)	1335
iv. Εταίροι κεφαλαιακών, εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 105 παρ. 3 Ν 4072/2012)	1335
v. Διάρκεια εκκαθάρισης ΙΚΕ μεγαλύτερη της τριετίας (άρθρο 105 παρ. 4 Ν 4072/2012 και αναλογική εφαρμογή άρθρου 49 παρ. 6 ΚΝ 2190/1920).....	1336
vi. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις περάτωσης εκκαθάρισης ΙΚΕ	1337
vii. Διανομή στους εταίρους ΙΚΕ (άρθρο 105 παρ. 5 Ν 4072/2012)	1337

viii. Περάτωση εκκαθάρισης και περάτωση της ΙΚΕ	1337
B. Εκκαθάριση ΕΠΕ (άρθρο 46 ΚΝ 2190/1920)	1337
1. Αυτοδίκαιη και υποχρεωτική έναρξη εκκαθάρισης ΕΠΕ με τη λύση εκτός από την περίπτωση της πτώχευσης (άρθρο 46 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1339
2. Συνέχιση νομικής προσωπικότητας ΕΠΕ και ικανότητας δικαίου και παράστασης στο δικαστήριο (άρθρο 46 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955)	1339
3. Διατήρηση αρχής αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της ΕΠΕ και της εταιρικής περιουσίας	1340
4. Μετατροπή από τον νόμο του παραγωγικού σκοπού σε σκοπό εκκαθάρισης της ΕΠΕ	1340
5. Προσθήκη στην επωνυμία της ΕΠΕ της φράσης «υπό εκκαθάριση» (άρθρο 46 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1341
6. Περιορισμός εξουσίας εταιρικών οργάνων από τον σκοπό της εκκαθάρισης της ΕΠΕ (άρθρο 46 παρ. 2 Ν 3190/1955)	1341
7. Εξόφληση από την ΕΠΕ δανείων προς εταίρους κατά τη λύση της από οποιαδήποτε αιτία πλην της πτώχευσης (άρθρο 32 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	1342
8. Όχι διακοπή εκκρεμών δικών της ΕΠΕ	1342
9. Εφαρμοστέες διατάξεις για την εκκαθάριση ΕΠΕ (άρθρα 46-50 και αναλογική εφαρμογή άρθρου 16 επ. Ν 3190/1955).....	1342
10. Πρόσωπα εκκαθαριστών ΕΠΕ και αποκλειστική νομιμοποίηση αυτών (άρθρο 47 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	1343
i. Νόμιμοι εκκαθαριστές ΕΠΕ - Κατ' αρχήν διενέργεια εκκαθάρισης από τους διαχειριστές	1343
ii. Καταστατικοί εκκαθαριστές ΕΠΕ - Δυνατότητα διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης ...	1344
iii. Συμβατικοί εκκαθαριστές ΕΠΕ - Ορισμός αυτών από τη Συνέλευση των Εταίρων - Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. ε' Ν 3190/1955)	1345
iv. Υπόδειγμα απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ για ορισμό εκκαθαριστών	1348
11. Εκκαθαριστής ΕΠΕ νομικό πρόσωπο	1349
12. Παύση εξουσίας διαχειριστών ΕΠΕ - Παράδοση διαχείρισης - Ασφαλιστικά μέτρα κατά διαχειριστή που δεν παραδίδει τη διαχείριση (άρθρα 731, 732, 946 και 947 ΚΠολΔ).....	1349
13. Ανάκληση εκκαθαριστών ΕΠΕ.....	1351
14. Ανάκληση καταστατικών εκκαθαριστών ΕΠΕ (άρθρο 47 παρ. 2 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 19 παρ. 1 Ν 3190/1955 αναλογικά εφαρμοζόμενο)....	1352
i. Συνδρομή σπουδαίου λόγου ανάκλησης εκκαθαριστών ΕΠΕ (άρθρο 47 παρ. 2 και άρθρο 19 παρ. 1 και 3 Ν 3190/1955)	1352
ii. Απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ, εκτός αν πρόκειται για διμελή ΕΠΕ (αναλογική εφαρμογή άρθρου 19 παρ. 1 Ν 3190/1955 περί ανάκλησης διαχειριστών) - Αποκλειστική αρμοδιότητα Συνέλευσης (άρθρο 14 παρ. 2 εδ. ε' Ν 3190/1955) - Εξαίρεση επί αδυναμίας σχηματισμού πλειοψηφίας (επιχ. άρθρο 786 παρ. 3 ΚΠολΔ) ...	1354

α. Αναγκαιότητα απόφασης Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	1354
β. Αρμοδιότητα και απαιτούμενη πλειοψηφία	1355
γ. Δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου του ανακαλούμενου και συνυπολογισμού της μερίδας του	1356
δ. Υπόδειγμα απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για ανάκληση εκκαθαριστή.....	1356
iii. Υποβολή αίτησης ανάκλησης εκκαθαριστή ΕΠΕ και λήψη απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο (αρ. 739, 740 και 786 παρ. 3 ΚΠολΔ) - Υπόδειγμα αίτησης	1358
iv. Αίτημα παράδοσης εταιρικών εγγράφων και αντικειμένων της εκκαθάρισης της ΕΠΕ στους αντικαταστάτες εκκαθαριστές.....	1361
v. Ανάκληση ή μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης αντικατάστασης εκκαθαριστή ΕΠΕ (άρθρο 758 ΚΠολΔ).....	1362
vi. Ένδικα μέσα και τριτανακοπή κατά της δικαστικής απόφασης αντικατάστασης εκκαθαριστή ΕΠΕ	1363
vii. Ορισμός εκκαθαριστή ΕΠΕ για ορισμένο ή αόριστο χρόνο (άρθρο 19 παρ. 1 Ν 3190/1955)	1363
viii. Μη αναγκαίος συμβολαιογραφικός τύπος ανάκλησης εκκαθαριστή ΕΠΕ	1363
ix. Διόρθωση διάταξης καταστατικού ΕΠΕ για εναρμόνιση με δικαστική απόφαση	1364
x. Ακυρότητα αντίθετης ρήτρας καταστατικού ΕΠΕ.....	1364
xi. Κριτική θεώρηση του άρθρου 47 παρ. 2 Ν 3190/1955 σε συνδυασμό προς άρθρο 19 παρ. 1 Ν 3190/1955 στο πλαίσιο της ΕΠΕ.....	1365
xii. Δυνατότητα διορισμού ή αντικατάστασης προσωρινών εκκαθαριστών ΕΠΕ ως ασφαλιστικού μέτρου (άρθρο 47 παρ. 2, αναλογική εφαρμογή άρθρου 19 παρ. 1 εδ. γ' Ν 3190/1955 και άρθρου 732 ΚΠολΔ)	1365
15. Ανάκληση νομίμων ή συμβατικών εκκαθαριστών ΕΠΕ με απόφαση της Συνέλευσης των Εταίρων (άρθρο 47 παρ. 3 Ν 3190/1955)	1366
i. Ανάκληση εκκαθαριστών ΕΠΕ και χωρίς σπουδαίο λόγο - Αδιάφορη η αιτία.....	1366
ii. Ανάκληση εκκαθαριστών ΕΠΕ κατά πάντα χρόνο	1366
iii. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	1367
iv. Υπόδειγμα απόφασης της Συνέλευσης των Εταίρων ΕΠΕ για ανάκληση εκκαθαριστή ΕΠΕ και ορισμό νέου εκκαθαριστή	1367
16. Ανάκληση συμβατικών ή νομίμων εκκαθαριστών ΕΠΕ με δικαστική απόφαση (άρθρο 47 παρ. 4 Ν 3190/1955)	1368
i. Συνδρομή σπουδαίου λόγου ανάκλησης εκκαθαριστή ΕΠΕ	1369
ii. Αίτηση εταίρων του 1/10 του κεφαλαίου της ΕΠΕ ή μικρότερου ποσοστού - Δικαίωμα μειοψηφίας	1370
iii. Υποβολή αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο - Εκουσία δικαιοδοσία (άρθρο 786 παρ. 3 ΚΠολΔ).....	1370
iv. Έκδοση δικαστικής απόφασης - Απουσία διακριτικής ευχέρειας	1370
v. Προσωρινή ανάκληση συμβατικών ή νομίμων εκκαθαριστών ΕΠΕ ως ασφαλιστικό μέτρο με δικαστική απόφαση (άρθρο 47 παρ. 4 εδ. β' Ν 3190/1955)	1370
vi. Υπόδειγμα αίτησης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για ανάκληση εκκαθαριστή ΕΠΕ και ορισμό προσωρινού εκκαθαριστή με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.....	1371

17. Λοιποί λόγοι παύσης εξουσίας εκκαθαριστών ΕΠΕ πλην ανάκλησης.....	1373
18. Δημοσιότητα διορισμού, παύσης και τρόπου άσκησης εξουσίας εκκαθαριστών ΕΠΕ (άρθρο 47 παρ. 5 Ν 3190/1955, αρ. 6 παρ. 2α περιπτ. θ' και αρ. 16 Ν 3419/2005, αρ. 2 Ν 4250/2014)	1373
19. Έναρξη εκκαθάρισης ΕΠΕ.....	1375
i. Απογραφή εταιρικής περιουσίας ΕΠΕ (άρθρο 48 εδ. α' Ν 3190/1955)	1375
ii. Ισολογισμός (χρηματοοικονομικές καταστάσεις) έναρξης εκκαθάρισης ΕΠΕ και δημοσίευση αυτού (άρθρο 48 εδ. α' Ν 3190/1955)	1377
(α) Δημοσιότητα μέχρι την 31.12.2015.	1377
(β) Δημοσιότητα μετά την 31.12.2015.....	1378
iii. Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων έναρξης εκκαθάρισης ΕΠΕ από τη Συνέλευση και απαλλαγή διαχειριστών.....	1379
20. Πορεία εκκαθάρισης ΕΠΕ.....	1379
i. Ενιαία διαχειριστική περίοδος	1379
ii. Ετήσιος προσωρινός ισολογισμός κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης της ΕΠΕ (άρθρο 48 εδ. β' Ν 3190/1955) - Αρχή της ενότητας του σταδίου εκκαθάρισης.....	1379
iii. Έγκριση ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ΕΠΕ από τη Συνέλευση, απαλλαγή εκκαθαριστών και δημοσιότητα ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων (άρθρο 46 παρ. 3 σε συνδυασμό προς άρθρο 14 παρ. 2 εδ. β' και γ' Ν 3190/1955)	1380
21. Διαχείριση και εκπροσώπηση της ΕΠΕ από τους εκκαθαριστές (άρθρο 49 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955 και άρθρο 65 εδ. α' και 74 εδ. α' ΑΚ)	1381
i. Έκταση εξουσίας εκκαθαριστών και δέσμευση της ΕΠΕ (άρθρο 18 Ν 3190/1955 αναλογικά εφαρμοζόμενο σε συνδυασμό προς άρθρο 46 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	1381
ii. Δέσμευση της ΕΠΕ έναντι τρίτων (άρθρο 18 Ν 3190/1955 αναλογικά εφαρμοζόμενο σε συνδυασμό προς άρθρο 46 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	1382
22. Δυνατότητα διενέργειας νέων πράξεων από την υπό εκκαθάριση ΕΠΕ με σκοπό την περάτωση των εκκρεμών υποθέσεων (άρθρο 49 παρ. 2 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1383
23. Συλλογική εκκαθάριση ΕΠΕ, εκτός αν ορίζεται άλλως στο καταστατικό (άρθρο 49 παρ. 1 εδ. β' Ν 3190/1955)	1384
24. Υποχρέωση περάτωσης εκκρεμών υποθέσεων ΕΠΕ αμελλητί (άρθρο 49 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955)	1386
25. Λύση ή καταγγελία σύμβασης λόγω λύσης ΕΠΕ	1386
26. Υποχρέωση εξόφλησης χρεών και είσπραξης απαιτήσεων της ΕΠΕ (άρθρο 49 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955) - Διακριτική ευχέρεια - Καλή πίστη.....	1387
27. Υποχρέωση ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας (άρθρο 49 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1388
i. Υποχρέωση από τον νόμο.....	1388
ii. Τίμημα και λοιποί όροι ρευστοποίησης της περιουσίας της ΕΠΕ	1389
iii. Χρόνος ρευστοποίησης.....	1389

iv. Εκποίηση επιχείρησης ή επιμέρους στοιχείων της περιουσίας της ΕΠΕ.....	1390
v. Ικανοποίηση τρίτων με δόση αντί καταβολής.....	1390
vi. Διαδικασία ρευστοποίησης της περιουσίας της ΕΠΕ με ελεύθερη εκκαθάριση.....	1390
28. Υποχρέωση αποδοτικής οικονομικής εκμετάλλευσης μέχρι τη ρευστοποίηση της περιουσίας της ΕΠΕ (άρθρο 49 παρ. 2 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1391
29. Διακριτική ευχέρεια εκκαθαριστών και εξουσία Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ.....	1391
30. Ευθύνη εκκαθαριστών ΕΠΕ (άρθρο 26, 46 παρ. 3 και 60 Ν 3190/1955, άρθρο 75 ΑΚ και άρθρο 458 ΠΚ).....	1392
31. Ακυρότητα καταστατικών ρητρών και αποφάσεων Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ...	1393
32. Πτώχευση κατά την εκκαθάριση ΕΠΕ.....	1393
33. Περάτωση εκκαθάρισης ΕΠΕ.....	1394
i. Κατάρτιση, έγκριση από τη Συνέλευση των Εταίρων της ΕΠΕ και δημοσιότητα τελικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων εκκαθάρισης (άρθρο 50 εδ. α' Ν 3190/1955).....	1394
(α) Δημοσιότητα μέχρι την 31.12.2015	1394
(β) Δημοσιότητα μετά την 31.12.2015.....	1395
ii. Διανομή προϊόντος εκκαθάρισης στους εταίρους ΕΠΕ (άρθρο 46 παρ. 1 εδ. β' και άρθρο 50 εδ. β' Ν 3190/1955).....	1396
α. Εκκαθάριση ΕΠΕ με στενή και ευρεία έννοια	1396
β. Έννοια προϊόντος εκκαθάρισης ΕΠΕ και διανομής και αμελλητί τέλεση.....	1396
γ. Ποσοστό συμμετοχής στο διανεμόμενο προϊόν εκκαθάρισης ΕΠΕ ανάλογα με τη μερίδα συμμετοχής	1397
δ. Ανυπαρξία δικαιώματος επικαρπωτή εταιρικού μεριδίου	1398
ε. Γένεση ενοχικής αξίωσης εταίρου ΕΠΕ.....	1398
στ. Τρόποι διανομής: Διανομή χρημάτων ή αυτούσια διανομή	1399
ζ. Ρήτρα καταστατικού ΕΠΕ λόγω ανυπαρξίας νόμιμης ρύθμισης	1400
η. Απόφαση Συνέλευσης Εταίρων ΕΠΕ επί ανυπαρξίας καταστατικής ρήτρας.....	1401
θ. Απόφαση εκκαθαριστών ΕΠΕ επί ανυπαρξίας καταστατικής ρήτρας και απόφασης Συνέλευσης	1403
i. Ικανοποίηση τρίτων ως προϋπόθεση αυτούσιας διανομής στην ΕΠΕ.....	1403
ια. Τρόπος διεξαγωγής αυτούσιας διανομής.....	1403
34. Περάτωση εκκαθάρισης και νομικής προσωπικότητας της ΕΠΕ	1404
i. Περάτωση εκκαθάρισης ΕΠΕ με ευρεία έννοια	1404
ii. Περάτωση παρά την ύπαρξη αξιώσεων άγνωστων στην ΕΠΕ.....	1405
iii. Περάτωση νομικού προσώπου με την περάτωση της υπό ευρεία έννοια εκκαθάρισης της ΕΠΕ	1406
iv. Λύση εννόμων σχέσεων με περάτωση εκκαθάρισης λόγω περάτωσης του νομικού προσώπου της ΕΠΕ	1407

35. Εμφάνιση αξίωσης ή περιουσίας μετά το πέρας της εκκαθάρισης της ΕΠΕ.....	1407
i. Αναβίωση εκκαθάρισης της ΕΠΕ.....	1407
ii. Αξίωση κατά των εταίρων της ΕΠΕ ατομικά.....	1408
iii. Έλλειψη παθητικής νομιμοποίησης περατωθείσας ΕΠΕ και απόρριψη αγωγής.....	1409
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	1411
ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ.....	1417
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	1427

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Από το 2012, οπότε και κυκλοφόρησε η πρώτη έκδοση του «ΙΚΕ και ΕΠΕ», συντελέστηκαν δομικές διαρθρωτικές αλλαγές στο δίκαιο της ΙΚΕ και της ΕΠΕ. Οι αλλαγές αυτές, που μας δίνουν το δικαίωμα να μιλάμε για ένα νέο δίκαιο της ΙΚΕ και της ΕΠΕ, κινούνται σε τρία κατ' αρχήν επίπεδα:

ΠΡΩΤΟ και κυριότερο, εισήχθησαν στο ελληνικό δίκαιο τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, με τα οποία ξαναγράφηκε από την αρχή συνολικά το λογιστικό δίκαιο όλων των εταιρικών μορφών, και άρα και των ΕΠΕ και των ΙΚΕ. Με τον νέο Ν. 4308/2014 οι εταιρείες πλέον εντάσσονται σε μία ευρύτερη νομική έννοια, τις οντότητες, και χωρίζονται σε κατηγορίες ανάλογα με το μέγεθός τους. Παράλληλα ρυθμίζονται κεντρικά και συνολικά όλα τα ζητήματα σχετικά με τα λογιστικά συστήματα και αρχεία, τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όπως καλούνται πλέον οι γνωστές μας ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τους κανόνες επιμέτρησης των καταχωριζόμενων στοιχείων. Ειδικές διατάξεις προβλέπουν τα σχετικά με τις ενοποιημένες καταστάσεις, ενώ το πλέον εντυπωσιακό είναι ένα πλήρες λεξικό όρων που έχει ενταχθεί στον νόμο ως Παράρτημα μαζί με την ισοδύναμη αγγλική ορολογία, αποκτώντας ισχύ νόμου.

Το νέο αυτό κεντρικό νομοθέτημα, που πρέπει να εφαρμόζεται παράλληλα με τη φορολογική νομοθεσία, δεν θα μπορούσε να γίνει κατανοητό χωρίς τα πολύ χρήσιμα παραδείγματα, πίνακες και επεξηγήσεις της ΠΟΛ. 1003/31.12.2014, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1024/21.1.2015.

Το βιβλίο αυτό στη δεύτερη έκδοσή του περιέχει ένα εντελώς νέο τμήμα, που από μόνο του θα μπορούσε να είναι ένα νέο αυτοτελές βιβλίο: Μία αναλυτική κατ' άρθρο ερμηνευτική παρουσίαση των διατάξεων του Ν. 4308/2014 με τον εξής πρωτότυπο τρόπο: Σε κάθε διάταξη του νόμου έχουν ενταχθεί σε ενιαίο συγγραφικά και ερμηνευτικά κείμενο οι αντίστοιχες διατάξεις της πολυσέλιδης και αναλυτικότητας Εγκυκλίου μαζί με πίνακες και εφαρμοστικά παραδείγματα αυτών, ώστε τελικώς να αποτελεί έναν πλήρη θεωρητικό και πρακτικό ερμηνευτικό οδηγό για κάθε ενδιαφερόμενο.

Παράλληλα με τον νέο μνημονιακό Ν. 4336/2015 ενοποιείται συνολικά για όλες τις εταιρικές μορφές και το δίκαιο του τακτικού ελέγχου, το οποίο επίσης συμπεριλαμβάνεται σε αυτοτελές κεφάλαιο στο νέο αυτό βιβλίο.

Τόσο το ενιαίο εταιρικό λογιστικό δίκαιο όσο και το ενιαίο δίκαιο του τακτικού ελέγχου συνοδεύονται από οριζόντια κατάργηση όλων των μέχρι τώρα σχετικών διατάξεων όλων των εταιρικών μορφών.

Το νέο ενιαίο εταιρικό λογιστικό δίκαιο και το νέο ενιαίο δίκαιο του τακτικού ελέγχου των εταιρειών αναπτύσσονται στο νέο βιβλίο κατά τρόπο ενιαίο για όλες τις εταιρικές μορφές.

ΔΕΥΤΕΡΗ μεγάλη αλλαγή στο δίκαιο της ΙΚΕ και της ΕΠΕ είναι αυτή της κατάργησης όλων των διατάξεων περί ελαχίστου καταβεβλημένου κεφαλαίου σε αυτές με τους αδελφούς νόμους 4155/2013 και 4156/2013. Και ναι μεν στην ΙΚΕ ήδη το κεφάλαιο είχε ορισθεί σε ένα ευρώ, στην ΕΠΕ όμως μέχρι λίαν προσφάτως ανερχόταν στα 24.000 ευρώ. Το εντυπωσιακό είναι ότι τελικώς με την κατάργηση αυτών των διατάξεων ο νομοθέτης κατασκευάζει το θεωρητικό

σχήμα δύο κεφαλαιουχικών εταιρειών χωρίς κεφάλαιο μέσα από ένα ενιαίο σύστημα εκμνηστενισμού της σημασίας του εταιρικού κεφαλαίου.

Και βέβαια, οι αλλαγές αυτές ανοίγουν με πιο έντονο τρόπο το ζήτημα της προστασίας των τρίτων στη νέα «μετακεφαλαιουχική» εταιρική εποχή, στην εποχή του νέου δικαίου του κεφαλαίου της ΙΚΕ και της ΕΠΕ, των κεφαλαιουχικών εταιρειών χωρίς κεφάλαιο, στην πορεία από την τυπική κεφαλαιακή φερεγγυότητα των αριθμών στην ουσιαστική επιχειρηματική αξιοπιστία των προσώπων.

Και σε αυτό το θέμα, ΙΚΕ και ΕΠΕ διάγουν βίους παράλληλους, αφού η ρύθμιση είναι πρακτικά ταυτόσημη. Το νέο βιβλίο έχει προσαρμόσει και όλες τις άλλες περιπτώσεις και διατάξεις που επηρεάζονται από την αλλαγή αυτή.

ΤΡΙΤΗ δομική αλλαγή είναι αυτή που συντελείται κεντρικά με την ολοκλήρωση της θέσπισης και ρύθμισης ενός ευέλικτου ΕΝΙΑΙΟΥ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ κεντρικού ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ στην ηλεκτρονική εποχή. Στο νέο βιβλίο αναλύεται πλέον το νέο ενιαίο εταιρικό δίκαιο της δημοσιότητας, το οποίο είναι κατ' αρχήν ενιαίο για όλες τις εταιρικές μορφές. Η ηλεκτρονική εταιρική διαφάνεια μπορεί να θεωρηθεί ως μία πρώτη απάντηση στο αίτημα προστασίας των τρίτων.

Μετά από πολλές δεκαετίες και παραλλαγές, καταργείται το Τεύχος ΑΕ-ΕΠΕ και ΓΕΜΗ του ΦΕΚ (Ν. 4250/2014) και η δημοσιότητα συντελείται πλέον αποκλειστικά μέσω του διαδικτυακού τόπου του ΓΕΜΗ, ενώ η σχετική διαδικασία ολοκληρώνεται την 1.1.2016 με πλήρη κυριαρχία της αποκλειστικής ηλεκτρονικής εταιρικής δημοσιότητας και κατάργηση όλων των άλλων ειδών μη ηλεκτρονικών δημοσιεύσεων. Ταυτόχρονα, όλα πλέον γίνονται ηλεκτρονικά. Παράβολα, αιτήσεις, πιστοποιητικά και άλλα. Η δημοσιότητα καθίσταται υποχρεωτικά ηλεκτρονική, ευέλικτη και προσβάσιμη χωρίς ιδιαίτερο κόστος στον καθένα. Ακόμη και ένα απλό πιστοποιητικό δεν μπορεί κάποιος να το λάβει πλέον μεταβαίνοντας ο ίδιος στο ΓΕΜΗ, αλλά πρέπει να το ζητήσει και να το λάβει ηλεκτρονικά μέσα από το υποχρεωτικό ηλεκτρονικό σύστημα επαφών με το ΓΕΜΗ.

Ξεχωριστά αναπτύσσεται και το νέο δίκαιο των ρυθμίσεων ηλεκτρονικής υποβολής μισθωτηρίων, υπομισθωτηρίων και παραχωρητηρίων χρήσης ακινήτων, όπως θεσμοθετήθηκε με τις νέες ΠΟΛ. 1013/2014, ΠΟΛ. 1028/2015 και ΠΟΛ. 1030/2015.

Στο νέο βιβλίο εντάσσεται πλέον κατά τρόπο ενιαίο για όλες τις εταιρικές μορφές κατ' άρθρο ανάλυση και ερμηνεία του Ν. 3419/2005 που καθιέρωσε το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και του Ν. 3853/2010 για την Υπηρεσία Μίας Στάσης με όλες τις τροποποιήσεις τους και τις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις και Εγκυκλίους (ΥΑ Κ2-4946/30.10.2014, ΠΟΛ. 1163/3.7.2013, ΠΟΛ. 1131/1.7.2015 και άλλες) και αναλύεται για όλους τους εταιρικούς τύπους η διαδικασία ίδρυσης εταιρειών, η οποία είναι πλέον ενιαία για όλους τους εταιρικούς τύπους με κάποιες παραλλαγές και εξαιρέσεις. Υποδείγματα και αναλύσεις συνθέτουν και αυτό το νέο τμήμα της δεύτερης έκδοσης, κατανοητές και χρήσιμες για τον καθένα, θεωρητικό και πρακτικό.

Στα ανωτέρω πρέπει να προστεθεί και η σημείωση των αλλαγών με βάση τον νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που θεσπίστηκε με τον μνημονιακό Ν. 4335/2015 με ισχύ από 1.1.2016 στις περισσότερες νέες διατάξεις του.

Μέσα από όλα τα παραπάνω διαπιστώνουμε μία ΝΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ του εταιρικού δικαίου: Από τη νομοθέτηση ανά εταιρική μορφή, προς τη νομοθέτηση ενιαίων κεντρικών διατάξεων

για όλες τις εταιρικές μορφές με εξαιρέσεις και παραλλαγές για τις επιμέρους περιπτώσεις. Το νέο βιβλίο παρουσιάζει αυτό το ΝΕΟ δίκαιο ΙΚΕ και ΕΠΕ μέσα στο νέο πλαίσιο τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά για κάθε ενδιαφερόμενο. Ας ελπίσουμε ότι η νέα φιλοσοφία του εταιρικού νομοθέτη ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ θα καταστήσει το εταιρικό δίκαιο γενικά πιο φιλικό στους νέους και παλαιούς επιχειρηματίες που αγωνίζονται στα δύσκολα, και όπως φαίνεται, ατέλειωτα, χρόνια της κρίσης.

Αθήνα, Οκτώβριος 2015

Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος,
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω,
Δ.Ν., LL.M. (L.S.E.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΙΚΕ ΚΑΙ ΕΠΕ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΗΣ

I. Εταιρική δικαιοπραξία - Η ΙΚΕ ως νέα εταιρική μορφή.....	22
II. Τύπος ιδρυτικής πράξης ΙΚΕ και ΕΠΕ ...	23
A. Ιδιωτικό έγγραφο σύστασης ΙΚΕ και εξαιρέσεις (άρθρο 49 παρ. 2 Ν 4072/2012)	23
B. Συμβολαιογραφική πράξη σύστασης ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 1 Ν 3190/1955).....	23
III. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ	24
A. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 Ν 4072/2012)	24
B. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 Ν 3190/1955).....	35
IV. Ειδικά επί των κεφαλαιακών, εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών στην ΙΚΕ (άρθρα 78 και 79 Ν 4072/2012).....	57
V. Επικαρπία και ενέχυρο επί εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ και ΙΚΕ (άρθρο 75 παρ. 4 Ν 4072/2012).....	74
VI. Ειδικά επί της εισφοράς του εταιρικού κεφαλαίου ΕΠΕ σε είδος (άρθρο 5 παρ. 1 και 2 Ν 3190/1955).....	76
VII. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ	81
A. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 2 Ν 4072/2012)	81
B. Προαιρετικό περιεχόμενο καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 3 Ν 3190/1955).....	83
VIII. Καταστατικό ΙΚΕ σε αλλοδαπή γλώσσα	86
IX. Απαγόρευση έκδοσης μετοχών ΙΚΕ και ΕΠΕ - Έκδοση εγγράφου που αποδεικνύει την εταιρική ιδιότητα του εταίρου ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρο 1 παρ. 2 και άρθρο 27 παρ. 2 Ν 3190/1955 και άρθρο 75 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	87
X. Λοιπά χαρακτηριστικά ΙΚΕ και ΕΠΕ	88
A. Κτήση αντικειμενικώς της εμπορικής ιδιότητας από την ΙΚΕ και την ΕΠΕ (άρθρο 3 παρ. 1 Ν 3190/1955 και άρθρο 43 παρ. 1 Ν 4072/2012).....	88
XI. ΕΠΕ και ΙΚΕ υπό ίδρυση	90
A. Στάδια και νομική αντιμετώπιση στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ.....	90
B. Υπαναχώρηση ιδρυτή εταίρου πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας κατά την ίδρυση ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 5 εδ. α' Ν 3190/1955) - Καταγγελία	91
Γ. Θάνατος, πτώχευση ή θέση εταίρου υπό δικαστική συμπαράσταση πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας στην ΕΠΕ (άρθρο 8 παρ. 5 εδ. β' Ν 3190/1955)	92
XII. Εταιρική διαφάνεια στην ΙΚΕ και στην ΕΠΕ	92
A. Υποχρέωση διατήρησης ιστοσελίδας ΙΚΕ (άρθρο 47 παρ. 2-3 Ν 4072/2012)	92
B. Υποχρεωτική αναφορά στοιχείων στα εταιρικά έντυπα ΙΚΕ και ΕΠΕ (άρθρο 4 παρ. 5 Ν 3190/1955 και άρθρο 47 παρ. 1 Ν 4072/2012)	94

XIII. Προσαρμογή ΙΚΕ στις γενικές διατάξεις (άρθρο 116 Ν 4072/2012)	95
A. Γενικός ερμηνευτικός κανόνας ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012) ...	96
B. Ειδικός ερμηνευτικός κανόνας ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012) ...	97
Γ. Υπαγωγή ΙΚΕ στο πεδίο εφαρμογής άλλων νόμων (άρθρο 116 παρ. 2-11 Ν 4072/2012)	97
Δ. Κατάργηση τελών υπέρ τρίτων σε σχέση με την ΙΚΕ (άρθρο 116 παρ. 12 Ν 4072/2012)	98
XIV. Ειδικές διατάξεις επίλυσης διαφορών στην ΙΚΕ.....	98
A. Αρμοδιότητα και διαδικασία για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 1 Ν 4072/2012)	99
B. Διαιτησία για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 2 Ν 4072/2012).....	99
Γ. Διαμεσολάβηση για επίλυση διαφορών στην ΙΚΕ (άρθρο 48 παρ. 3 Ν 4072/2012)	100
XV. Υποδείγματα καταστατικών ΙΚΕ και ΕΠΕ	100
A. Υπόδειγμα καταστατικού ΙΚΕ.....	100
B. Υπόδειγμα καταστατικού ΕΠΕ.....	116

Και η ΙΚΕ και η ΕΠΕ αποτελούν κεφαλαιουχικές κατά βάση εταιρείες με προσωπικά στοιχεία. Η ΕΠΕ έχει περισσότερα σταθερά προσωπικά στοιχεία από τον νόμο, με χαρακτηριστικότερο αυτό της διπλής πλειοψηφίας, αριθμητικής και κεφαλαιουχικής. Αντίθετα, η ΙΚΕ, παρότι περισσότερο κεφαλαιουχική κατά τα τυπικά στοιχεία της, όπως ενδεικτικώς λόγω της ισχύος σε αυτήν της βασικής αρχής της κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας που ισχύει και στην ΑΕ, μπορεί τελικώς να καταστεί εντονότατα προσωπική στην πρακτική διαμόρφωσή της λόγω της ιδιαίτερης ευελιξίας της, εάν κυριαρχήσουν σε αυτήν οι εξωκεφαλαιακές και οι εγγυητικές εισφορές, που αποτελούν το πλέον ριζοσπαστικό στοιχείο που εισάγει ο νέος εταιρικός τύπος. Για όλους αυτούς τους λόγους οι συγκρίσεις είναι αναπόφευκτες.

I. Εταιρική δικαιοπραξία - Η ΙΚΕ ως νέα εταιρική μορφή

Άρθρο 43 παρ. 1 Ν 4072/2012 Βασικά χαρακτηριστικά

1. Εισάγεται νέα εταιρική μορφή, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Η εταιρεία αυτή έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Απαγορεύεται στην ιδιωτική εταιρεία η άσκηση επιχείρησης για την οποία έχει οριστεί από το νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή.

Εταιρική δικαιοπραξία είναι η δικαιοπραξία που συνάπτεται με αντικείμενο της ίδρυση μίας ΕΠΕ ή μίας ΙΚΕ με συγκεκριμένο καταστατικό, το οποίο θα πρέπει να περιέχεται σε αυτήν (αρ. 49 παρ. 2 Ν 4072/2012).

Εφόσον η ΕΠΕ ή η ΙΚΕ δεν είναι μονοπρόσωπη, η ανωτέρω δικαιοπραξία συνάπτεται κατ' αρχήν μεταξύ των ιδρυτών εταίρων και μεταγενέστερα και μεταξύ των τυχόν εισερχόμενων νέων εταίρων και για τον λόγο αυτόν καλείται και εταιρική σύμβαση¹. Εφόσον η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, η εταιρική δικαιοπραξία θα συνάπτεται από τον μοναδικό εταίρο.

Η εταιρική δικαιοπραξία είναι η δικαιοπραξία, με την οποία ιδρύεται η εταιρεία. Το καταστατικό είναι το σύστημα κανόνων που ο ιδρυτής ή οι ιδρυτές ορίζουν με την εταιρική σύμβαση ότι θα διέπει την εταιρεία μετά την ίδρυσή της. Συχνά χρησιμοποιείται ο όρος «εταιρική σύμβαση» αντί του όρου «εταιρική δικαιοπραξία», ο οποίος όμως δεν καλύπτει τη μονοπρόσωπη εταιρεία.

Επίσης χρησιμοποιείται και ο όρος «εταιρικό έγγραφο», ο οποίος υποδηλώνει το έγγραφο σύστασης της εταιρείας, και άρα με αυτήν την έννοια βρίσκεται εγγύτερα προς τον όρο «εταιρική δικαιοπραξία», με τον οποίον ταυτίζεται κατά περιεχόμενο².

Η ΙΚΕ εισάγεται στο ελληνικό εταιρικό δίκαιο ως νέα μορφή εταιρείας με νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα, άσχετα από τον σκοπό της, η οποία ανήκει στην κατηγορία των κεφαλαιουχικών εταιρειών (αρ. 43 παρ. 1 Ν 4072/2012³), όπως προκύπτει και από το ίδιο το όνομα αυτής και δεν μπορεί να ασκήσει καμία άλλη επιχείρηση, για την οποία έχει οριστεί αποκλειστικά από τον νόμο άλλη νομική μορφή.

1. Γ. Μιχαλόπουλος εις Περάκη, Το Δίκαιο της ΕΠΕ, ο.π., υπό αρ. 6, σελ. 133 αρ. 2.

2. Γ. Μιχαλόπουλος εις Περάκη, Το Δίκαιο της ΕΠΕ, ο.π., υπό αρ. 6, σελ. 135 αρ. 13.

3. Όπως οι διατάξεις αυτού ερμηνεύθηκαν με την Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου Κ2-4113/8.6.2012.

II. Τύπος ιδρυτικής πράξης ΙΚΕ και ΕΠΕ

A. Ιδιωτικό έγγραφο σύστασης ΙΚΕ και εξαιρέσεις (άρθρο 49 παρ. 2 Ν 4072/2012)

Άρθρο 49 παρ. 2 Ν 4072/2012:

2. Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο που πρέπει να περιέχει το καταστατικό.

Το έγγραφο αυτό είναι συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

Μεγάλη και σημαντική διαφορά στην περίπτωση της ΙΚΕ σε σχέση με αυτήν της ΕΠΕ συνιστά το ότι η πράξη σύστασης αυτής κατ' αρχήν δεν συνάπτεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους και την απλοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης. Όμως, η πράξη σύστασης της ΙΚΕ πρέπει να συντάσσεται με έγγραφο ως συστατικό τύπο αυτής, το οποίο μπορεί να είναι και ιδιωτικό, άλλως κηρύσσεται άκυρη (αρ. 53 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012).

Συστατικός συμβολαιογραφικός τύπος απαιτείται μόνον εάν εισφέρονται στην ΙΚΕ από τους ιδρυτές περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται από άλλη διάταξη συμβολαιογραφικός τύπος, όπως κυρίως όταν εισφέρονται ακίνητα ή εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων (αρ. 369 ΑΚ), ή αν αυτό επιβάλλεται από ειδική διάταξη νόμου ή αν επιλέγεται από τα μέρη, δηλαδή από τους ιδρυτές ή τον ιδρυτή αν η ΙΚΕ είναι μονοπρόσωπη. Τα μέρη μπορεί να επιλέγουν κατά τη διακριτική τους ευχέρεια τον συμβολαιογραφικό τύπο, ιδίως για λόγους αποδεικτικούς σχετικώς με τα συμφωνούμενα μεταξύ τους.

Μη υποχρεωτική είναι η παράσταση δικηγόρου κατά τη σύνταξη του ιδιωτικού ή συμβολαιογραφικού εγγράφου σύστασης και τροποποίησης καταστατικού ΙΚΕ ανεξαρτήτως του ύψους του κεφαλαίου της εταιρείας⁴, ενώ η σχετική δικηγορική αμοιβή, εφόσον στη σύνταξη των ανωτέρω εγγράφων έχει αναμικθεί δικηγόρος, καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία κατ' αρ. 74 παρ. 1 Ν 4194/2013, και αν δεν υπάρξει συμφωνία, ισχύουν τα οριζόμενα στο αρ. 74 παρ. 2-4 Ν 4194/2013.

B. Συμβολαιογραφική πράξη σύστασης ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 1 Ν 3190/1955)

Άρθρο 6 παρ. 1 Ν 3190/1955:

Η εταιρική σύμβαση καταρτίζεται μόνον διά συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Η πράξη σύστασης της ΕΠΕ, στην οποία περιλαμβάνεται το καταστατικό της, συντάσσεται υποχρεωτικά και με ποινή ακυρότητας της ΕΠΕ (αρ. 7 παρ. 1 εδ. α' Ν 3190/1955) με συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο επομένως αποτελεί συστατικό τύπο.

4. Η διάταξη του αρ. 117 παρ. 4 Ν 4072/2012 προέβλεπε ότι δεν έχει εφαρμογή στην ΙΚΕ το αρ. 42 ΝΔ 3026/1954 (παλιός Κώδικας περί Δικηγόρων). Πλην όμως, με το αρ. 166 Ν 4194/2013 καταργήθηκε εν συνόλω το ΝΔ 3026/1954, και ήδη έχει τεθεί σε ισχύ ο νέος Κώδικας Δικηγόρων (Ν 4194/2013), με αποτέλεσμα να μην έχει πλέον νόημα το αρ. 117 παρ. 4 Ν 4072/2012.

Και στην ΕΠΕ, όπως και στην ΙΚΕ, δεν είναι πλέον υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου κατά τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου σύστασης και τροποποίησης καταστατικού ΕΠΕ ανεξαρτήτως ύψους κεφαλαίου⁵, ενώ η σχετική δικηγορική αμοιβή, εφόσον στη σύνταξη των ανωτέρω εγγράφων έχει αναμιχθεί δικηγόρος, καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία κατ' αρ. 74 παρ. 1 Ν 4194/2013, και αν δεν υπάρξει συμφωνία, ισχύουν τα οριζόμενα στο αρ. 74 παρ. 2-4 Ν 4194/2013.

III. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ και ΕΠΕ

A. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 Ν 4072/2012)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - Άρθρο 50 Ν 4072/2012 Περιεχόμενο του καταστατικού

1. Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να περιέχει: (α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων, (β) την εταιρική επωνυμία, (γ) την έδρα της εταιρείας, (δ) το σκοπό της εταιρείας, (ε) την ιδιότητα της εταιρείας ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, (στ) τις εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών και την αξία τούτων, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως και 79, καθώς και το κεφάλαιο της εταιρείας, (ζ) το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδίων, (η) τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταιρού και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν, (θ) τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας και (ι) τη διάρκεια της εταιρείας.

Το καταστατικό της ΙΚΕ πρέπει να περιέχει ως ελάχιστο εκ του νόμου υποχρεωτικό περιεχόμενο μία σειρά από στοιχεία, τα οποία ορίζονται περιοριστικά στον νόμο (αρ. 50 παρ. 1 Ν 4072/2012). Τα στοιχεία αυτά είναι:

1. Στοιχεία εταίρων ΙΚΕ – Ασυμβίβαστα

Στο ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού της ΙΚΕ κατ' ελάχιστον περιέχεται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας και η τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων.

Σχετικά με τη δυνατότητα των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου να αποκτήσουν την ιδιότητα του εταιρού ΙΚΕ πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Κατ' αρχήν, οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των ΝΠΔΔ μπορούν να αποκτούν την ιδιότητα του απλού εταιρού μη διαχειριστή ΙΚΕ αφού οι περιπτώσεις ασυμβιβάστου των δημοσίων υπαλλήλων λόγω συμμετοχής σε εταιρείες ορίζονται περιοριστικώς στον νόμο και μέσα σε αυτές δεν είναι η κτήση της ιδιότητας του εταιρού ΙΚΕ (αρ. 32 παρ. 2 Ν 3528/2007, Κώδικας περί καταστάσεως των δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων ΝΠΔΔ). Αυτό ισχύει κατ' αρχήν για όλους τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους όχι μόνο του κράτους, αλλά και των ΝΠΔΔ, εκτός αν κάποιες κατηγορίες από αυτούς διέπονται από ειδικές διατάξεις (αρ. 2 Ν 3528/2007).

5. Με το αρ. 166 Ν 4194/2013 καταργήθηκε εν συνόλω το ΝΔ 3026/1954, και ήδη έχει τεθεί σε ισχύ ο νέος Κώδικας Δικηγόρων (Ν 4194/2013).

Ομοίως και ο δημοτικός υπάλληλος και ο υπάλληλος νομικού προσώπου Δήμου μπορεί να μετέχει σε ΙΚΕ ως εταίρος αυτής, παρότι απαγορεύεται να αποκτά την ιδιότητα του εταίρου ΕΠΕ (αρ. 39 παρ. 2 σε συνδυασμό προς αρ. 2 Ν 3584/2007 για την Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων), αφού δεν υφίσταται αντίστοιχη ρητή απαγόρευση όσον αφορά στην ΙΚΕ.

Ο δικηγόρος δύναται να είναι εταίρος ΙΚΕ, εφόσον δεν διορίζεται διαχειριστής και δεν του ανατίθεται οποιαδήποτε εξουσία διαχείρισης ή εκπροσώπησης της ΙΚΕ, όπως προκύπτει εξ αντιδιαστολής από τη διάταξη του αρ. 7 παρ. 1 περίπτ. δ' του νέου Κώδικα Δικηγόρων (Ν 4194/2013).

Ο εταίρος μπορεί να είναι ημεδαπός και κατ' αρχήν και αλλοδαπός, με την επιφύλαξη της τήρησης των τυχόν υφιστάμενων διατάξεων ή διεθνών συνθηκών που θέτουν προϋποθέσεις ή απαγορεύσεις για αλλοδαπούς, αναλόγως και του κράτους προέλευσης.

Η συμμετοχή ανηλίκου σε ΙΚΕ ως ιδρυτή θα επιτρέπεται μετά από άδεια του δικαστηρίου, και αν υπάρχει επίτροπος μετά από γνωμοδότηση του εποπτικού συμβουλίου και άδεια του δικαστηρίου. Αρμόδιο θα είναι το Ειρηνοδικείο του τόπου συνήθους διαμονής του ανηλίκου, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας (αρ. 1526 και 1624 περίπτ. 6 ΑΚ σε συνδυασμό προς αρ. 739, 740 παρ. 1⁶ και 797 ΚΠολΔ⁷).

Ο πτωχεύσας μπορεί να είναι ιδρυτής και εταίρος ΙΚΕ με τη μεταπτωχευτική περιουσία αυτού, αφού το νέο πτωχευτικό δίκαιο δεν προβλέπει τέτοια αρνητική συνέπεια⁸.

Δυνατή είναι η συμμετοχή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ως εταίρου σε ΙΚΕ. Ιδίως στην ΙΚΕ αναφέρεται ρητώς ότι αυτή μπορεί να συνιστάται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αρ. 49 παρ. 1 Ν 4072/2012), άρα και από προσωπικές εταιρείες.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα κατωτέρω για τα στοιχεία εταίρων ΕΠΕ.

2. Επωνυμία ΙΚΕ

Άρθρο 44 Ν 4072/2012 Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί. Φανταστική επωνυμία είναι επίσης επιτρεπτή.

2. Στην επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.».

3. Ενόσω η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διαχειριστή, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

4. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα. Αν αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα θα πρέπει να περιέχει ολογράφως τις

6. Όπως αντικαταστάθηκε με το αρ. 8 Ν 4198/2013.

7. Τα αρ. 740 παρ. 1 και 797 ΚΠολΔ τροποποιούνται από 1.1.2016 με το αρ. 6 Ν 4335/2015 σε συνδυασμό προς αρ. 9 παρ. 4 Ν 4335/2015).

8. Ε. Περάκης, Πτωχευτικό Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 144 και υποσημ. 10, όπου αναφέρεται ότι ο πτωχεύσας μπορεί να ιδρύσει εταιρεία οποιασδήποτε μορφής και όχι μόνο κεφαλαιουχικής, όπως στο παρελθόν.

λέξεις «Private Company» ή την ένδειξη «P.C.» και αν είναι μονοπρόσωπη τις λέξεις «Single Member Private Company» ή «Single Member P.C.».

Η επωνυμία της εταιρείας πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά στο καταστατικό της (αρ. 50 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012).

Ενώ η επωνυμία της ΕΠΕ δεν θα πρέπει να είναι κατ' αρχήν φανταστική, η επωνυμία της ΙΚΕ ρητώς επιτρέπεται να είναι φανταστική (αρ. 44 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012).

Ιδιαίτερη ευελιξία προβλέπεται ρητώς στον νόμο για τον σχηματισμό της επωνυμίας της ΙΚΕ, αφού αυτή μπορεί να είναι είτε αντικειμενική ή πραγματική, εφόσον σχηματίζεται από λέξεις προσδιοριστικές του κύριου ή περισσοτέρων αντικειμένων της εταιρικής επιχείρησης κατά τρόπο συνοπτικό και εύληπτο, είτε υποκειμενική ή προσωπική, εφόσον σχηματίζεται από το ονοματεπώνυμο ενός ή περισσοτέρων εταίρων, είτε μικτή, είτε ακόμη και φανταστική (αρ. 44 παρ. 1 Ν 4072/2012), υπό την προϋπόθεση ότι επιτελεί τον σκοπό της εξατομίκευσης της εταιρείας και ότι τηρούνται και οι λοιπές γενικές αρχές σχετικά με την επωνυμία των νομικών προσώπων⁹.

Επίσης, στο τέλος της όποιας επωνυμίας αρκεί να αναγράφεται μόνον η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.», ενώ δεν είναι αναγκαίο να αναγράφεται ολογράφως η φράση «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία». Αν η ΙΚΕ είναι μονοπρόσωπη θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην επωνυμία της η συντεταγμένη φράση «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.» ή η πλήρης φράση «Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» (αρ. 44 παρ. 2 και 3 Ν 4072/2012).

Η ΙΚΕ που έχει τεθεί σε εκκαθάριση διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα και στην επωνυμία της προστίθεται η φράση «υπό εκκαθάριση» (αρ. 104 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012)¹⁰.

Ρητώς επιτρέπεται η επωνυμία της ΙΚΕ, προς διευκόλυνση των εταίρων, ιδίως αν είναι αλλοδαποί ή αν έχουν ως σκοπό την ανάπτυξη εμπορικών σχέσεων με το εξωτερικό, να αποδίδεται εξ ολοκλήρου με λατινικούς χαρακτήρες ή σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα. Και στην περίπτωση αυτήν πρέπει να αναφέρεται μεταφρασμένη στην αντίστοιχη ξένη γλώσσα η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.» ή η φράση «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία». Αν όμως χρησιμοποιείται η αγγλική γλώσσα πρέπει υποχρεωτικά οι εταίροι να χρησιμοποιήσουν την συντομογραφία «P.C.» ή τη φράση «Private Company» (αρ. 44 παρ. 4 Ν 4072/2012).

Κατά τα λοιπά και για την ΙΚΕ ισχύουν τα κατωτέρω αναφερόμενα για την επωνυμία της ΕΠΕ.

3. Σκοπός ΙΚΕ

Ο σκοπός της ΙΚΕ πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά στο καταστατικό της, άλλως η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση (αρ. 50 παρ. 1 εδ. δ' και αρ. 53 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012). Ο σκοπός δεν πρέπει να είναι παράνομος ως αντικείμενος σε οποιαδήποτε απαγορευτική διάταξη νόμου ή αντίθετος προς τη δημόσια τάξη κατά τις γενικές διατάξεις, οπότε η εταιρεία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση (αρ. 53 παρ. 1 εδ. γ' Ν 4072/2012). Απαγορεύεται ρητά η επιδίωξη μέσω του εταιρικού τύπου της ΙΚΕ οποιασδήποτε επιχείρησης, για την οποία έχει προβλεφθεί από οποιαδήποτε νόμιμη διάταξη άλλος εταιρικός τύπος (αρ. 43 παρ. 1 εδ. γ' Ν 4072/2012). Κατά τα λοιπά και για την ΕΠΕ ισχύουν τα κατωτέρω αναφερόμενα για τον σκοπό της ΕΠΕ.

9. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 44/1-2, σελ. 7.

10. Εφθεσ 1935/1994, Αρμ 1995,1299.

4. Διάρκεια ΙΚΕ

Άρθρο 46 Ν 4072/2012 Διάρκεια

Η διάρκεια της εταιρείας είναι ορισμένου χρόνου. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η εταιρεία διαρκεί δώδεκα (12) έτη από τη σύστασή της. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο, η παράταση ισχύει για δώδεκα (12) έτη.

i. Ορισμός συγκεκριμένης διάρκειας ΙΚΕ

Η διάρκεια της ΙΚΕ πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά στο καταστατικό της (αρ. 50 παρ. 1 εδ. ι' Ν 4072/2012). Ως διάρκεια στα καταστατικά αναφέρεται συνήθως ο αριθμός των ετών από την ίδρυση της εταιρείας, αλλά δεν αποκλείεται από τον νόμο και ο προσδιορισμός της διάρκειας με άλλον τρόπο, ήτοι σε μήνες ή μέχρι κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία. Αν οι εταίροι της ΙΚΕ δεν προσδιορίζουν τον χρόνο της διάρκειας, αυτή θα λογίζεται εκ του νόμου ότι ισχύει για δώδεκα έτη (αρ. 46 εδ. β' Ν 4072/2012). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η ΙΚΕ δεν μπορεί νομίμως να συσταθεί ως αόριστης διάρκειας.

ii. Παράταση διάρκειας και αναβίωση ΙΚΕ (άρθρο 46 εδ. γ', άρθρο 68 παρ. 2 εδ. ε', άρθρο 72 παρ. 5 και άρθρο 105 παρ. 7 Ν 4072/2012)

Η διάρκεια της ΙΚΕ μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων, η οποία λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων (αρ. 46 εδ. γ' σε συνδυασμό προς αρ. 68 παρ. 2 εδ. ε' και αρ. 72 παρ. 5 Ν 4072/2012). Η απόφαση παράτασης πρέπει να ληφθεί και να έχει καταχωρισθεί στο ΓΕΜΗ πριν από την παρέλευση του ορισμένου χρόνου διάρκειας, άλλως η εταιρεία θα έχει ήδη λυθεί αυτοδικαίως και δεν θα είναι νοτή η λήψη απόφασης παράτασης (αρ. 103 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012 σε συνδυασμό προς αρ. 15 παρ. 1 Ν 3419/2005). Όμως, υποστηρίζεται ότι αν η απόφαση παράτασης ελήφθη πριν από την παρέλευση του χρόνου διάρκειας της ΙΚΕ, πλην όμως η καταχώριση στο ΓΕΜΗ έγινε μετά, θα μπορεί να γίνει λόγος για νόμιμη αναβίωση αυτής¹¹.

Αν οι εταίροι της ΙΚΕ δεν προσδιορίζουν τον χρόνο της παράτασης, αυτή θα λογίζεται εκ του νόμου ότι ισχύει για δώδεκα επιπλέον έτη (αρ. 46 εδ. δ' Ν 4072/2012).

Η ΙΚΕ μπορεί επίσης να αναβιώσει, όπως αναπτύσσεται κατωτέρω στο κεφάλαιο για τη λύση και την εκκαθάριση.

5. Έδρα ΙΚΕ¹²

Άρθρο 45 παρ. 1 και 3 Ν 4072/2012 Έδρα

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της.

3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία δεν έχει υποχρέωση να έχει την πραγματική της έδρα στην Ελλάδα.

11. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 103/3, σελ. 206.

12. Ε. Βασιλακάκης, Το δίκαιο της καταστατικής έδρας ως lex societatis της ΙΚΕ, ΔΕΕ 2013,99 επ.

Η έδρα της ΙΚΕ πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά στο καταστατικό της (αρ. 50 παρ. 1 εδ. γ' Ν 4072/2012). Θα πρέπει να αναφέρεται στο καταστατικό ως έδρα της ΙΚΕ δήμος της ελληνικής επικράτειας (αρ. 45 παρ. 1 Ν 4072/2012), διότι άλλως η εταιρεία καθίσταται αλλοδαπή. Η ανωτέρω διάταξη δεν απαιτεί αναφορά σε συγκεκριμένη διεύθυνση, ήτοι οδό και αριθμό συγκεκριμένου ακινήτου. Όμως, κατά την ίδρυση της ΙΚΕ μέσω Υπηρεσίας μίας Στάσης (ΥΜΣ) η συγκεκριμένη διεύθυνση πρέπει να προσδιορίζεται για τη λήψη του ΑΦΜ από την αρχή της διαδικασίας ενώπιον της ΥΜΣ και να προσκομίζεται από τον ιδρυτή ή τους ιδρυτές υπεύθυνη δήλωση κατ' αρ. 5Α παρ. 1 περίπτ. στ' Ν 3853/2010 σε συδυασμό προς ΥΑ Κ1-1084/2012 που διαφοροποιεί τη σύσταση της ΙΚΕ από αυτή των άλλων εταιρειών.

Δεν είναι δυνατόν να ορίζονται περισσότερες της μίας έδρες. Οι λοιποί τόποι θα μπορούν να αποτελέσουν υποκαταστήματα.

Η παράλειψη αναγραφής της έδρας στο καταστατικό δεν συνιστά λόγο ακυρότητας της εταιρείας, αφού δεν περιλαμβάνεται στους λόγους ακυρότητας της ΙΚΕ (αρ. 53 παρ. 1 Ν 4072/2012), παρότι το στοιχείο της έδρας εντάσσεται στο ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού της ΙΚΕ (αρ. 50 παρ. 1 εδ. γ' Ν 4072/2012), για τους ίδιους λόγους, οι οποίοι αναφέρονται κατωτέρω και σχετικά με την ΕΠΕ.

Ρητώς ορίζεται ότι η ΙΚΕ δεν υποχρεούται να έχει την πραγματική έδρα της στην Ελλάδα (αρ. 45 παρ. 3 Ν 4072/2012), αλλά μπορεί να την έχει και στην αλλοδαπή, αρκεί να έχει στην Ελλάδα την καταστατική της έδρα, ώστε να μπορεί να διέπεται από το ελληνικό δίκαιο¹³. Η διάταξη αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την εξέλιξη της θεωρίας της πραγματικής έδρας και των συνεπειών της, αφού κατ' ουσία αναγνωρίζει τη διάσταση της πραγματικής από την καταστατική έδρα. Θα μπορούσε να ερμηνευθεί ότι μέσω της ειδικής αυτής διάταξης αναγνωρίζεται στην ΙΚΕ η νόμιμη δυνατότητα να διατηρεί την πραγματική έδρα της εκτός Ελλάδας, χωρίς να αίρεται ο δεσμός της εταιρείας με την Ελλάδα βάσει της καταστατικής της έδρας, με αποτέλεσμα όταν γίνεται αναφορά σε έδρα της ΙΚΕ να νοείται πάντα η καταστατική ημεδαπή έδρα και όχι η πραγματική αλλοδαπή έδρα.

Τελικώς η διάταξη συνιστά μία κατ' εξαίρεση αναγνώριση της αρχής του δικαίου της καταστατικής έδρας ειδικά για την ΙΚΕ, και καθιστά την ΙΚΕ ελκυστική ακόμη και για δραστηριότητες εξωχώριες σε σχέση με την Ελλάδα, ήτοι για δραστηριότητες, οι οποίες διεξάγονται εκτός Ελλάδας από ΙΚΕ με καταστατική έδρα στην Ελλάδα. Ακόμη, συνεισφέρει αποφασιστικά στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, αφού οι συναλλασσόμενοι και οι μετέχοντες γνωρίζουν πάντα ότι για όσο χρόνο η ΙΚΕ θα έχει την καταστατική έδρα στην Ελλάδα και θα είναι εγγεγραμμένη στο ελληνικό ΓΕΜΗ θα διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο, ακόμη και αν η διοίκηση αυτής, η δραστηριότητα, η περιουσία, ο τόπος της εκμετάλλευσης ή και το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων βρίσκονται εξ αρχής από την ίδρυση της ΙΚΕ ή μεταφερθούν στη συνέχεια στην αλλοδαπή¹⁴.

Τα ανωτέρω θα ισχύουν εάν το κράτος, στο οποίο θα εγκαθίσταται η πραγματική έδρα της ΙΚΕ, της οποίας η καταστατική έδρα θα εξακολουθεί να παραμένει στην Ελλάδα, ακολουθεί και αυτό το δίκαιο της καταστατικής έδρας, όπως ενδεικτικώς η Αγγλία ή η Ολλανδία. Αν όμως το κράτος υποδοχής της πραγματικής έδρας της ΙΚΕ ακολουθεί το δίκαιο της πραγματικής έδρας, θα υφίσταται κίνδυνος να θεωρηθεί από τα δικαστήρια του κράτος υποδοχής της πραγματικής έδρας ότι η εταιρεία διέπεται από το δίκαιο του κράτους υποδοχής και ενδεχομένως η εταιρεία

13. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 2 V1 σελ. 11.

14. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 45/5 σελ. 11-12, όπου και αναφορά σε αιτιολογική έκθεση Ν 4072/2012 σχετικά με το αρ. 45, Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 2 V 1 και υποσημ. 45-46 σελ. 15-16.

να θεωρηθεί άκυρη με βάση τη νομοθεσία αυτού του κράτους, επειδή δεν θα έχουν τηρηθεί οι κατ' αυτήν προϋποθέσεις και η διαδικασία ίδρυσης.

Όμως, η πραγματική έδρα μίας ΙΚΕ με καταστατική έδρα στην Ελλάδα μεταφέρεται σε κράτος-μέλος της ΕΕ, δεν θα υφίσταται ο ανωτέρω κίνδυνος, αφού έχει νομολογηθεί ότι είναι επιτρεπτό μία εταιρεία να είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο ενός κράτους-μέλους, πλην όμως να ασκεί το σύνολο της δραστηριότητάς της σε άλλο κράτος-μέλος¹⁵.

6. Ιδιότητα ΙΚΕ ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας

Ο νόμος αξιώνει να αναφέρεται ρητά στο καταστατικό η ιδιότητα της εταιρείας ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής (αρ. 50 παρ. 1 εδ. ε' Ν 4072/2012), ώστε να προκύπτει χωρίς αμφιβολία ο τύπος του νομικού προσώπου και άρα και οι εφαρμοστέες διατάξεις.

7. Εισφορές εταίρων κατά κατηγορία και αξία αυτών, εταιρικό κεφάλαιο, αριθμός εταιρικών μεριδίων στην ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 εδ. στ', ζ' και η' σε συνδυασμό προς άρθρα 77-79 Ν 4072/2012) – Το ζήτημα του μηδενικού κεφαλαίου μετά τον Ν 4155/2013

Άρθρο 43 παρ. 3 Ν 4072/2012¹⁶ Βασικά χαρακτηριστικά

3. Το κεφάλαιο της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό, μπορεί δε να είναι και μηδενικό. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 79.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 75 Ν 4072/2012 Εταιρικά μερίδια

1. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγήει έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια που δεν έχει χαρακτηρη αξιόγραφου.

2. Ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό κατά το άρθρο 50. Στη συνέχεια ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν.

4. Τα εταιρικά μερίδια μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κοινωνίας, επικαρπίας ή ενεχύρου. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, κατά την έννοια των άρθρων 78 και 79, βαρύνουν αποκλειστικά τον ψιλό κύριο ή τον ενεχυριαστή. Εκείνος που έχει το δικαίωμα ψήφου ορίζεται από το καταστατικό, άλλως ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, οι συνδικαιούχοι οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν υποδείξουν, δηλώσεις που έχουν σχέση με

15. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 2 V 2 σελ. 16, όπου και αναφορά σε σχετική νομολογία ΔΕΚ.

16. Όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παρ. 1 Ν 4155/2013.

την εταιρική ιδιότητα των συνδικαιούχων μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς.

Άρθρο 76 Ν 4072/2012 Είδη εισφορών

1. Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων.
2. Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς.
3. Ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του.

Στο καταστατικό της ΙΚΕ πρέπει υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον να αναφέρονται τα εξής (αρ. 50 παρ. 1 εδ. στ', ζ' και η' Ν 4072/2012):

i. Εταιρικό κεφάλαιο ΙΚΕ – ΙΚΕ με μηδενικό κεφάλαιο

Πρέπει να αναφέρεται το συνολικό κεφάλαιο της εταιρείας. Η ΙΚΕ μπορεί να έχει ακόμη και μηδενικό κεφάλαιο¹⁷, αφού το ύψος αυτού καθορίζεται ελευθέρως από τον ή τους εταίρους αυτής. Η υποχρέωση να έχει η ΙΚΕ ελάχιστο κεφάλαιο ενός (1) ευρώ, που προβλεπόταν στον νόμο στην αρχική του μορφή καταργήθηκε (αρ. 43 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012), χωρίς όμως αυτό σε καμία περίπτωση να μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η ΙΚΕ έπαυσε να θεωρείται κεφαλαιουχική εταιρεία, αφού η νομοθετική πρόβλεψη περί δυνατότητας μηδενισμού του κεφαλαίου δεν επέφερε ποιοτική αλλά μόνον ποσοτική μεταβολή στην ΙΚΕ, και άρα η ΙΚΕ με μηδενικό κεφάλαιο θα εξακολουθεί να θεωρείται κεφαλαιουχική¹⁸.

Επομένως, σε περίπτωση που ΙΚΕ έχει μηδενικό κεφάλαιο, απλώς θα πρέπει να αναφέρεται στο καταστατικό της αυτό ακριβώς το γεγονός, ήτοι ότι έχει μηδενικό κεφάλαιο, ώστε να πληρούται η τυπική προϋπόθεση του αρ. 50 παρ. 1 στοιχείο στ' Ν 4072/2012 σχετικά με το ελάχιστο υποχρεωτικό εκ του νόμου περιεχόμενο του καταστατικού. Αυτό συνάδει και προς τον σκοπό της διάταξης, αφού αν απαλειφόταν εντελώς η διάταξη περί κεφαλαίου στην ΙΚΕ με μηδενικό κεφάλαιο, αυτό δεν θα οδηγούσε κατ' ανάγκη στο συμπέρασμα ότι το κεφάλαιο είναι μηδενικό, αλλά θα καθιστούσε εφικτή τη δημιουργία πεπλανημένων εντυπώσεων περί δήθεν μεγαλύτερου εταιρικού κεφαλαίου.

ii. Εταιρικές εισφορές κατά κατηγορία - Συμμετοχή στην ΙΚΕ –

Το ζήτημα των εταιρικών εισφορών στην ΙΚΕ μηδενικού κεφαλαίου

Πρέπει να αναφέρονται οι εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών, ήτοι αν πρόκειται για κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές κατ' αρ. 77-79 Ν 4072/2012. Οι κατηγορίες των εταιρικών εισφορών είναι τρεις: Κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές (αρ. 43 παρ. 3 εδ. β' Ν 4072/2012)¹⁹. Κεφαλαιακές είναι προδήλως οι εισφορές σε χρήματα ή σε είδος αποτιμητό σε χρήμα, όπως ακριβώς συμβαίνει και στην ΕΠΕ (αρ. 77 παρ. 1 και 2 Ν 4072/2012). Τα είδη των εισφορών αναλύονται εκτενώς αμέσως κατωτέρω στο παρόν κεφάλαιο.

17. Αυτή η ίδια η διατύπωση «μηδενικό κεφάλαιο» έχει επιλεγεί από τον νομοθέτη του αρ. 11 παρ. 1 Ν 4155/2013, που αντικατέστησε το αρ. 43 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012.

18. Ε. Περάκης, Από 1 ευρώ στο 0: Σκέψεις για το μηδενικό κεφάλαιο της ΙΚΕ (Ν 4155/2013) εις ΔΕΕ 2013, 746-747.

19. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 6 Ι σελ. 56-57, Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 43/3, σελ. 3.

Η συμμετοχή στην ΙΚΕ προϋποθέτει την απόκτηση τουλάχιστον ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων (αρ. 75 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012). Κάθε εταιρικό μερίδιο ΙΚΕ έχει υποχρεωτικώς εκ του νόμου ονομαστική αξία ενός ευρώ (αρ. 75 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012). Εκ των ανωτέρω μπορεί να συναχθεί ότι σε μια ΙΚΕ με μηδενικό κεφάλαιο πρέπει να υφίσταται υποχρεωτικώς τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο ονομαστικής αξίας ενός ευρώ, το οποίο να αντιστοιχεί σε μία εξωκεφαλαιακή ή μία εγγυητική εισφορά ελάχιστης αξίας ενός ευρώ του έστω ενός και μοναδικού εταίρου της ενδεχομένως μονοπρόσωπης ΙΚΕ. Περαιτέρω, μπορεί να συναχθεί ότι δεν είναι δυνατό να υφίσταται, είτε κατά την ίδρυση είτε σε οποιονδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, μία ΙΚΕ, στην οποία ταυτοχρόνως και το κεφάλαιο θα είναι μηδενικό και δεν θα υφίστανται εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Τα ανωτέρω δεν έρχονται σε αντίθεση ούτε προς τη διάταξη του αρ. 76 Ν 4072/2012, όπου ορίζεται ότι τα είδη των εισφορών είναι τρία (κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές, εγγυητικές), αφού δεν απαγορεύεται η ύπαρξη μίας ΙΚΕ, στην οποία θα υφίσταται μόνον ένα από τα άλλα δύο, νέα στο εταιρικό δίκαιο, είδη εισφορών, πλην των κεφαλαιακών, ήτοι μόνο εξωκεφαλαιακή ή μόνο εγγυητική εισφορά.

Κατά τα ανωτέρω, δεν είναι δυνατή η ύπαρξη ΙΚΕ χωρίς έστω μία εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, αφού εξακολουθεί να ισχύει η διάταξη του αρ. 75 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012, σύμφωνα με την οποία στην ΙΚΕ τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ, σε συνδυασμό προς την επίσης μη τροποποιηθείσα διάταξη του αρ. 75 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012, σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή στην ΙΚΕ προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η συμμετοχή στην ΙΚΕ χωρίς κτήση μεριδίων και να μην είναι δυνατή η ύπαρξη μεριδίου μηδενικής αξίας. Τα ανωτέρω ενισχύονται από το γεγονός ότι η διάταξη του αρ. 11 παρ. 1 Ν 4155/2013 που αντικατέστησε το πρώτο εδάφιο του αρ. 43 παρ. 3 Ν 4072/2012 και καθιέρωσε τη δυνατότητα μηδενικού κεφαλαίου, δεν αντικατέστησε το δεύτερο εδάφιο του ίδιου αρ. 43 παρ. 3 Ν 4072/2012, το οποίο παρέμεινε αναλλοίωτο στην αρχική του μορφή και προβλέπει ότι οι εταίροι ΙΚΕ συμμετέχουν σε αυτήν με ένα τουλάχιστον από τα τρία προβλεπόμενα στα αρ. 77-79 Ν 4072/2012 είδη εισφορών, διαζευκτικώς παρατιθέμενα, όχι όμως και με κανένα είδος εισφοράς. Το ερώτημα που θα μπορούσε να τεθεί στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι, αν τελικώς ήταν αυτός ο σκοπός του νομοθέτη του Ν 4155/2013, ήτοι απλά να καταργήσει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ύπαρξης κεφαλαίου έστω ενός ευρώ, ή εάν επιθυμούσε να προχωρήσει ακόμη περισσότερο και να καταργήσει γενικώς την έννοια των υποχρεωτικών εισφορών, δημιουργώντας τελικώς μία κεφαλαιουχική εταιρεία, η οποία θα έχει όλα τα πλεονεκτήματα, τη λογική και τη διάρθρωση μίας κεφαλαιουχικής εταιρείας, αλλά δεν θα έχει το «μειονέκτημα» της ανάγκης ύπαρξης υποχρεωτικών εισφορών οποιασδήποτε μορφής.

Το ερώτημα αυτό τίθεται σε συνδυασμό προς την αντίστοιχη τροποποίηση που επήλθε στην ΕΠΕ με τον Ν 4156/2013, στο «αδελφό» αρ. 3 παρ. 9-10 του οποίου προβλέφθηκε η δυνατότητα ύπαρξης ΕΠΕ χωρίς κατώτατο κεφάλαιο εκ του νόμου, παρά το γεγονός ότι στην ΕΠΕ δεν υπάρχουν κατά τον νόμο εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, με αποτέλεσμα να είναι ενδεχομένως δυνατόν να υποστηριχθεί υπό προϋποθέσεις ότι θα μπορούσε να νοηθεί μία ΕΠΕ, όχι μόνον χωρίς κανένα απολύτως κεφάλαιο, αλλά και χωρίς εταιρικές εισφορές οποιασδήποτε μορφής, αν και στην ΕΠΕ γίνεται δεκτό ότι θα πρέπει να υφίσταται έστω κεφάλαιο ίσο προς την ελάχιστη υφιστάμενη νομισματική υποδιαίρεση του 0,01 ευρώ²⁰.

20. Ε. Περάκης, Από 1 ευρώ στο 0: Σκέψεις για το μηδενικό κεφάλαιο της ΙΚΕ (Ν 4155/2013) εις ΔΕΕ 2013, 750.

Από την ερμηνευτική σύγκριση και τελικώς τη συστηματική ερμηνεία των δύο ανωτέρω τροποποιήσεων των Ν 4155/2013 και 4156/2013 για την καθιέρωση του μηδενικού κεφαλαίου στην ΙΚΕ και την κατάργηση των διατάξεων περί ελαχίστου καταβεβλημένου κεφαλαίου στην ΕΠΕ αντίστοιχα, οι οποίες αφορούν στις δύο μορφές κεφαλαιουχικών εταιρειών με περισσότερο ή λιγότερο προσωπικά στοιχεία, θα μπορούσε ενδεχομένως, αλλά όχι χωρίς έγερση πλήθους ερμηνευτικών και πρακτικών ζητημάτων, να υποστηριχθεί ότι και στην ΙΚΕ είναι δυνατόν να υφίσταται μηδενικό κεφάλαιο χωρίς ταυτόχρονα να υφίστανται ούτε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Όμως, μία τέτοια ερμηνευτική προσέγγιση θα προσέκρουε στις ρητές διατάξεις των αρ. 43 παρ. 3 εδ. β' και 75 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012 κατά τα ανωτέρω αναφερθέντα.

iii. Αξία εισφορών στην ΙΚΕ

Πρέπει να αναφέρεται η αξία των εισφορών κατ' αρ. 77-79 Ν 4072/2012. Η αξία των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών προστίθεται στην αξία των κεφαλαιακών εισφορών και βάσει αυτής προσδιορίζεται και ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταιρίου.

Η αξία των εξωκεφαλαιακών εισφορών προσδιορίζεται στο καταστατικό από τους ιδρυτές εταιριών και δεν αποτιμάται βάσει των αρ. 9 και 9α ΚΝ 2190/1920 (αρ. 78 παρ. 2 Ν 4072/2012).

Η αξία των εγγυητικών εισφορών προσδιορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του εταιρικού χρέους που ανέλαβε ο εταίρος εισφέροντας την εγγυητική εισφορά (αρ. 79 παρ. 2 Ν 4072/2012).

iv. Συνολικός αριθμός εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ

Πρέπει να αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια αντιστοιχούν στο σύνολο των εισφορών όλων των κατηγοριών, εφόσον υφίστανται, υποδηλώνουν την εισφορά που κάθε εταίρος αναλαμβάνει και εκπληρώνει προς την εταιρεία και είναι ίσα, αφού έχουν την ίδια ονομαστική αξία και παρέχουν τα ίδια δικαιώματα, ανεξαρτήτως του είδους εισφοράς, στο οποίο αντιστοιχούν.

Κάθε εταιρικό μερίδιο παριστά μόνο μία από τις τρεις κατηγορίες εισφορών, και άρα δεν μπορεί το ίδιο μερίδιο να παριστά κατά ένα μέρος κεφαλαιακή εισφορά και κατά ένα άλλο μέρος εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά. Όμως, ο ίδιος εταίρος μπορεί να έχει στην κυριότητά του περισσότερα του ενός εταιρικά μερίδια, καθένα από τα οποία παριστά εισφορά άλλης κατηγορίας, όπως ενδεικτικώς θα συμβαίνει εάν έχει εισφέρει κεφάλαιο στην εταιρεία και ταυτόχρονα έχει αναλάβει την παροχή προς αυτήν συγκεκριμένης εργασίας και επιπλέον έχει εγγυηθεί και υπέρ των εταιρικών χρεών, οπότε θα έχει κατ' ελάχιστον στην κυριότητά του ένα εταιρικό μερίδιο που θα παριστά κεφαλαιακή εισφορά, ένα εταιρικό μερίδιο που θα παριστά εξωκεφαλαιακή εισφορά και ένα εταιρικό μερίδιο που θα παριστά εγγυητική εισφορά²¹.

v. Αρχικός αριθμός μεριδίων κάθε εταιρίου ΙΚΕ και είδος εισφοράς που εκπροσωπούν

Στο καταστατικό πρέπει να ορίζεται ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε ιδρυτή εταιρίου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν (αρ. 50 παρ. 1 εδ. ν' και αρ. 75 παρ. 2 εδ. α' Ν 4072/2012). Κάθε ιδρυτής εταίρος για να μετάσχει στην ΙΚΕ θα πρέπει να αποκτήσει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο (αρ. 75 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012). Κάθε εταίρος θα έχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο, εφόσον έχει εισφέρει προς την εταιρεία οποιαδήποτε εισφορά οποιασδήποτε κατηγορίας, κεφαλαιακή, εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική.

21. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 43/3, σελ. 3 και υπό αρ. 76/1-2, σελ. 109 επ.

Κάθε μερίδιο πρέπει να εκπροσωπεί μόνο ένα είδος εισφοράς. Όπως αναφέρθηκε, δεν είναι δυνατό να διαμορφωθεί «μικτό μερίδιο», που να εκπροσωπεί ταυτόχρονα περισσότερα του ενός είδη εισφοράς (αρ. 76 παρ. 2 εδ. β' Ν 4072/2012).

Ένας εταίρος μπορεί να έχει περισσότερα μερίδια, καθένα ή κάποια από τα οποία να αντιστοιχούν σε άλλο είδος εισφοράς, ενώ μπορεί να έχει και περισσότερα του ενός μερίδια που να αντιστοιχούν στο ίδιο είδος εισφοράς, όπως θα εξηγηθεί κατωτέρω στην ανάλυση για τις εξωκεφαλαιακές και τις εγγυητικές εισφορές.

Επομένως, ο κατά τα ανωτέρω αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου μπορεί να αυξομειώνεται κατά τις διατάξεις των αρ. 43 επ. Ν 4072/2012 περί ΙΚΕ, όπως ενδεικτικώς με αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, με ανάληψη νέων εξωκεφαλαιακών ή εγγυητικών εισφορών ή με άλλους τρόπους (αρ. 75 παρ. 2 εδ. β' Ν 4072/2012).

Ο αριθμός των μεριδίων κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του (αρ. 76 παρ. 3 Ν 4072/2012). Επομένως, εισφορές ίσης αξίας, ανεξάρτητα από το είδος τους, θα αντιστοιχούν σε ίδιο αριθμό εταιρικών μεριδίων, και άρα ενδεικτικώς και ως παράδειγμα αν ένας εταίρος έχει εισφέρει κεφάλαιο σε μετρητά 100.000 ευρώ και ένας άλλος εταίρος έχει αναλάβει την υποχρέωση παροχής έργου ως εξωκεφαλαιακή εισφορά που έχει αποτιμηθεί νομίμως σε αξία 100.000 ευρώ, οι δύο αυτοί εταίροι θα πρέπει να λάβουν τον ίδιο αριθμό εταιρικών μεριδίων²².

vi. Ονομαστική αξία εταιρικών μεριδίων ΙΚΕ

Η ελάχιστη ονομαστική αξία κάθε εταιρικού μεριδίου ανέρχεται τουλάχιστον σε ένα (1) ευρώ (αρ. 75 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012). Η ονομαστική αξία όλων των εταιρικών μεριδίων είναι πάντα ίδια, ανεξάρτητα από το αν παριστούν κεφαλαιακή, εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά και επομένως όλα τα μερίδια είναι ίσα και παρέχουν τα ίδια εταιρικά δικαιώματα και υποχρεώσεις ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς που παριστούν, διεπόμενα από την αρχή της ισότητας (αρ. 75 παρ. 3 εδ. β' και αρ. 94 παρ. 1 εδ. α' Ν 4072/2012). Η ανωτέρω αρχή δεν είναι αναγκαστικού δικαίου και μπορεί να κάμπτεται με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων ή με τη συναίνεση αυτών των θυγομένων κατά τα οριζόμενα στο αρ. 94 παρ. 1 εδ. β' Ν 4072/2012, όπως αναλύεται κατωτέρω στο κεφάλαιο για τα δικαιώματα των εταίρων. Δεν υφίσταται όμως πρόβλεψη στον νόμο για ανώτατο όριο στην αξία του κάθε εταιρικού μεριδίου.

Κατά τον σχεδιασμό του καταστατικού της ΙΚΕ ή των τροποποιήσεων θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε η αξία των μεριδίων που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές να αποτελεί ποσό ίσο ή πολλαπλάσιο της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μεριδίων της εταιρείας. Ενδεικτικώς, αν τρεις εταίροι ΙΚΕ μετέχουν σε αυτήν ο Α με κεφαλαιακές εισφορές ύψους 100.000 ευρώ, ο Β με εξωκεφαλαιακές εισφορές αξίας 10.500 ευρώ και ο Γ με εγγυητικές εισφορές αξίας 500.000 ευρώ, τότε η ονομαστική αξία των μεριδίων δεν θα μπορούσε να ορισθεί σε 1.000 ευρώ ανά μερίδιο, γιατί ο εταίρος των εξωκεφαλαιακών εισφορών δεν θα μπορούσε να λάβει ακέραιο αριθμό μεριδίων (10.500 δια 1.000), ενώ κανένα από τα μερίδιά του δεν θα μπορούσε να αντιστοιχεί ταυτόχρονα κατά ένα μέρος σε εξωκεφαλαιακή και κατά ένα μέρος σε κεφαλαιακή εισφορά, αφού το ένα μερίδιο θα είχε αξία εξωκεφαλαιακής εισφοράς 500 ευρώ και δεν θα μπορούσε να συμπληρώσει την ονομαστική αξία του μεριδίου με επιπλέον 500 ευρώ σε μετρητά, λόγω της απαγόρευσης του αρ. 76 παρ. 2 εδ. β' Ν 4072/2012.

22. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 76/2-4 σελ. 110-111.

vii. Αρχή αδιαίρετου του εταιρικού μεριδίου ΙΚΕ και κοινωνία επ' αυτού

Το εταιρικό μερίδιο είναι αδιαίρετο, ήτοι δεν μπορεί να διαιρεθεί σε περισσότερα μικρά τμήματα ούτε να διασπασθεί και να κατανεμηθούν αυτοτελώς κάποια από τα εξ αυτού ή επ' αυτού δικαιώματα. Επομένως, επί του εταιρικού μεριδίου που περιέρχεται σε περισσότερους από κοινού για οποιανδήποτε αιτία, όπως ιδίως λόγω κληρονομικής διαδοχής, δημιουργείται κοινωνία δικαιώματος (αρ. 75 παρ. 4 εδ. α' Ν 4072/2012). Οι περισσότεροι κοινωνοί υποχρεούνται να υποδείξουν προς το νομικό πρόσωπο της ΙΚΕ κοινό εκπρόσωπο αυτών, ενώ αν δεν υποδείξουν αυτόν, τότε οι δηλώσεις που σχετίζονται με την εταιρική ιδιότητα γίνονται εγκύρως από έναν ή προς έναν από τους περισσότερους συνδικαιούχους (αρ. 75 παρ. 5 Ν 4072/2012)²³. Για τις πράξεις διαχείρισης σχετικά με το κοινό μερίδιο ΙΚΕ θα ισχύει κατ' αρχήν ο κανόνας της από κοινού διαχείρισης (αρ. 788 ΑΚ). Αν δεν υπάρχει συμφωνία θα ισχύει ο κανόνας της κατά πλειοψηφία διαχείρισης, ενώ αν δεν λαμβάνεται ή δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση κατά πλειοψηφία θα αποφασίζει το αρμόδιο δικαστήριο (αρ. 789 εδ. α' και β' ΑΚ). Ο τυχόν διοριζόμενος εκπρόσωπος των περισσοτέρων κοινωνών μπορεί να ασκεί τις πράξεις διαχείρισης εντός του πλαισίου των νόμων και των αποφάσεων των κοινωνών, αλλά δεν μπορεί νομίμως να επιβαρύνει ο ίδιος το κοινό μερίδιο ούτε να το εκποιεί. Η λύση της κοινωνίας επί του κοινού μεριδίου μπορεί να ζητηθεί από οποιονδήποτε, αλλά η αυτούσια διανομή θα είναι αδύνατη λόγω του κανόνα του αδιαίρετου χαρακτήρα του εταιρικού μεριδίου κατά τα ανωτέρω. Αν όλοι οι κοινωνοί έχουν περισσότερα μερίδια μπορεί να γίνει κατανομή όλων σε μέρη ανάλογα με τις μερίδες των κοινωνών, εφόσον αυτό είναι εφικτό και εφόσον με τη διανομή αυτού του είδους δεν απομειώνεται σημαντικά η αξία των μεριδίων που θα λάβει κάποιος κοινωνός προς όφελος κάποιου άλλου, όπως ενδεικτικώς όταν τα μερίδια που θα λάβει ένας κοινωνός αθροιζόμενα με άλλα μερίδια οδηγούν σε συγκρότηση πλειοψηφίας (αρ. 795 ΑΚ)²⁴.

viii. Χρόνος και βεβαίωση καταβολής του τυχόν υφιστάμενου κεφαλαίου ΙΚΕ

Εφόσον το κεφάλαιο της ΙΚΕ δεν είναι μηδενικό κατ' αρ. 43 παρ. 3 εδ. α' Ν 4072/2012, αλλά υφίσταται κεφάλαιο οποιουδήποτε ύψους, το κεφάλαιο αυτό πρέπει να είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την ίδρυση της ΙΚΕ, ήτοι κατά την καταχώριση της σύστασης αυτής στο ΓΕΜΗ κατ' αρ. 15 παρ. 1 Ν 3419/2005²⁵, όπως και στην ΕΠΕ. Όμως, η βεβαίωση ολοσχερούς καταβολής του κεφαλαίου στην ΙΚΕ δεν γίνεται από τους ιδρυτές και δεν είναι αναγκαίο να περιλαμβάνεται στο ιδρυτικό καταστατικό, όπως στην ΕΠΕ, αλλά γίνεται από τον διαχειριστή εντός ενός (1) μηνός από την ίδρυση με πράξη αυτού καταχωριζόμενη στο ΓΕΜΗ (αρ. 77 παρ. 4 εδ. α' και β' Ν 4072/2012). Πιστοποίηση γίνεται και στις κεφαλαιακές εισφορές εις είδος κατά τα κατωτέρω αναφερόμενα. Δεν νοούνται μερικώς εξοφλημένα ή μη εξοφλημένα εταιρικά μερίδια²⁶.

Αν το κεφάλαιο δεν καταβληθεί ολοσχερώς, ο διαχειριστής οφείλει να προβεί σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο που δεν καταβλήθηκε (αρ. 77 παρ. 4 εδ. γ' Ν 4072/2012). Δεν είναι δυνατόν στον εταίρο να επικαλεσθεί ολική καταβολή αξίας κάποιων μεριδίων και μη καταβολή της αξίας άλλων, λόγω της αρχής του αδιαίρετου της καταβολής του κεφαλαίου. Κατά τη διαδικασία της μείωσης δεν ακολουθείται η διαδικασία προστασίας δανειστών που ισχύει στη γενική περίπτωση

23. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 75/8 σελ. 106.

24. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 75/9-10 σελ. 106.

25. Β. Αντωνόπουλος, ΙΚΕ, ο.π., υπό αρ. 77/5, σελ. 116.

26. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 6 ΙΙ 3 σελ. 58-59.

μείωσης κεφαλαίου ΙΚΕ κατ' αρ. 91 παρ. 2 Ν 4072/2012, εκτός αν το κεφάλαιο της αύξησης είχε εξοφληθεί εν μέρει και πρόκειται να αποδοθούν οι μερικές καταβολές στους εταίρους, των οποίων τα μερίδια ακυρώθηκαν²⁷.

Ο διαχειριστής που δεν προέβη στα ανωτέρω έχει ποινική ευθύνη κατ' αρ. 119 περιπτ. στ' Ν 4072/2012, ενώ οι εταίροι θα μπορούν να λάβουν οι ίδιοι την απόφαση μείωσης του κεφαλαίου. Αν δεν υπάρξει ούτε πράξη του διαχειριστή ούτε απόφαση των εταίρων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επήλθε αυτόματη μείωση του κεφαλαίου, πλην όμως υποστηρίζεται ότι οι εταίροι δεν θα δικαιούνται να ασκήσουν τα δικαιώματά τους από τα μερίδια, αφού αυτά τυπικά και μόνο εξακολουθούν να υπάρχουν, ενώ η ΙΚΕ θα πρέπει να συμπεριφέρεται ως εάν δεν υπήρχαν τα μερίδια αυτά δυνάμει και του αρ. 207 ΑΚ²⁸.

Διευκρινίζεται ότι στην ΙΚΕ είναι δυνατόν να μην υφίσταται κανένα μερίδιο, το οποίο να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά, μετά την κατάργηση του αρ. 77 παρ. 5 Ν 4072/2012 από το αρ. 11 παρ. 2 Ν 4155/2013.

ix. Κεφαλαιουχικός ή προσωπικός χαρακτήρας ΙΚΕ

Η δυνατότητα που παρέχει στην ΙΚΕ η νομοθετική πρόβλεψη εισφορών των ανωτέρω διαφορετικών κατηγοριών παρέχει ευελιξία στους ιδρυτές να καταστήσουν την εταιρεία είτε ακραία κεφαλαιουχική, εφόσον προβλέπουν μόνο κεφαλαιακές εισφορές, είτε ακραία προσωπική, εφόσον προβλέπουν μόνο εξωκεφαλαιακές ή/και εγγυητικές εισφορές.

8. Τρόπος διαχείρισης και εκπροσώπησης της ΙΚΕ (άρθρο 50 παρ. 1 εδ. θ' σε συνδυασμό προς άρθρο 55 επ. Ν 4072/2012)

Σε αντίθεση προς την ΕΠΕ, ο τρόπος διαχείρισης και εκπροσώπησης της ΙΚΕ περιλαμβάνεται στο ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού της.

Β. Ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο καταστατικού ΕΠΕ (άρθρο 6 παρ. 2 Ν 3190/1955)

Άρθρο 6 παρ. 2 Ν 3190/1955: Περιεχόμενον εταιρικής συμβάσεως

2. Το εταιρικόν έγγραφον δέον να περιέχη: α) το όνομα το επώνυμον και το επάγγελμα των εταίρων την κατοικίαν και την ιθαγένειαν αυτών β) την εταιρικήν επωνυμίαν γ) την έδραν της εταιρείας και τον σκοπόν αυτής. Ως έδρα δέον να ορίζηται εις Δήμος ή μία Κοινότης της Ελληνικής Επικρατείας δ) την ιδιότητα της εταιρείας ως περιορισμένης ευθύνης ε) το κεφάλαιον της εταιρείας την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν πλείονα εταιρικά μερίδια εκάστου ως και βεβαίωσιν των ιδρυτών περί καταβολής του κεφαλαίου στ) το αντικείμενον των εις είδος εισφορών την αποτίμησιν αυτών και το όνομα του εισφέροντος εταίρου ως και το σύνολον της αξίας των εις είδος εισφορών ζ) την διάρκειαν της εταιρείας.»

Το καταστατικό της ΕΠΕ πρέπει να περιέχει ως ελάχιστο εκ του νόμου υποχρεωτικό περιεχόμενο μία σειρά από στοιχεία, τα οποία ορίζονται περιοριστικά στον νόμο (αρ. 6 παρ. 2 Ν 3190/1955). Τα στοιχεία αυτά είναι:

27. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 6 ΙΙ 3 σελ. 58-59.

28. Ε. Περάκης, ΙΚΕ, ο.π., παρ. 6 ΙΙ 3 υποσημ. 128 σελ. 58.

Η εκ βάρθρων ανανεωμένη και επικαιροποιημένη 2η έκδοση του δικαίου ΙΚΕ και ΕΠΕ κατέστη, λόγω των πολλαπλών νομοθετικών επεμβάσεων και νομολογιακών εξελίξεων, ένα ουσιαστικά εντελώς νέο βιβλίο, απόλυτα προσαρμοσμένο στη φιλοσοφία του νέου εταιρικού δικαίου που μετέβαλε άρδην σημαντικότερες διατάξεις για όλες τις εταιρείες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΕΕ, ΟΕ).

Το νέο εταιρικό λογιστικό δίκαιο (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα), το νέο δίκαιο της εταιρικής δημοσιότητας (ΓΕΜΗ), το νέο εταιρικό δίκαιο της ηλεκτρονικής δημοσιότητας (κατάργηση ΦΕΚ, αντικατάσταση από τον διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ και ηλεκτρονική επαφή με το ΓΕΜΗ), το νέο δίκαιο του εταιρικού τακτικού ελέγχου, το νέο δίκαιο της διαδικασίας σύστασης εταιρειών (Υπηρεσία Μίας Στάσης), που συνοδεύονται από οριζόντια κατάργηση των μέχρι τώρα διατάξεων των επιμέρους εταιρικών μορφών, είναι κοινά για όλες τις εταιρείες και αναλύονται με τρόπο πρακτικό και θεωρητικό για κάθε ενδιαφερόμενο, με κατ' άρθρο ερμηνεία των σχετικών νόμων που αφορούν όλες τις εταιρείες (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ, ΕΕ).

Ειδικά για την ΕΠΕ και την ΙΚΕ στη νέα «μετακεφαλαιουχική» εποχή που διανύουμε εξετάζονται τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη οι νέες διατάξεις της κατάργησης του ελάχιστου εταιρικού κεφαλαίου που δημιουργούν τις πρώτες κεφαλαιουχικές εταιρείες χωρίς κεφάλαιο. Περιέχονται επίσης όλες οι σημαντικές νέες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που τις αφορούν.

ISBN: 978-960-562-480-4

15484